

since: 2012

2025

Ekim
October

no: **84**

international humor magazine

ferna

mizah

Not
catalogue
it's just
magazine!

© Aziz Yavuzdoğan

130
CARTOONISTS &
AUTHORS FROM
44 DIFFERENT
COUNTRIES

FULLY

158

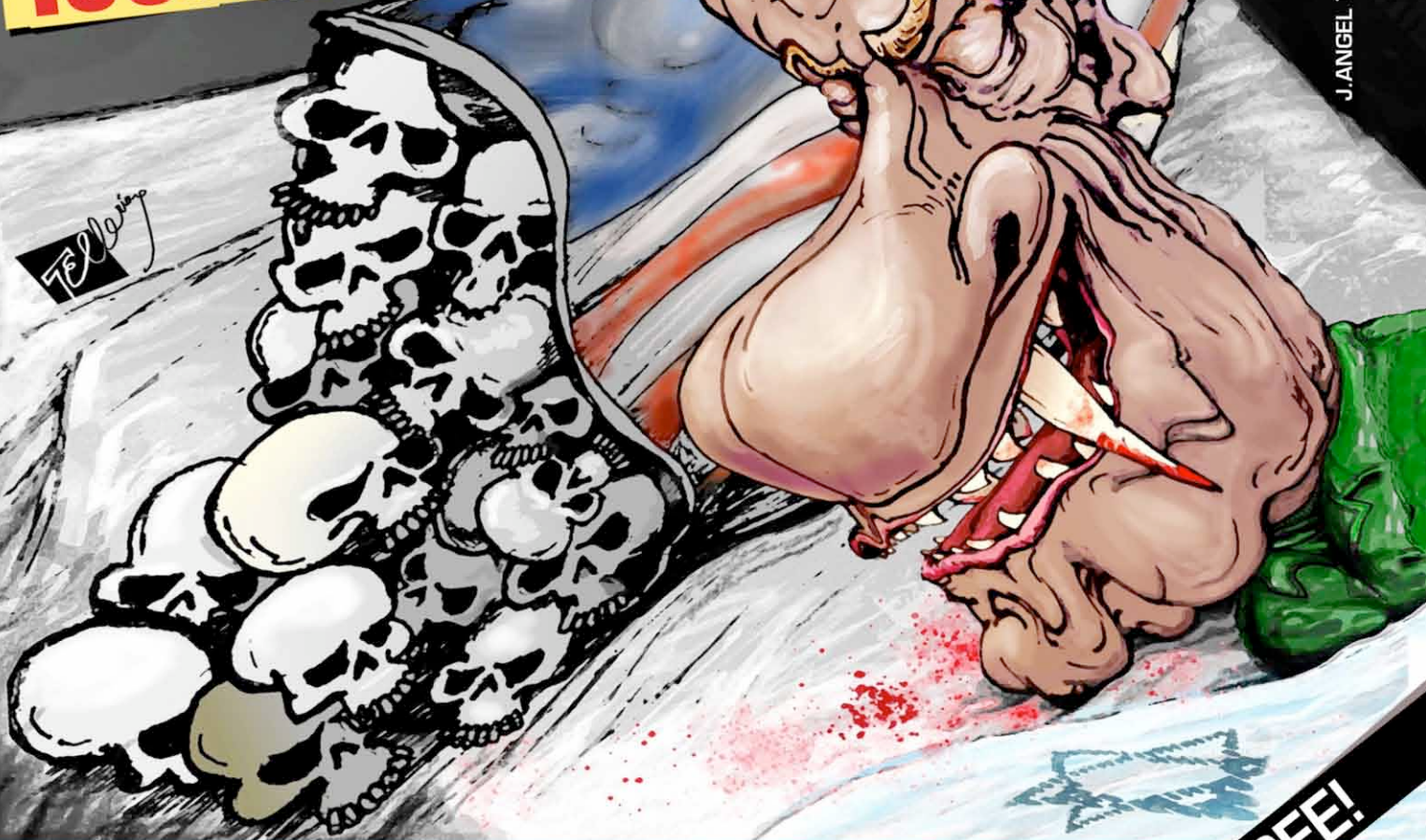
CARTOONS!

76
PAGES

neye güldüğümüzü, düşünelim!

let's think about what we are laughing at.

J. ANGEL TELLEZ VILLALON-Cuba

Published with the contribution of the worldwide artists...

FREE!

Bizi websitemiz üzerinden
takip edebilirsiniz.

You can also follow us
through our website
www.fenamizahdergi.com

international humor magazine
fena
mizah e-magazine

parmaklarınızın ucunda bir dünya karikatür!

The worldwide cartoonists
at your fingertips...

Free!

you can follow on the our website!

Published with the contribution of the worldwide authors...

fenamizah

www.fenamizahdergi.com

No: 84

Ekim/October 2025

imtiyaz sahibi / yayın ve
görsel yönetmeni:
editor in chief:

Aziz Yavuzdoğan

kapak karikatürü / cover cartoon:
J. Angel Tellez Villalon

arka kapak / back cover cartoon:
Mustafa Yıldız

© FENAMİZAH /
e-dergi / e-magazine

• Dergide yer alan tüm yazı ve
çizimlerin her hakkı
saklıdır. Yayıncının izni
alınarak ya da kaynak
gösterilerek kısmen alıntı
yapılabilir. Dergide yer alan
bütün yazı ve resimlerin yasal
sorumluluğu eser sahiplerine
aittir...

(The published with the
contribution of the worldwide
authors.)

iletişim/contact:

fenamizah2024@gmail.com

• Her türlü yazı ve çizimlerinizi
elektronik posta adresimize
gönderebilirsiniz...

ACABA
ÇALIŞMALARIMI
GÖNDERSEM YAYIN-
LARLAR MI?

Editör' den...

aziz yavuzdoğan

merhaba..

Sevgili okurlar,
yeni sayımızla karşınızdayız.

Geçtiğimiz ay Kuzey Kıbrıs'ta bir dizi ziyaretlerde
bulundum. Kıbrıslı Türk karikatürcü dostlarla görüşme imkanı
buldum. Hem, 30 yıl öncesinde Kıbrıs'ta gazetecilik yaptığım
günlerdeki hatıralarımızı, hem de Türk ve dünya karikatürü
hakkında verimli sohbetler gerçekleştirdik. Ortak
tanıdığımız uluslararası karikatürcü dostlarımızı da anmış
olduk. Bu arada "Kıbrıs Türk mizahına hizmet ödülü"nü de
Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği'nin Genel Sekreteri
Hüseyin Çakmak'tan aldım.

2018 yılında da "Zeytin Festivali Karikatür Yarışması"nın
jüri üyelerinden biri olarak beni misafir etmişlerdi.
Kendilerine bir defa daha teşekkür etmek istiyorum. Konuyla
ilgili ayrıntıları haber sayfalarımızda okuyabilirsiniz.

"fenamizah" işbirliği içerisinde olduğu küresel mizahın
tanınmış isimleri ile ilgi görmeye devam ediyor ve ayrıca
amatör gençlere de sayfalarında yer vererek motive edici anlayışını sürdürüyor. Bu anlamda
takip ettiğiniz üzere her sayıda ailemize yeni isimler katılıyor. Dünya mizahına bu gönüllü
katkıları nedeniyle bir kez daha teşekkürler.

Gelecek sayılarda görüşebilmek dileğiyle. Saygılarımla.

Dear readers,

We are pleased to welcome you with a brand-new issue.

Over the past month, I had the chance to visit Northern Cyprus,
where I reconnected with my Cypriot Turkish cartoonist friends. It
was both a nostalgic and inspiring journey—bringing back
memories from my days as a journalist in Cyprus three decades
ago, while also engaging in meaningful conversations about
Turkish and international cartoon art. Together, we remembered
our mutual friends from the global cartoon
community. During this visit, I was also honored to receive the
"Service to Cypriot Turkish Humor Award" from Hüseyin Çakmak,
Secretary General of the Association of Cypriot Turkish Cartoonists.
This was not the first time they kindly embraced me: in 2018,

I had the privilege of serving as a jury member for the
Olive Festival Cartoon Competition. For such warm hospitality and
continued friendship, I extend my heartfelt thanks once again.
You will find more details about these encounters in the
news section of this issue.

As you know, fenamizah continues to draw attention through its
collaboration with well-known names in international humor, while
also opening its pages to young amateurs—encouraging and
motivating them to find their voice. With every issue, our family
grows with new contributors who bring fresh perspectives and
creative energy. These voluntary contributions to the world of humor
deserve deep appreciation.
Until we meet again in the next issue,

Best regards,

parmaklarınızın ucunda bir dünya karikatür!
The worldwide cartoonists at your fingertips...

<https://fenamizahdergi.com>

Posta Kutusu

LETTERS & COMMENTS...

Michela Zanarella

Michela Zanarella'dan...

• Merhaba,
Şiirimi İngilizce olarak gönderiyorum.
Bir sonraki sayınızda yayınlatabilir misiniz?.

İtalya'dan selamlar

Dear,
I will send my poem translated in english for your
next issue. Greetings from Italy

~ Michela Zanarella,
Italy

...

Sabahudin Hadzialic'den...

• Sevgili kardeşim,
teşekkürler. Yaz tatilinden deniz kıyısındaki
evimden yeni döndüm. Derginin duyurusu
burada yayınlanmıştır:
<https://sabahadzi.weebly.com/turkey-01092025.html>.

Ayrıca, Ekim 2025 için yeni aforizmalar da
ektedir.
Saygılarımla.

Dear brother,
Thank you. I have just returned from my seaside
home after the summer holidays.
It has been published here:
<https://sabahadzi.weebly.com/turkey-01092025.html>.

Additionally, new aphorisms for October 2025 are
also included.
Yours sincerely,

~ Sabahudin Hadzialic,
Bosnia and Herzegovina

...

Alvydas Jonaitis'den...

• Merhaba,
Derginize bazı çizimlerimi gönderiyorum.
Çizimlerimi kabul ettiğiniz için teşekkür
ederim.
Belki derginizde beni Litvanya'dan bir
karikatürist olarak tanıtmak istersiniz.
Saygılarımla.

...

Hello,
I am sending some of my drawings to your
magazine. Thank you for accepting my drawings.
Perhaps you would like to introduce me in your
magazine as a cartoonist from Lithuania.
Yours sincerely,

~ Alvydas Jonaitis,
Lithuania

...

Drazen Jergovic'den...

• Teşekkürler, sevgili Aziz,
Yeni harika sayı için tebrikler!
Sana küçük bir bilgi:
Hrvat e-dergisi "UhlAha"da (Temmuz 2025
tarifli 68. sayı)
dünyadaki iki işbirliğimiz olan Fenamizah ve
HumorSapiens'in logolarını
yayınladım. Umanım sakıncası yoktur?
İyi hafta sonları ve en içten selamlar!

Thank you, dear Aziz!
Congratulations on the new fantastic issue!
A little bit of information for you:
I published the logos of our two collaborators
around the world, Fenamizah and
HumorSapiens, in the Croatian e-magazine
'UhlAha' (Issue 68, dated July 2025).
I hope that's alright?
Have a great weekend and warmest regards!

~ Drazen Jergovic,
Croatia

...

Alfredo Martirena'dan...

• Sayın editör,
çalışmalarımı saygın derginizde yayınladığınız
için çok teşekkür ederim.
Yeni çizimlerimi ekte bulabilirsiniz.
Saygılarımla!!!

Dear Editor,
Thank you very much for publishing my work in
your esteemed journal.
Please find my new drawings attached.
Yours sincerely,

~ Alfredo Martirena,
Cuba

...

Steffen Jahnsowski-Herschel'den...

• Sevgili Aziz,
en içten selamlarımı sunuyorum ve sizlere
benden 10 yeni karikatür gönderiyorum.
Kötü İngilizcem için özür dilerim.
En iyi dileklerle,

Dear aziz,
my best greetings and i send you 10 new cartoons
from me. Sorry for my bad english.
Best greetings and wishes,

~ Steffen Jahnsowski-Herschel,
Germany

...

Emrah Konuk'tan...

• Merhaba, derginizi bugün keşfetme fırsatım oldu. Emeği geçen tüm arkadaşları kutluyorum. Hiçbir ticari kaygı gözetmeksizin tamamen sanat aşkıyla harmanlanmış çalışmalarınızı her ay merakla takip edeceğim. Bende çizim konusuna çok meraklı biriyim. Karikatür çizmeyi ve okumayı çok seviyorum. Eğer uygun görürseniz işlerimi size iletmeyi çok isterim. İzmir'den hepinize selamlar.

I had the opportunity to discover your magazine today. I congratulate all my friends who contributed to it. Without any commercial concerns, I will eagerly follow your work, which is entirely blended with a love of art, every month. I am also very interested in drawing. I love drawing and reading cartoons. If you think it is appropriate, I would very much like to send you my work. Greetings to all of you from Izmir. I love drawing and reading cartoons. If you think it's appropriate, I would very much like to send you my work. Greetings to all of you from Izmir.

~ Emrah Konuk,
Türkiye

Serkan Sürek'ten...

• Aziz bey, merhabalar, adınızı Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği genel sekreterimiz, duayen karikatürist Hüseyin Çakmak'tan duydum. Kıbrıs Türk karikatür sanatını bu ayki FENAMİZAH derginizde tanıttığınızı memnuniyetle gördüm. Ayrıca benim de yer aldığım Zeytin altın mizah hizmet ödülü haberine yer verdiğiniz için teşekkür ederim. Dilerseniz, dergide uygun yer varsa karikatürlerimden birkaç tanesini de size gönderebilirim. Selam ve saygılarımla.

Hello Mr. Aziz, I heard your name from our General Secretary of the Cyprus Turkish Cartoonists' Association, veteran cartoonist Hüseyin Çakmak. I was pleased to see that you featured the art of Cyprus Turkish cartoons in this month's issue of FENAMİZAH magazine. I also thank you for including the news about the Olive Golden Humor Service Award, in which I was also featured. If you wish, and if there is space in the magazine, I would be glad to send you a few of my cartoons as well. With greetings and respect,

~ Serkan Sürek,
Cyprus

Participants in this issue

• alphabetical order

Adriana Mosquera (Nani), Colombia
Agus Eko Santoso, Indonesia
Alexander Dubovsky, Ukraine
Alexey Talimonov, England
Alfredo Martirena, Cuba
Ali Divandari, Iran
Ali Qahtan Mohammed, Iraq
Alvydas Jonaitis, Lithuania
Ameen Alhabarah, Saudi Arabia
Anatoliy Lerner, Germany
Anatoliy Radin, Russia
Ariela Kreimer, Argentina
Arsen Gevorgyan, Armenia
Arturo Rosas, Mexico
Assunta Toti Buratti, Italy
Aziz Yavuzdoğan, Türkiye
Aysegül Aksakal, Türkiye
Bartis Silviu, Romania
Bernard Bouton, France
Beyza Akan, Türkiye
Bingling, China
BV Panduranga Rao, India
Claudio Alecrim, Brasil
Cellus Marcello Monterio, Brasil
Cesar Andres Lea Ramirez, Uruguay
Czeslaw Przewak, Poland
Damir Novak, Croatia
Dariusz Dabrowski, Poland
Dina Abdelgawad Shosha, Egypt
Drazen Jergovic, Croatia
Edi Dharma, Indonesia
Ekrem Borazan, Türkiye
Elena Ospina, Colombia
Emil Strina, Croatia
Eray Yavuzdoğan, Türkiye
Ergun Akleman, USA
Fadi Abou Hassan, Norway
Farhad Rahim Gharamaleki, Iran
Francisco Punál Suarez, Spain
Gan Xun You, China
Gülşah Eteker, Türkiye
Günce Yavuzdoğan, Türkiye
Hao Wen Lu, China
Hasan Çağan Yavuzdoğan, Türkiye
Hecer Hatice Erdoğan, Türkiye
Hossein Eskandari, Germany
Hule Hanusic, Austria
Hüseyin Çakmak, Cyprus
İbrahim Tapa, Türkiye
Igor Smirnov, Russia
Ivan Turuchko, Ukraine
Jamal Sahif, Morocco
Jatin Gohil, India
Javier Cubero Torres, Cuba
Jia Meng, China
Jia Rui Jun, China
Jorge Sanchez Armas, Cuba
Jose Alberto Rodriguez Avila (Avilarte), Cuba
Jose Angel Tellez Villalon, Cuba
Jiri Sma, Czech Republic
Juan Cubero Torres, Cuba
Juan Gabriel Benavides (Gabo), Spain
Julio Carrion Cueva, Peru
Konstantin Chakhirov, Russia
Konstantin Kazanchev, Ukraine

Lin Xu, China
Liu Zhiyong, China
Luis Enrique Perez Hechavarria, Peru
Makhmud Eshonqulov, Uzbekistan
Marcel Cizmar, Slovakia
Marco De Angelis, Italy
Marcos Mendes, Brasil
Mariagrazia Quaranto (Gio), Italy
Marcel Cizmar, Slovakia
Mark Winter, New Zealand
Mehmet Ali Yavuzdoğan, Türkiye
Mehmet Zeber, Türkiye
Mehmet Saim Bilge, Türkiye
Melek Çelik, Türkiye
Michal Graczyk, Poland
Michela Zanarella, Italy
Mike Krath, England
Mileta Milodarovic, Serbia
Mladen Vukovic, Croatia
Musa Kayra, Cyprus
Mustafa Yıldız, Türkiye
Müjde Vudal, Türkiye
Nahid Maghsoudi, Iran
Nasif Ahmed, Bangladesh
Necati Güngör, Türkiye
Neda Khodaverdi, Iran
Nilya Sadat Mirrezaie, Iran
Niwan Mirrezaie, Iran
Oleg Gutsol, Ukraine
Osman Yavuz Inal, Türkiye
Qasim Ahmed Qapalan, Iraq
Ramazan Çelik, Türkiye
Ramazan Güneş, Türkiye
Rana San, Türkiye
Raşit Yakalı, Türkiye
Reyhan Sur, Türkiye
Roman Peshkov, Russia
Ronaldo Cunha Dias, Brasil
Sabahudin Hadzialic, Bosnia & Herzegovina
Sarah Alinaghi, Iran
Serhan Gazioglu, Cyprus
Serkar Sürek, Cyprus
Shen Hong Li, China
Silvano Mello, Brasil
Soltan Soltanlı, Azerbaijan
Songül Baş, Türkiye
Steffen Jahnsnowski, Germany
Supriyanto Priez Tandang, Indonesia
Tadeusz Krotos, Poland
Tonguç Yaşar, Türkiye
TVG Mennon, India
Venugopal Galisetty, India
Viacheslav Kapreliants, Ukraine
Vladimir Rudov, Ukraine
Vlado Vladislav Vlahovic, Montenegro
Willem Rasing, Netherlands
Yalda Hasheminezhad, Iran
Yurdağın Göker, Türkiye
Yuri Shamne, Russia
Zdenko Puhin, Croatia
Zeliha Çakan, Türkiye
Zhao Yunsheng Hi, China
Zheng Nanchu, China
Zheng Shuangbao, China

fenamizah koleksiyonu...

dijital platformlarda çevrimiçi yayınlanan dergimizi dilerseniz dijital baskı yaptırıp arşivinizde basılı dergi olarak arşivleyebilirsiniz.

fenamizah collection...

You may have our magazine, which is published online on digital platforms, printed if you wish, and archive it as a physical copy.

Cartoons of women by international artists

On the occasion of International
Women's Day,
March 8th.

uluslararası mizah dergisi
fena
international
humor magazine
mizah

You can download it for free
as a PDF from our website

www.fenamizahdergi.com/category/extra

Published with the contribution of the worldwide artists

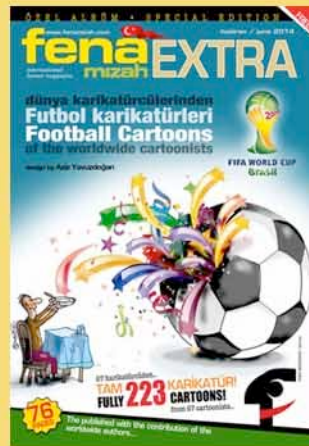
FENAMİZAH E-MAGAZINE SPECIAL ALBUMS

December/2013

March/2014

June/2014

March/2017

You can download it for free as a PDF from our website

www.fenamizahdergi.com/category/extra

kimde ne var? çıkarın alkışlarınızı hadi, kim öper sizi! ~a.y.

YONTMA BAŞ DEVRİ

aziz yavuzdoğan

TÜRKİYE YÜZYILINDA KAYUMLAR GELENEĞİ...

Ünlü tarihçi Prof. Dr. İlber Ortaylı
ne düşünüyor acababu konuda?

Doping hafıza: Fî tarihi

Kader utanmasının madem...

• Geçmiş zaman;
Habertürk TV canlı yayınında konuşan çarpıcı açıklamalarda bulunan dönemin başbakan eski yardımcısı Bülent Arınç, "İnsanlar da beşer olarak zaafılarını kabul etmek lazım. Benim 100 tane zaafım vardır, Erdoğan'ın 10 tane vardır. Sizin 500 tane vardır, diğerinin 300 tane vardır. Herkesi olduğu gibi kabul etmemiz lazım. Tayyip Erdoğan bizim bir kaderimizdir. Kadere kızılmaz. Ben de kadere rıza gösteriyorum." demişti.

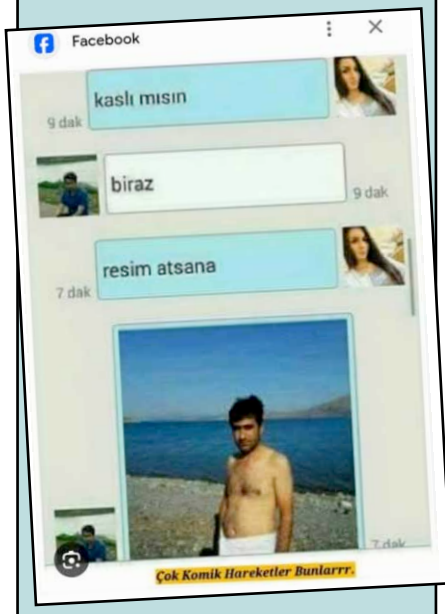
Karacaoğlan der ki;

Ak göğüs arası zemzem pınarı
Ne verdimse yine kandırdı beni
Dik duruşumdan aldılar haberi
Yeminimden yine döndürdü beni!
~ a.y

● Ne güzel demiş!

• İnsanlara kendimi anlatmayı, işlerine geleni duyduklarını, farketdiğimde bıraktım. - Mark Twain

SOSYAL MEDYADAN

Şair Eşref'ten...

• Eşrefe sordular:
"Neden o zehirli taşlamalarında
çoğu kez isim kullanmıyorsun,
kimin için yazıldıkları belli değil?"
Eşref:
"Neden olacak, bütün alçaklara
uygulanıp, numarasız gözlük gibi
kullanılsın diye..."

...
Eşref bir gece rüyasında,
cenneti gezerken bir ayı görür.
"Hani ya buraya hayvanlar
girmeyecekti?" diye sorar.
Ayı cevap verir:
"Ben hayatımda bir ara kadılık
yapmışım da..."

Dörtlük...

• Şair Eşref, zamanının belediye başkanına şöyle bir dörtlük yazar:
Hükümüne bizler daha hayran olduk demekten,
Bu ne hata, ne ayıp, ne de en küçük günah,
Ölmüş eşek, at, katır etleri yemekten,
Anırır, çifte atar, kişner olduk maşallah.

TURKISH MASTER CARTOONIST

Yurdağün Gökçer
(1935-2022)

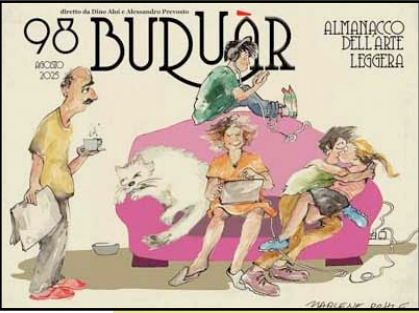
TONGUÇ

TURKISH MASTER CARTOONIST

Tonguç Yaşar
(1932-2019)

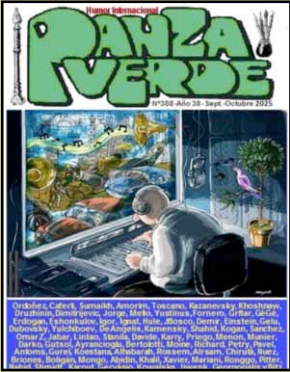

TONGUÇ

Buduar'ın 97.yeni sayısı çıktı.

İtalya'da, Alessandro Prevesto, Dino Aloï ve Marco De Angelis yönetiminde yayımlanan mizah dergisi "Buduar"ın yeni sayısı okurlarıyla buluştu.

Panza Verde'nin yeni sayısı...

Arjantin'de iki ayda bir yayınlanan mizah dergisi "Panza Verde"nin Ağustos-Eylül sayısı yayımlandı.

"Pepper" in yeni sayısı...

Ukraynalı karikatürcü Valery Chmyriov yönetiminde dijital platformda yayımlanan mizah dergisinin 2025/12. sayısı çıktı.

Dünya karikatür yıldızları İran'da buluştu.

İran'ın Khorramabad kentinde yer alan tarihi Falak-ül Aflak kalesi, geçtiğimiz ay uluslararası karikatür sanatının yıldızlarını ağırladı. "Uluslararası Dünya Karikatür Yıldızları Sergisi", 18 ülkeden 25 sanatçının eserlerini bir araya getiren serginin küratörlüğünü Arash Forooghi üstlendi. Tarihi bir mekânda çağdaş karikatürün sesini duyuran bu sergide Belçika, Fransa, ABD, Endonezya, Arjantin, Hindistan, İtalya, İspanya, İsveç, Lübnan, Avustralya, Türkiye, Meksika, Peru, Romanya, Brezilya, Polonya ve İran gibi ülkelerden sanatçıların çalışmaları yer aldı.

World cartoon stars gather in Iran.

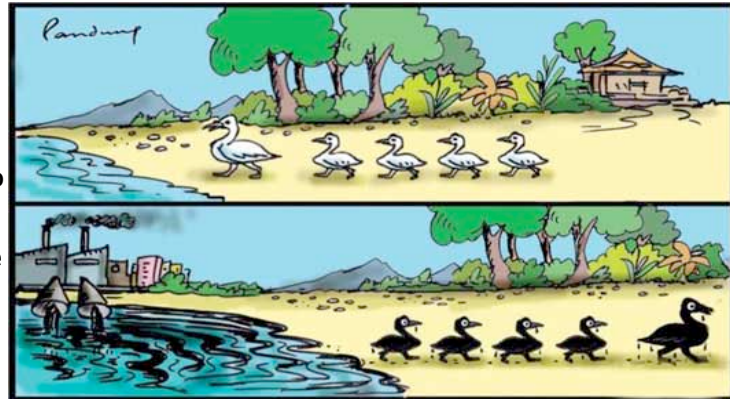
The historic Falak-ul-Aflak Castle in Khorramabad, Iran, became the venue for an international gathering of leading cartoon artists last month. The International World Cartoon Stars Exhibition, curated by Arash Forooghi, showcased works by 25 artists from 18 countries. The exhibition, which brought the voice of contemporary cartoon art into a historic setting, featured contributions from artists representing Belgium, France, the United States, Indonesia, Argentina, India, Italy, Spain, Sweden, Lebanon, Australia, Turkey, Mexico, Peru, Romania, Brazil, Poland, and Iran.

Hindistan'dan karikatürcü BV Panduranga Rao'ya Kosova'dan özel ödül.

Ünlü Karikatürist BV Panduranga Rao India'nın 11. Uluslararası Karikatür Yarışması Festivali, Ferizaz, Kosova 2025'te sunduğu 'Kara Ördekler' karikatürü, serbest tema kategorisinde Özel Ödül'e layık görüldü. Toplam yarışmaya 69 ülkeden 523 sanatçının 2136 eseri katıldı. Ödüllü karikatürü yarışmada seçilen 10 kazanan arasında yer aldı.

Special Prize to cartoonist Panduranga Rao, India.

'Black Ducks' Cartoon submitted by renowned Cartoonist B V Panduranga Rao India at the 11th International Cartoon Contest Festival, Ferizaz, Kosovo 2025 was awarded Special Prize in free theme category. Total works of 2136 from 523 artists from 69 countries were received in the Competition.. His prized Cartoon was one among 10 selected winners of the competition.

Kıbrıs'tan Aziz Yavuzdoğan'a "Altın Zeytin-mizaha hizmet ödülü!"

Dergimizin genel yayın yönetmeni Aziz Yavuzdoğan geçtiğimiz ay Kıbrıs Türk tarafına bir seyahat gerçekleştirdi.

Bu seyahatinde, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Genel Sekreteri karikatürcü Hüseyin Çakmak ve Kıbrıs Halk Sanatları Onursal Başkanı Kani Kanol tarafından "Altın Zeytin-Kıbrıs Türk mizahına hizmet" ödülü, 2024 yılı hak edenleri arasında yer alan Yavuzdoğan'a takdim edildi.

Daha önce posta ile gönderilen fakat ulaşmayan, "Altın Zeytin-Kıbrıs Türk mizahına hizmet" ödülü Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği ve Girne Belediyesi işbirliği ile verilmektedir.

Yavuzdoğan, 1989-1994 yılları arasında Kuzey Kıbrıs'ta gazetecilik görevinde bulunduğu ve birlikte karikatür sanatına çaba gösterdiği dostlarına bu değerli ödül için teşekkür etti...

Humor Award from Cyprus to Aziz Yavuzdoğan

Kıbrıs'tan notlar...

Kıbrıs'taki seyahati esnasında çeşitli ziyaretlerde bulunan Aziz Yavuzdoğan, Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Genel Sekreteri Hüseyin Çakmak ve Kıbrıs Türk karikatürünün usta isimlerinden Musa Kayra ile de görüşti. Karikatür ve mizah üzerine sohbet eden dostlar, hem dergimiz hem de küresel mizah sanatı hakkında fikir alışverişinde bulundular. Bu arada Hüseyin Çakmak ile geçmişte yayımladığı "Yeni Akrep" mizah dergisi hakkında da konuşuldu ve bu derginin tekrar yayımlanmasının bir ihtiyaç olduğu konusu gündeme alındı. Kıbrıs Türk karikatürcüler, dergimiz aracılığıyla tüm dünya karikatürcülerine selamlarını iletiler...

Hüseyin Çakmak, Zafer Tutkulu, Aziz Yavuzdoğan ve Kani Kanol

Observations from Cyprus...

Aziz Yavuzdoğan Meets Veteran Cartoonists in Cyprus During his recent visit to Cyprus, Aziz Yavuzdoğan held meetings with Hüseyin Çakmak, Secretary-General of the Cyprus Turkish Cartoonists Association, and Musa Kayra, one of the prominent names in Turkish Cypriot cartooning. The gatherings focused on cartoons and humor, with exchanges of ideas about both our magazine and the global cartoon art scene. Discussions also revisited "Yeni Akrep", the humor magazine once published by Çakmak, highlighting the need for its revival. Through our magazine, Turkish Cypriot cartoonists sent their warm greetings to cartoonists worldwide.

Hüseyin Çakmak

Aziz Yavuzdoğan-Musa Kayra

The editor-in-chief of our magazine, Aziz Yavuzdoğan, was honored with the "Golden Olive - Service to Turkish Cypriot Humor" award during his recent visit to the Turkish Republic of Northern Cyprus.

The award was presented by cartoonist Hüseyin Çakmak, Secretary-General of the Cyprus Turkish Cartoonists Association, and Kani Kanol, Honorary President of Cypriot Folk Arts.

Originally sent by mail but never delivered, the award is jointly organized by the Cyprus Turkish Cartoonists Association and the Municipality of Kyrenia.

Yavuzdoğan, who worked as a journalist in Northern Cyprus between 1989 and 1994, expressed his gratitude to his longtime friends with whom he shared efforts to promote the art of cartooning.

İtalya'dan kadın izleri!

Bu yıl, İtalya'nın Marche Bölgesi'ndeki Pesaro ve Urbino Eyaleti'nde düzenlenen Impronte Femminili (*Kadın İzleri*) festivalinin 8. edisyonu, festival afişini tasarlayan karikatürist Toti'nin çiziminden ilham aldı. Onun "Barış Dokuyucusu" görseli; özen, sağlıklı bağların sabırla inşa edilmesi, uyumlu renkler ve sessiz ama güçlü eylemler aracılığıyla, topluluk inşa etme yolunu işaret eden bilgelik dolu hareketlerin mesajını taşıyor. İplikler insan öznesine, renkler farklı konumların çeşitliliğine, dokular ilişkilerin temsiline dönüşüyor. Arka planda ise empati, güzellik ve toplumsal değer üreten zamansız bir kadınsı eylemin ölçülülüğü görülüyor.

Bu ilhamdan yola çıkılarak, Nisan 2025'te başlayan ve festival süresince devam eden katılımcı bir performans hayata geçirildi. Proje, insanları kumaş parçaları bağlamaya ve dikmeye aktif biçimde dahil etti. Beş ay boyunca süren girişim; 30 halka açık etkinliği, eyalet genelinde 12 toplama noktasını, onlarca dikiş buluşmasını (hem elde hem ev tipi dikiş makineleriyle) ve 60'tan fazla "Dokuyucu"yu bir araya getirdi. Yüzlerce insan, barış bayrağının yedi renginden birinde kumaş bağlayarak, 300 metre kareyi aşan – 33 metreden uzun, yaklaşık 11 metre genişliğinde ve 95 kilo ağırlığında – dev bir eser ortaya çıkardı.

Barışın Dokuması, sayısız ton ve dokudan oluşuyor. Tek bir rengin içinde bile sonsuz çeşitlilik ve güzellik mevcut. Bu da korunması ve bir arada tutulması gereken gerçek bir değer.

Bu kolektif çabanın sanatsal yönetimi Sara Cucchiari tarafından, fikri ortaya atan ve iletişimi yürüten "dokuyucu" Elisabetta Duchi ile birlikte koordine edildi: "Fikir bize, Toti'nin tezgahta büyük bir barış bayrağı dokuyan kadını betimleyen çizimi üzerine düşünürken geldi. Ne tür bir tepki alacağımıza bilmiyorduk ama karşılık bızlı ve güçlü oldu. Katılımın büyüklüğü bizi şaşırttı. Kompozisyon, eyalet genelindeki birçok kadın grubunun desteğiyle mümkün oldu; renkleri birbirine dikerek bu anıtsal dokumayı gerçekleştirdiler. Etkileyici olan yalnızca boyutu değil, aynı zamanda içerdiği her şeydi: dayanışma, insanlık ve duygularla dolu kolektif bir eylem. Farklı insanlar, herkes için anlamlı bir sembol yaratmak üzere bir araya geldi: Barış — bölünmelerin, tarafların olmadığı barış. Paylaşılan bir sembole dönüşen bir fikir. Gerçekten harika bir deneyimdi."

Dokumanın ilk halka açık sunumu, 6 Eylül Çumartesi günü, Fano'da (Pesaro ve Urbino Eyaleti, İtalya), Silvia Delloca'nın küratörlüğünü yaptığı bir performansla gerçekleşti. Delloca şöyle açıkladı: "Büyük dokuma, altmış açılış bırakılarak dikildi — katılım için tasarlanmış küçük halkalar. Bu koro halinde bir performans: İnsanlar kumaşın içine adım atmaya ve yedi koreografik hareket aracılığıyla, küçük jestler, hareketler, ses manzaraları ve sözlerle yeni bir Barış Dokuması anlatmaya davet ediliyor. Yedi gökkuşağı rengiyle oluşturulan dokuma gökyüzünde bir bayrak gibi dalgalanmıyor; aksine yeri örtüyor, yeni tohumların kök salıp barış içinde yerleşmesi için verimli bir toprak oluyor. Bu tohumlar, dokumayı yaratan herkesin kipleri ve elleridir."

Italian Female Leaving Their Mark on Culture and Arts.

First Presentation of the "Weaving of Peace" by Impronte Femminili

This year, the 8th edition of Impronte Femminili (Female Imprints), held in the Province of Pesaro and Urbino, in the Marche Region of Italy, took its guiding thread from the image of the festival poster designed by the satirical illustrator Toti. Her "Peace Weaver" conveys a message of care and the patient construction of healthy bonds: harmonious colors, silent yet powerful actions that, through the wisdom of gestures, chart the path toward building community. Threads become human subjects, colors symbolize the plurality of

positions, weaves represent relationships, while in the background we find the timeless temperance of a feminine act that produces empathy, beauty, and social value.

From this inspiration, a participatory performance began in April 2025 and continued throughout the festival. The project actively involved people in donating and stitching pieces of fabric. Over five months, the initiative brought together: 30 public events, 12 collection points across the province, dozens of sewing gatherings (both by hand and with home sewing machines) and more than 60 "Weavers." Hundreds of people contributed fabric in one of the seven colors of the peace flag, creating an immense work that exceeds 300 square meters in size—more than 33 meters long, nearly 11 meters wide, and weighing around 95 kilograms.

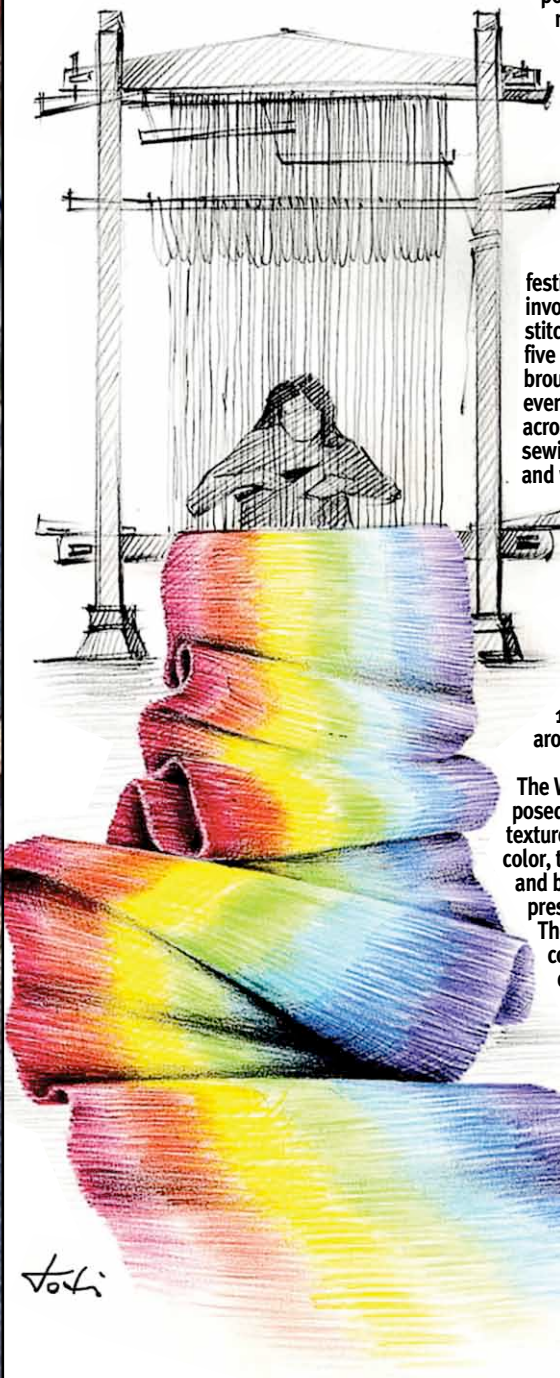
The WEAVING OF PEACE is composed of countless shades and textures: even within a single color, the variations are infinite and beautiful—a true value to be preserved and held together. The artistic direction of this collective effort was coordinated by Sara Cucchiaroni together with the "weavers" Elisabetta Duchi, who launched the idea and curated communication: "The idea came to us while reflecting on Toti's

image of a woman weaving a great peace flag on a loom. We weren't sure what response it might generate, but the reaction was immediate and significant.

The large participation surprised us. The composition was made possible thanks to the involvement of many women's groups across the province, who stitched the colors together to achieve this monumental weaving. It is striking not only for its size but for everything it entailed: a collective action of solidarity, humanity, and emotion. Different people came together to realize a meaningful symbol for everyone: peace—peace for all, without divisions or sides. An idea that materialized into a shared symbol. A truly wonderful experience."

The first public presentation of the weaving took place on Saturday, September 6, in Fano (Province of Pesaro and Urbino, Italy), during a performance curated by Silvia Delloca. She explained: "The great weaving was sewn leaving sixty openings—small loops designed for participation. This is a choral performance: people are invited to step into the fabric and together narrate a new Weaving of Peace, through seven choreographic actions, accompanied by small gestures, movements, soundscapes, and spoken words. The weaving, created with the seven colors of the rainbow, does not wave in the sky like a flag; instead, it covers the earth, becoming fertile ground to nurture new seeds so that they may take root in peace. Those seeds are the hearts and hands of all who created the weaving."

Toti

Humor Sapiens sitesinden 'Uluslararası Mizah Ödülü'

Humor Sapiens adlı mizah web sitesi tarafından, çalışmayı, düşünmeyi, düşünmeyi tanıma ve teşvik etme amacıyla ve mizahın kültürel, sanatsal, sosyal ve insani bir araç olarak tanıtılması olgusuyla "Humor Sapiens Uluslararası Ödülü" verilecek.

2013 yılında kurulduğu günden bu yana mizah çalışmalarını alanında faaliyet gösteren "Humor Sapiens" platformu tarafından düzenlenen bu ödül, öğretim, eleştiri, yaratma veya kültürel yönetime katkıda bulunmak, mizahın anlaşılması ve takdir edilmesi açısından önem taşıyor.

Humor Sapiens Uluslararası Ödülü her yıl iki kategoride veriliyor:

a) **Üstün Birey:** Bir bilim insanına, araştırmacıya, düşünürü veya mizahın destekçisi.

b) **Üstün Kurum:** bir kuruluşa, merkeze veya varlığa, mizahın bilgisini, uygulamasını veya yayılmasını kültürel, sanatsal, eğitimsel veya sosyal amaçlarla teşvik etmektedir.

Bu ödülle Humor Sapiens, bir kahkaha ile düşünce arasında, eğlence ile bilgelik arasında, mizah ve onun titizlikle incelenmesini amaçlıyor. Düşünceli ve kültürel faaliyetlere katılan tüm topluluğu, bu yarışmaya davet ediyor.

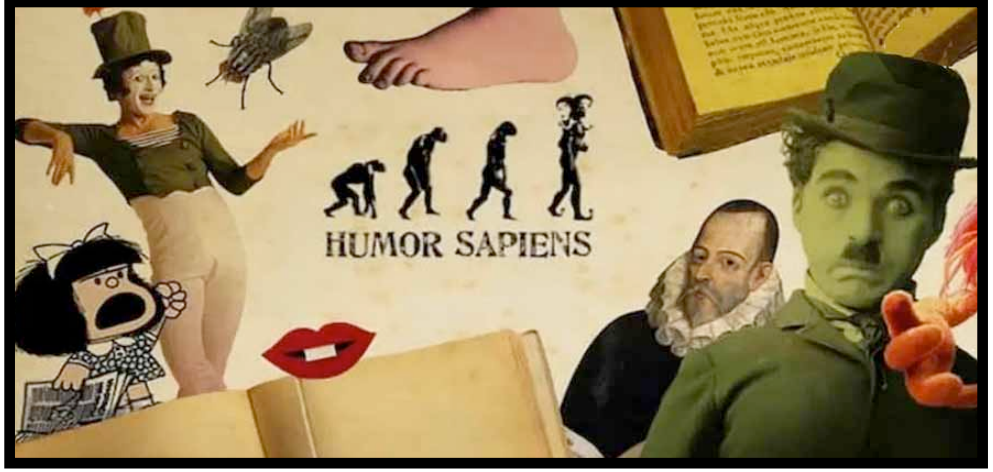
Nasıl Başvurulur?

Konu satırına şu ifadeyi yazarak boletin@humorsapiens.com adresine e-posta gönderin:
2025 Humor Sapiens Ödülü Başvurusu
Mesajın gövdesine aşağıdakileri ekleyin:
1) Aday gösterilen kişi veya kurumun tam adı.
2) Kısa biyografik veya kurumsal özet (en fazla 300 kelime)
3) Ödülü hak ettiklerine inandığınız nedenler. (İsteğe bağlı) Web sitesine, yayınlarına, çalışmalarına veya ilgili projelere bağlantı.

Adaylıklar şu tarihe kadar kabul edilecektir: 15 Ekim 2025.

Humor Sapiens komitesi tüm teklifleri değerlendirecek ve ayrıca doğrudan önerilen adayları değerlendirme hakkını saklı tutar.

Kazananlar resmi olarak humorsapiens.com web sitesinde Kasım 2025 Bülteni'nde duyurulacak. Kazananlar özel bir kupa ve fahri diploma alacaklar.

International Humor Sapiens Award

The Humor Sapiens International Award will be presented by Humor Sapiens, a humor website, with the aim of recognizing and encouraging work and reflection, and of promoting humor as a cultural, artistic, social, and human tool.

Organized by the Humor Sapiens platform, which has been active in the field of humor studies since its founding in 2013, this award holds significance for teaching, critique, creation, or cultural management, as well as for the understanding and appreciation of humor.

The Humor Sapiens International Award is granted annually in two categories:

a) **Outstanding Individual:**
Awarded to a scholar, researcher, thinker, or supporter of humor.

b) **Outstanding Institution:**
Awarded to an organization, center, or entity that promotes the knowledge, practice, or dissemination of humor for cultural, artistic,

educational, or social purposes. With this award, Humor Sapiens seeks to highlight the connection between laughter and thought, between entertainment and wisdom, between humor and its careful study.

The entire community engaged in intellectual and cultural activities is invited to participate in this competition.

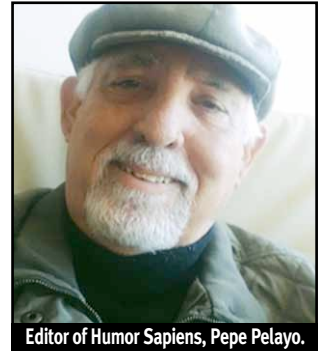
How to Apply?

Send an email to boletin@humorsapiens.com with the following subject line:
Application – 2025 Humor Sapiens Award

Include in the body of the message: The full name of the nominated individual or institution.

A short biographical or institutional summary (maximum 300 words).

The reasons you believe they deserve the award.

Editor of Humor Sapiens, Pepe Pelayo.

(Optional) Links to websites, publications, works, or relevant projects. Nominations will be accepted until October 15, 2025. The Humor Sapiens committee will review all submissions and reserves the right to also evaluate directly proposed candidates.

The winners will be officially announced in the November 2025 Bulletin on our website humorsapiens.com. Winners will receive a special trophy and an honorary diploma.

Snapshot

ABD'de, "Erkekler Sarışınları Sever" filmini protesto eden esmer kadınlar. (1953)

Brunettes boycott the film "Gentlemen Prefer Blondes", USA, (1953)

Angut gibi bakmak!

Soyu tükenmekte olan, bu nedenle avı yasaklanmış bir ördek türüdür angut. Bu adla bilinen bir güvercin türünden de söz edilir. Afrika'da, Etiyopya'da, Avrupa ülkelerinde yaşar. Türkiye'de de Marmara Bölgesiyle Trakya yörelerinde yaşadığı biliniyor.

Eşine bağlılığıyla efsaneleşmiş kuştur angut. Eşi ölen angut, kendi de ölünceye dek onun yanında kalır. Yemeden içmeden kesilir. Ne vahşi hayvan, ne de vahşi bir insan (avcı) onu yerinden oynatabilir! Gözyaşlarını içine akıtıp eşinin ölüsüne bakar sürekli... İnsanoğlu bu hayvanın duygusal bağlılığını anlayamadığı için, boş gözlerle bakıp duran kimseler için, angut gibi bakıyor demiş ve bu söz dilimize yerleşmiş.

Necati Güngör

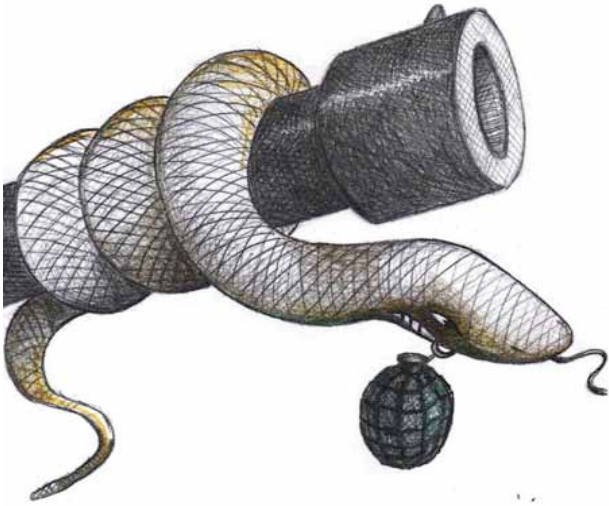
apolitikler

ENTERESAN LAFLAR...

Altın alıyorum, üstü veriyorum ve alıp-verdikçe meşruiyet kazanıyorum çok şükür!
~ Ersin Vergitsin

Silvano Mello, Brasil

MEIIO.

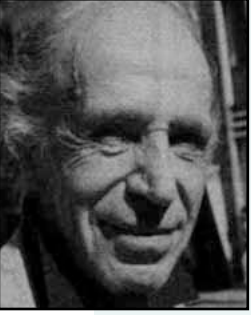
DÜŞÜNÜYORUM!
MEŞRUIYETİME
KİM KARAR VERİR
ACABA?!

Tanrının kışkandığı karikatürcü: Necmi Rıza.

Necati Güngör

Onu ilk kez 1980 yılında, Akşehir Nasrettin Hoca Şenliklerinde tanıdım. Aslında çizgileriyle tanışmamız çok daha eski, ta çocukluk yıllarımıza kadar uzanır. Babıali’de, Türk karikatürünün duayen adlarından biri, hatta birincisiydi. “Akababa” dergisinin kapaklarını süsleyen karikatürlerinde, kadınların bacaklarını o kadar güzel çizdi ki, derginin sahibi Yusuf Ziya, “Necmi Rıza’nın çizdiği kadınları Tanrı görsse kışkırdı!” diyecekti.

Üstat, 1914 yılında Yugoslavya’nın Priştine kentinde doğmuştu. Daha sonra ailesiyle birlikte Türkiye’ye göç etmişlerdi. Öğrenimini İstanbul’da tamamladı. İstanbul Erkek Lisesi’nden sonra DGSA’ya girdi. Burada Hikmet Onat Atölyesi’nde çalıştı. 1945 yılında mezun oldu. 1927’de amatör olarak ilk karikatürü Cumhuriyet gazetesinde yayımlandı. 1936’da Babıali’ye girdi. Akababa, Karikatür, Şaka, Papağan, Pardon,

Amcabey dergilerinde uzun yıllar çalıştı. Yirmi bir kişisel karikatür ve resim sergisi açtı. Bu sergilerden biri, 1937’de, İngiliz Kralı’nın taç giyme töreni nedeniyle açılmıştı. Ödüller kazandı. 1952’den beri on bir karikatür yıllığı yayımlandı. “Bana Göre Ünlüler” adlı bir sergi açtı. Almanya’da çıkan “Mal” Kurzsgelecht, Pefef, Paprika adlı dergilerde kadın karikatürleri yayımladı. 2001 yılında İstanbul’da öldüğünde, geride birçok suluboya tablo, karikatürcüler arasında anlatılagelen tatlı anılar bıraktı. Üstat, uzun saatlere yaydığı yemekleriyle, kuru fasulye tutkusuyla, arkadaşlık ettiği kişileri gençler arasından seçişiyle, her 10 Kasım’a yetiştirdiği Atatürk portreleriyle, Beyoğlu gecelerinde Atatürk’le karşılaşmasıyla, kuşaktaşı Cemal Nadir’le anılarıyla hâlâ anılır. Necmi Rıza’nın herkesi şaşırtan bir özelliği de “Alaman” hayranı oluşuydu.

AGENDA OF TÜRKİYE

aziz yavuzdoğan

CUMHURİYETİMİZİN 102. YILINI KUTLUYORUZ!

RTÜK'TEN MUHALİF TV'LERE EKRAN KARARTMA CEZASI...
Basın özgürlüğüne baskı
günden güne artıyor!

Meşruiyetin Tiyatro Sahnesi:

Otoriterlerin komik krallığı!

• Aziz Yavuzdoğan

Otoriter liderler için meşruiyet, bir hukuk ilkesi değil, bir sahne dekorudur. Kurallar ve yasalar, onların gözünde halkın onayıyla eş değer değildir; önemli olan, kendilerini "doğru" gösteren görünüştür. Meşruiyet, bir nevi "ben buradayım, dolayısıyla haklıyım" etiketiyle takılan bir maskedir.

Bu liderler, halkın iradesinden çok, kendilerine bakan aynayı önemser. Her yasayı, her bildiriye ve her kararı, sahneye konmuş bir tiyatro oyunu gibi sunarlar. Perde arkasında kaos vardır, ama sahnede her şey pırl pırlır. İzleyici olarak biz de bu kusursuzluk illüzyonuna bakar, küçük bir tebessümle saçmalığı fark ederiz.

Komik olan, meşruiyetin kendi zıddıyla dans etmesidir. "Halkın iradesi" ve "meşruiyet" sözcükleri, sahnede sadece dekorasyon olarak durur; gerçek işlevleri yoktur. Liderler ciddi bir yüz takınır, ama attıkları her adım absürtlükle doludur. Bir günde yasayı değiştirir, bir günde seçimleri yeniden yorumlar; meşruiyet, bir marifet gibi

görünür ama gerçekte sadece güç gösterisidir.

Ve işte burada mizah başlar: En ciddi maskelerin altında, saklanamayan saçmalıklar vardır. Otoriter siyasiler sahneyi domine ederken, biz izleyiciler farkında olmadan gülümseriz. Çünkü sahnedeki her abartı, her çelişki, meşruiyetin aslında bir tiyatro oyunu olduğunu ortaya koyar.

Meşruiyetin bu trajikomik kullanımı, hem düşündürür hem güldürür. Çünkü güç ne kadar ciddi görünmeye çalışırsa çalışsın, hiciv her zaman bir köşeden gülümser: Sahne hazır, maskeler takılı, ama gerçekler hâlâ orada, bir tebessümle bekler...

The Stage of Legitimacy:

The comical kingdom of authoritarians!

For authoritarian leaders, legitimacy is not a legal principle but a stage prop. Rules and laws are not equivalent to public approval in their eyes; what matters is the appearance that makes them look "right." Legitimacy is, in a way, a mask worn with the label, "I am here, therefore I am justified."

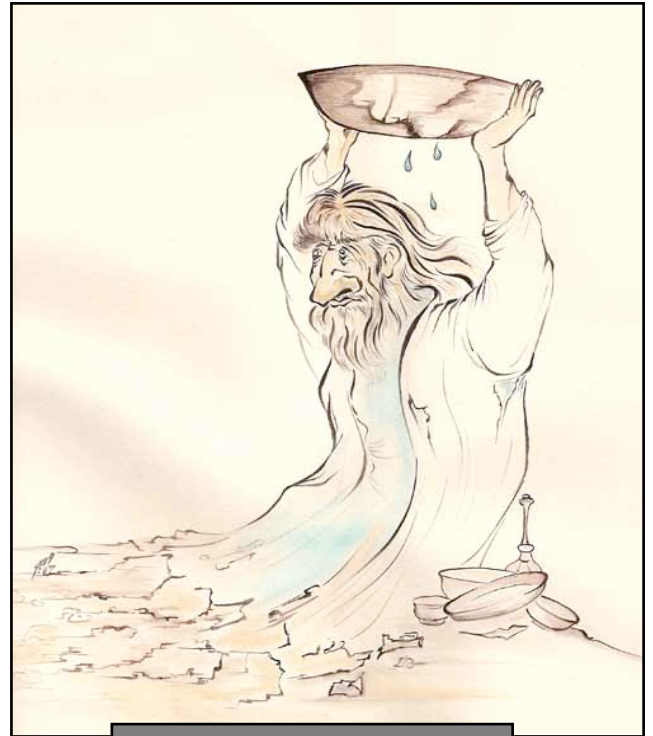
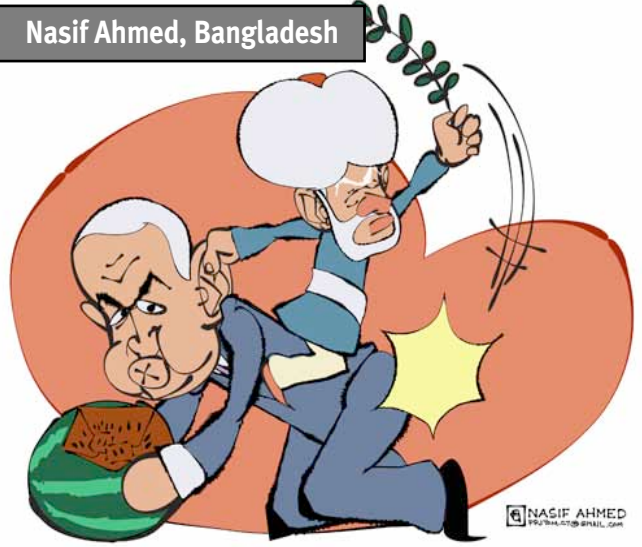
These leaders care more about the mirror that reflects themselves than the will of the people. They present every law, every decree, and every decision as if it were a theatrical performance. Behind the scenes, there is chaos, but on stage, everything appears pristine. As spectators, we observe this illusion of perfection and notice the absurdity with a small smile.

The comical aspect lies in legitimacy dancing with its own opposite. The words "the will of the people" and "legitimacy" exist on stage merely as decoration; they serve no real function. Leaders maintain a serious face, but every step they take is filled with absurdity. One day they change the law, the next they

reinterpret the elections; legitimacy appears as a skill, but in reality, it is just a display of power. And this is where humor begins: beneath the most serious masks, the absurd cannot be hidden. As authoritarian politicians dominate the stage, we, the audience, smile unconsciously. Every exaggeration and contradiction on stage reveals that legitimacy is actually a theatrical play.

This tragicomic use of legitimacy both makes one think and laugh. No matter how seriously power tries to appear, satire always smiles from a corner: the stage is set, masks are on, yet the truth still waits there, with a quiet grin.

Nasif Ahmed, Bangladesh

Hossein Eskandari, Germany

Farhad Rahim Gharamaleki, Iran

Hasan Çağan Y.

• Motor, motorduğun yerde!

• Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, yerli üretim **KAAN** uçağı için gereken motorların **ABD**'den alınmadığını açıkladı. Fidan'ın, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ABD Başkanı Trump'ın **Beyaz Saray**'daki görüşmesinden iki gün sonra yaptığı "**ABD'den motorların gelmesi lazım ki KAAN'ların üretimini başlayabilisin**" açıklaması siyasette tartışması başlattı. **Bizlere defalarca söylenen**; KAAN'ın tamamen yerli ve milli olduğu idi. Meğer öyle değilmiş. Aslında **Hakan Fidan** halkın moralini boşu boşuna bozmaması gerekirdi. **Kaan** yerli ve milli savaş uçagımız motorsuz kalmamıştır. Lanet olası motor, **Kaan** savaş uçagımızdan mahrum kalmıştır. Şimdi Amerika düşünsün!

• Buyur buradan boşan!

• İzmir'de hiç evlenmemiş bir adama "**boşanma davası tebligatı**" gelmiş. Adam, "**ben şimdi kiminle boşanacağım?**" diye yana yakıla duruma çözüm arıyormuş. Şaşırdınız mı? Olursa **Türkiye**'de olur, dedirten "**üttürü büdük**" bir olay...

• "Şükürler Yüzyılı"

• 2002 yılından beridir iktidarda olan ve "**Türkiye Yüzyılı**"nın çağ atlatan partinin çalışma bakanı "**Allah'a şükür emekli maaşlarını ödeyebiliyoruz!**" diye gururla bir beyanat vermiş. Allah başımızdan eksik etmesin!

• Viagra Çay Evi...

• Evinde 1 milyon adet viagra hapı bulunan bir vatandaş, "**çayima, çorbama katarak kullanıyorum**" demiş. Ee, bir tür vitamin sayılır tabii ki. Şifa olsun!

• Önce kaldırırsan elbette sonra iner!

• Adana müftüsü, Kuran kursu hocasıyla uygunsuz şekilde basılınca, "**Hatim indiriyorduk**" diye kendisini savunmuş. Doğrudur, yalan söyleyecek hali yok ya!

Aziz Yavuzdoğan

AKLA ZİYAN OLSAK DA, YAŞIYORUZ BEREKET...

BENİM YERİME DE KAYYUM ATANSA DA SABAHIN KÖRÜNDE KALKIP İŞE GİTSE!

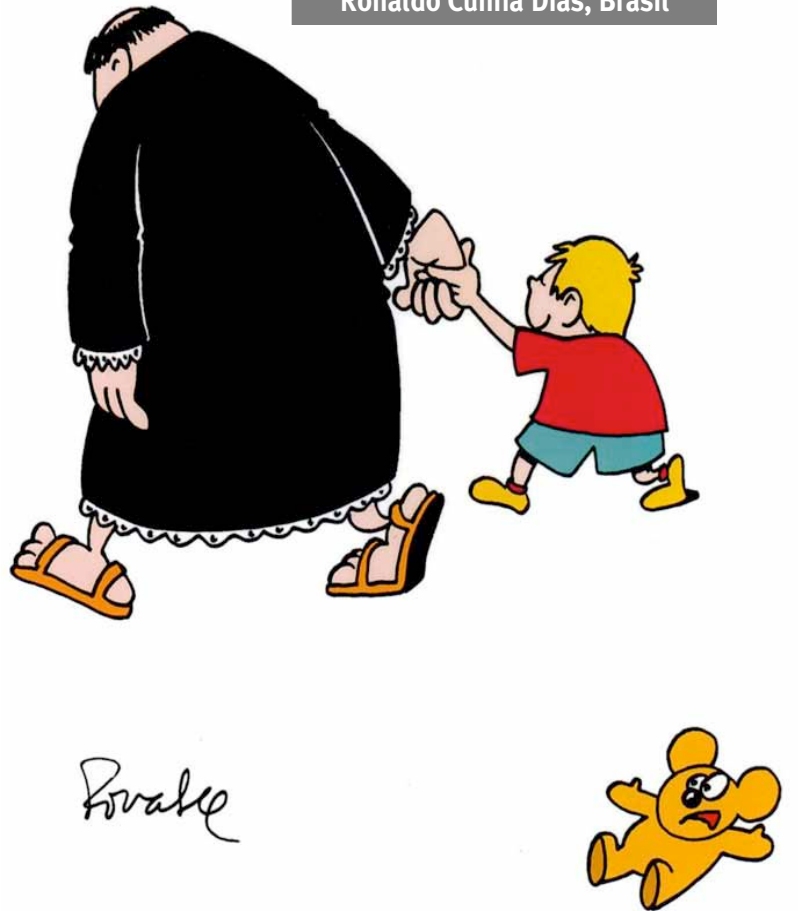
Jose Alberto Rodriguez Avila (Avilarte), Cuba

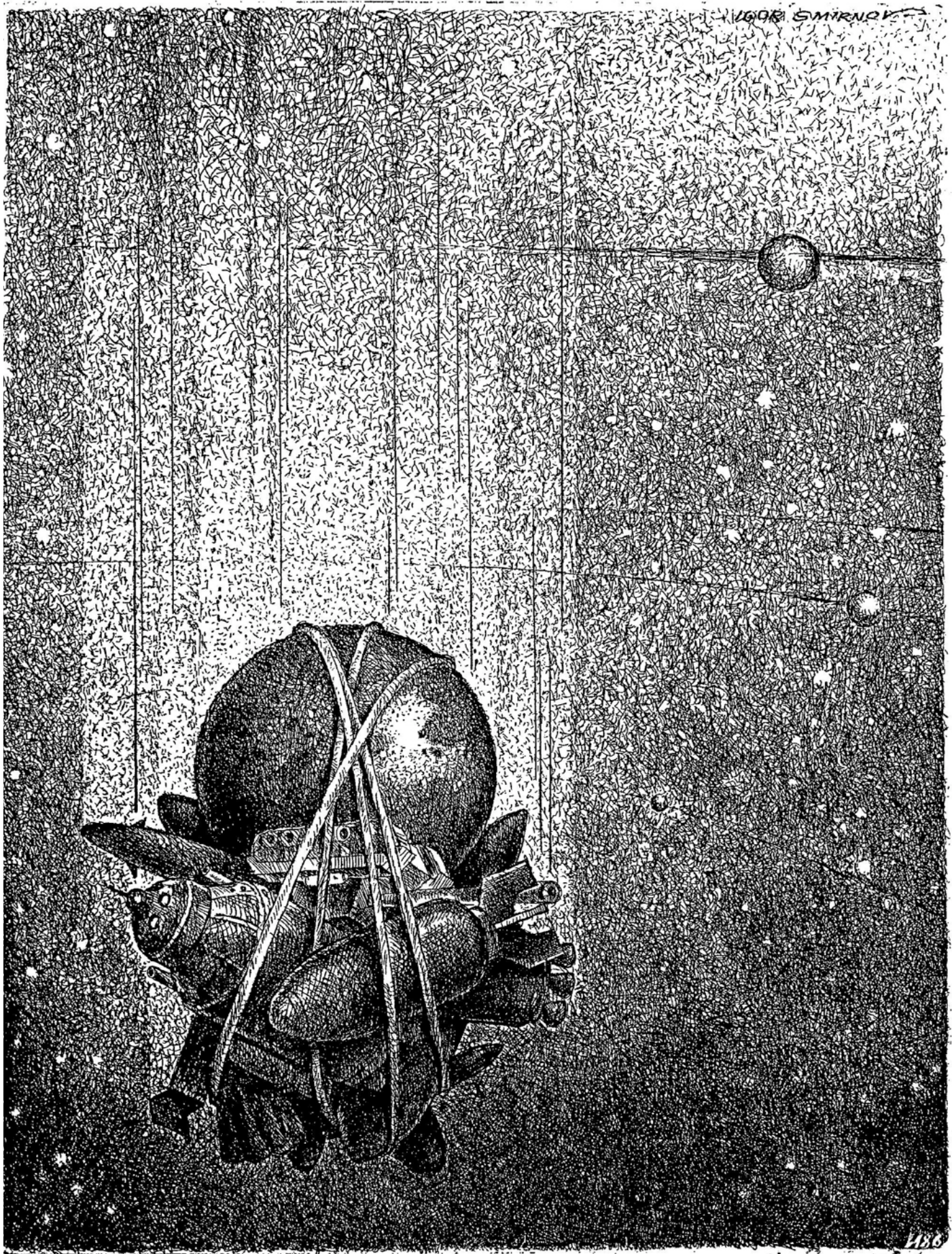

Aziz Yavuzdoğan, Türkiye

Ronaldo Cunha Dias, Brasil

Igor Smirnov, Russia

EDEBİYAT

Necati Güngör

anekdotları

Üstat olmak!

Sözcüğün kökeni Farsça; Arapçaya oradan geçmiş. En yakın anlamı “öğretici” Usta. Mahir. Fen, hüner, özellikle bir sanat alanında ileri dereceye ulaşmış kimse.

Eski edebiyatçılar arasında zaman zaman kullanılırdı. **Abdülhak Hamit**’e “Üstad-ı Âzam” derlerdi, malum.

Hamit de, özellikle **Recaizade**’ye, “Üstad-ı Ekrem” diye seslenirdi. Gelgelelim, Recaizade, kendisine “üstat” diye seslenilmesinden hoşlanmazdı. Ancak **Hamit**’i sevdiği için, onun böyle seslenişini hoş görürdü! Çünkü onun içtenliğinden kuşku etmezdi.

Hamit’se dostuna şöyle demekten

RECAİZADE EKREM

kendini alamazdı:

“Ekrem ki asrımızda üstad-ı mukteditir / Ders olmasın mı

ABDÜMHAK HAMİT

andan bir söz olunca sadır”.

Bizim önerimiz, siz siz olun, üstat kavramını ucuzlatmayın.

Türk basınıni edebiyatçılar yaratmıştı...

Türk basınıni var oluş sürecinde edebiyat adamlarının oynadığı rolü düşündünüz mü hiç? Basının temeli, edebiyatçıların omzunda yükselmiştir denilse yanlış olmaz. İlk gazeteciler şair, tiyatro yazarı, romancı, hikâyeçi kimselerdir... Üniversitelerdeki gazetecilik okulu öğretmenlerinin bu konuya kafa yorduklarını hiç sanmıyorum.

Namık Kemal’ler, **Ahmet Mithat**’lar, **Şinasi**’ler, **Ahmet Rasim**’ler, **Hüseyin Cahit**’ler, **Refik Halit**’ler, **Yakup Kadri**’ler, **Falih Rıfki**’lar... ve daha nice kalem erbabı, Babıali basını denilen soyut kurumun temeline harç koymuş adamlardı. Bir gazete çıkarılacağı zaman başında mutlaka bir edebiyatçı bulunur, başmakaleyi kaleme alır; ayrıca tanınmış birçok kalem ustası da onun kadrosunda yer alırdı.

Zaten yakın tarihlere kadar gazete ya da dergi çıkaran kişiler, bizzat kalem erbabı kimselerdi:

Yunus Nadi, **Sedat Simavi**, **Falih Rıfki**, **Ahmet Emin**, **Hakkı Tank** vb.

Eli kalem tutmayan kişileri gazetelerde çalıştırmazlardı. Ancak kalemi güçlü muhabirler yükselir, muharrir olurlardı. Yine de onlara bugünkü gibi yazar sıfatı verilmezdi. Çünkü yazar diye, “**edip**” sıfatını hak edenlere denirdi.

Birkaç kuşak geriye doğru bakın: Hemen tüm edebiyatçılar, birtakım gazelerde köşe sahibidir: **Nâzım Hikmet**, **Ahmet Haşım**, **Peyami Sefa**, **Aziz Nesin**, **Orhan Seyfi**, **Tank Buğra**, **Haldun Taner**...

Şiirsiz, hikâyesiz, romansız gazete çıkarılmazdı. Ünlü tefrika romancıları gazeteler arasında transfer olurlardı. Bir yazar rakip bir gazeteye gittiği zaman okurlarını peşi sıra götürürdü...

Gazetelerin patronları işadamı, yöneticileri de işletmeci/iktisatçı gibi erbab-ı kalemde sayılmayan kimseler olunca, edebiyat ehli, basından elini ayırmaya başlamıştı. Gün geldi, edebiyatçılar tümüyle basından dışlandı.

NAMIK KEMAL

MESUT CEMİL

“Ak elleri fırça tutar...”

Üstat **Mesut Cemil**, bir gün özel bir topluluk önünde konser verirken, **Karacaoğlan**’ın ünlü şiirinden bestelenen şarkıyı çalıyordu:

“İncecikten bir kar yağar / Yağar elif elif diye...”

Tam şarkının burasında, ressam **Elif Naci** içeri girdi.

Cemil Bey o anda şarkının sözlerini uyarladı:

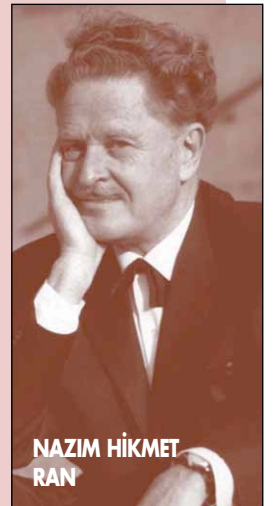
“Ak elleri fırça tutar / Çizer elif elif diye...”

Memet Fuat’a göre Atatürk ile Nâzım

Ünlü hikâyeçi, bilirsiniz: **Nâzım Hikmet**’in şiirlerini plaktan dinleyen **Atatürk**, “*Bu çocuğun şiirleri kimselere benzemiyor*” der. “*Çağın gelsin, kendisinden dinleyelim şiirlerini.*” Vali, Nâzım’ın evine polis gönderir. Kapıya dayanan polis: “*Seni Gazi Hazretleri istiyor*” der. Nâzım da o ünlü yanıtını verir: “*Ben Denizkızı Eftalya değilim!*”

Memet Fuat, Nâzım’ın Atatürk’e karşı böyle bir yanıt vermiş olamayacağını düşünürdü. “*Çünkü Nâzım incelikli bir insandı. Böyle kaba tavırları adamı değildi. Kaldı ki Atatürk’e karşı kabalık etmiş olsun... Bana inandırıncı gelmiyor.*”

Memet Fuat, Nâzım Hikmet’i yakından tanıyanların başında geldiği için, onun bu yorumunu ciddiye almıştıdır.

NAZIM HİKMET RAN

BOSNIAN

- Medijsko opismenjavanje: Milorad Dodik želi referendum o odvajanju entiteta RS od države BiH. Samoubica vodi entitet RS u...samoubistvo.
- Medijsko opismenjavanje: Bosna i Hercegovina je blokirana. Kamiondžije zatvorile ceste. Zaboravili smo da je ova država blokirana od 1995.g. Fašističkim šovinizmom.
- Medijsko opismenjavanje: Uzeti što više. Danas i ovdje. A sutra? Ne, jer licemjerje je državljanstvo BiH.
- Medijsko opismenjavanje: Vjera je u Bosni i Hercegovini vlasništvo političkih stranaka/partija. Ili je obrnuto. Da upitamo vjerske poglavare? Medijsko opismenjavanje: Budućnost je u mladima, vele. Kako sada stvari stoje, mladi su u BiH svi od 60 godina starosti. Oni ispod 60 su već u Njemačkoj.

ENGLISH

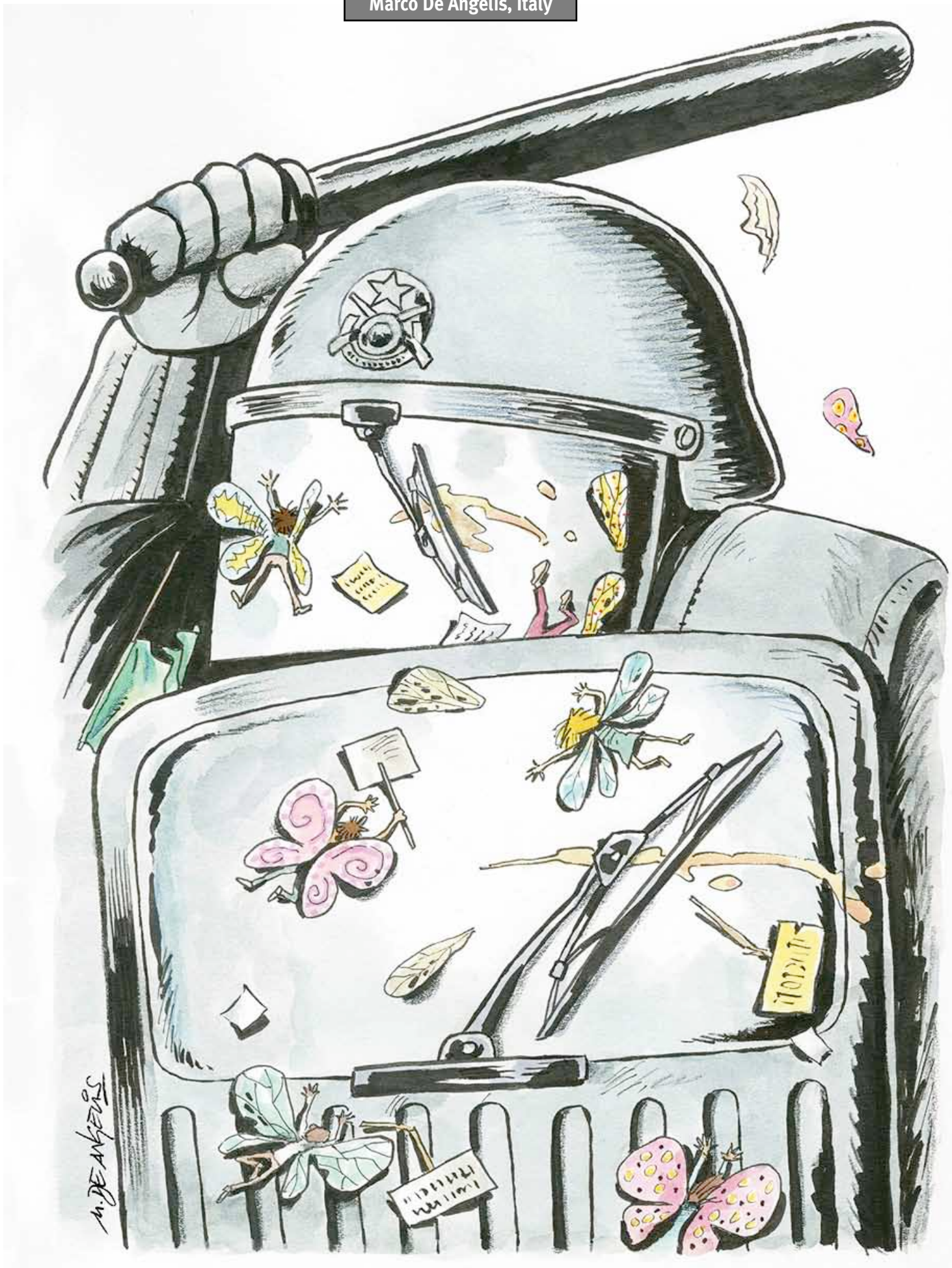
- Media literacy: Milorad Dodik wants a referendum on the separation of the RS entity from the state of Bosnia and Herzegovina. A suicide bomber is leading the RS entity to...suicide.
- Media literacy: Bosnia and Herzegovina is blocked. Truckers have closed the roads. We have forgotten that this country has been blocked since 1995. By fascist chauvinism.
- Media literacy: Take as much as you can. Today and here. And tomorrow? No, because hypocrisy is the citizenship of Bosnia and Herzegovina.
- Media literacy: In Bosnia and Herzegovina, religion is the property of political parties. Or it's the other way around? Should we ask the religious leaders?
- Media literacy: The future is in the young, they say. As things stand now, all young people in Bosnia and Herzegovina are over 60 years old. Those under 60 are already in Germany.

TURKISH

- Medya okuryazarlığı: Milorad Dodik, RS varlığının Bosna Hersek devletinden ayrılması için referandum yapılmasını istiyor. Bir intihar bombacısı, RS varlığını intihara sürüklüyor.
- Medya okuryazarlığı: Bosna Hersek bloke edildi. Kamyoncular yolları kapattı. Bu ülkenin 1995'ten beri bloke olduğunu unutmuşuz. Faşist şovenizm tarafından.
- Medya okuryazarlığı: Alabildiğin kadar al. Bugün ve burada. Peki ya yarın? Hayır, çünkü ikiye bölünmüş Bosna Hersek vatan-daşlığının bir parçasıdır.
- Medya okuryazarlığı: Bosna Hersek'te din, siyasi partilerin malıdır. Yoksa tam tersi mi? Dini liderlere sormalı mıyız?
- Medya okuryazarlığı: Gelecek gençlerde, diyorlar. Şu anda Bosna Hersek'teki tüm gençler 60 yaşın üzerindedir. 60 yaşın altındakiler ise çoktan Almanya'ya gitmiştir.

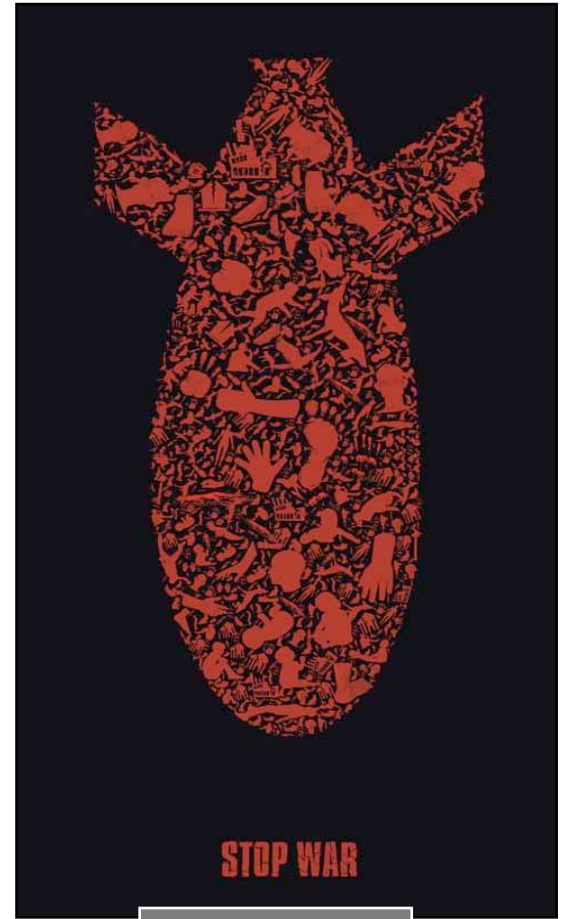

Musa Kayra, Cyprus

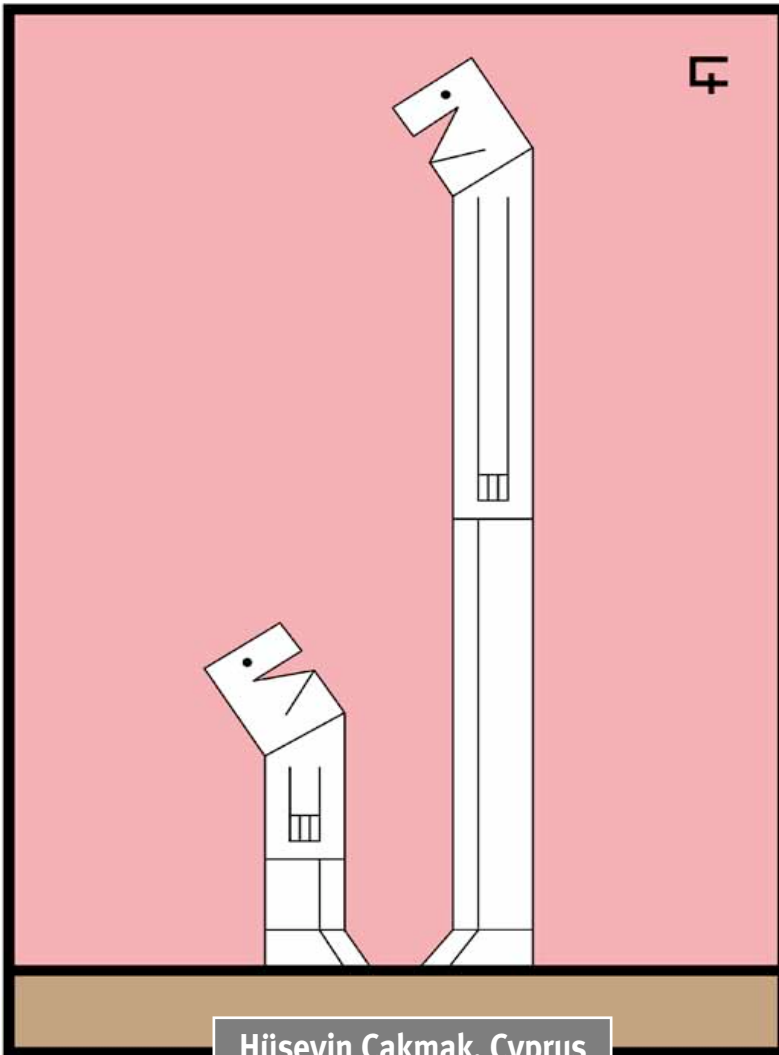

Makhmud Eshonqulov, Uzbekistan

Jatin Gohil, India

Hüseyin Çakmak, Cyprus

Serhan Gazioğlu, Cyprus

aphorisms

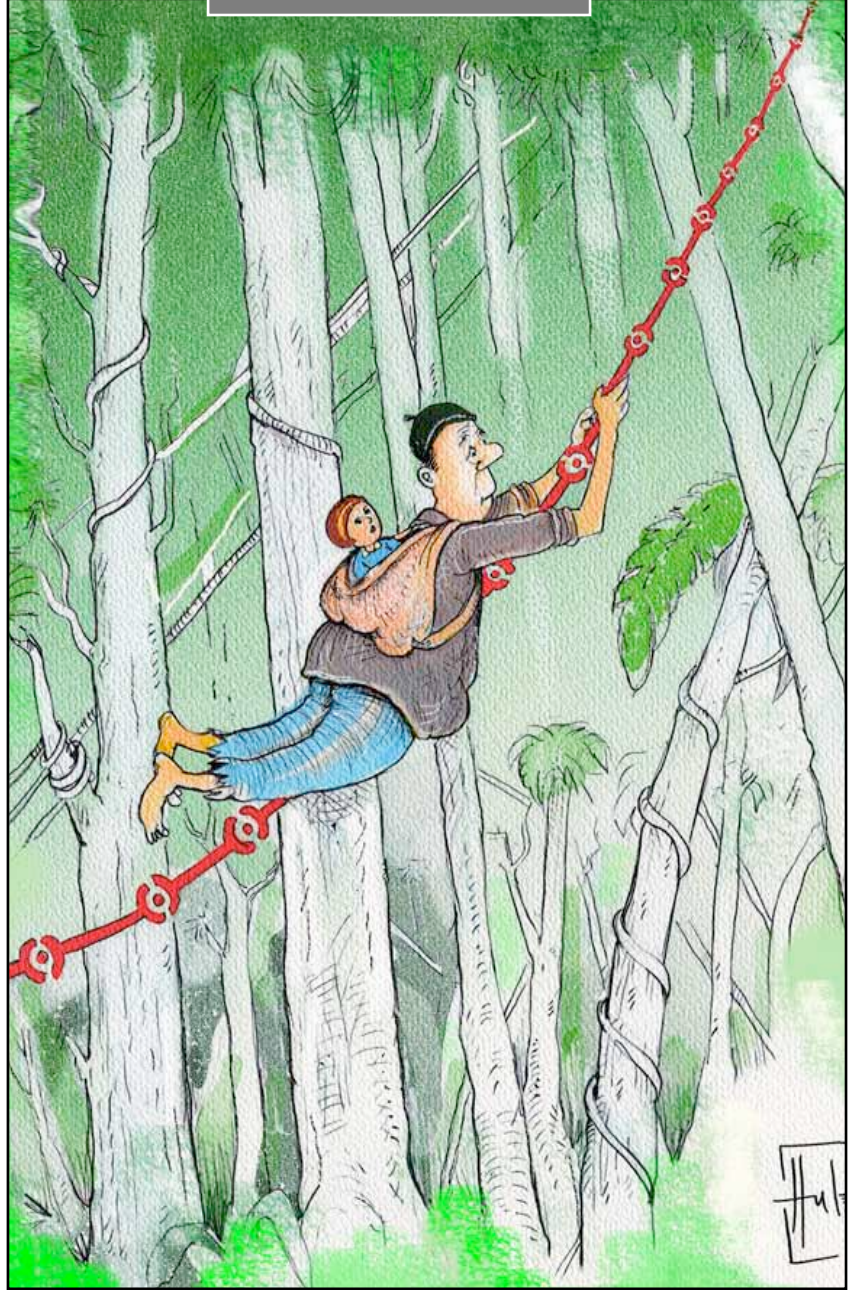
Mladen Vukovic
(Croatia)

- They drained our mind by threatening brain washing.
- In revolutions the first to bloom are wreaths.
- History repeats itself. The victors re-construct it.
- Rolling up his sleeves he offered me the hand of peace.
- Unitarians only offer an epicentre.
- Our antinomy: do nothing, succeed in politics.
- One learns more with sinners than learning from ones own mistakes / One learns more from sinners that form ones own sinfulness.
- Man is made and spoilt in the darkness of the night.
- An hallucinating mind imagines a halo.
- Whilst smoking the peace pipe he got lung cancer.
- He was a man and a half until he met his better half.
- We have an independent judiciary - the next term will not depend on the current independents.
- God sees all! Or is he temporarily blind.
- He created a bright future by recreating the past.
- Beauracracy - the body of government is transplanted from the organs of the former regime.

- Beyin yıkama tehdidiyle zihnimizi boşalttılar.
- Devrimlerde ilk açan çiçekler çelenklerdir.
- Tarih tekrerrür eder. Galip gelenler onu yeniden inşa eder.
- Kollarını sıvayarak bana barış elini uzattı.
- Üniteryenler sadece bir merkez sunar. Antinomimiz: hiçbir şey yapma, siyasette başarılı ol.
- Kendi hatalarından öğrenmektense günahkarlardan daha çok şey öğrenilir / Kendi günahkârlığını oluşturan günahkarlardan daha çok şey öğrenilir.
- İnsan gecenin karanlığında yaratılır ve bozulur.
- Halüsinasyon gören bir zihin bir hale hayal eder.
- Barış çubuğunu içerken akciğer kanseri oldu.
- Daha iyi yarsını bulana kadar bir buçuk adamdı.
- Bağımsız bir yargı sistemimiz var - gelecek dönem mevcut bağımsızlara bağlı olmayacak.
- Tanrı her şeyi görür! Ya da geçici olarak kördür.
- Geçmiş yeniiden yaratarak parlak bir gelecek yarattı.
- Bürokrasi - hükümet organları eski rejimin organlarından nakledilmiştir.

Hule Hanusic, Austria

POEM

Michela Zanarella / Italy

CELESTIAL INFINITY

expanses and expanses of light
and the silent voice of time
that calls us to be part of life.
If everything comes from the backbone of heaven
love as well as pain
they are proof that we are in the world
to get used to the sun and rain
to learn to embrace a sunrise
even before the silence of the clouds.

Damir Novak, Croatia

aphorisms Vlado Vlahovic (Montenegro)

- He does not think, he just decided that way.
- Never have the European streams had narrower beds.
- It is not dangerous to yawn, what is dangerous is to flip the tongue.
- The number of great man is decreasing, the number of great leaders increasing.
- The right to vote is given to the sufficient number of citizens.
- They will treat us like cattle for as long as one can make good money on livestock.
- The lullaby was played for free, but we dearly paid the awakening.
- God has not been kind to them, therefore they helped themselves.
- We won, and they achieved their goals.
- The staff changes were introduced: the two deceased were replaced by two with seventy-year experience.
- Even when they dismounted they did not take the saddle off our backs.
- The fighters for the great Serbia created great Croatia.
- We can do with whoever we want but cannot with whom we must.

- Düşünmüyor, sadece böyle karar verdi.
- Avrupa akarsuları hiçbir zaman daha dar yataklara sahip olmamıştır.
- Esnemek tehlikeli değildir, tehlikeli olan dili çevirmektir.
- Büyük adamların sayısı azalıyor, büyük liderlerin sayısı artıyor.
- Oy kullanma hakkı yeterli sayıda vatandaşa veriliyor.
- Hayvancılıktan iyi para kazanılabildiği sürece bize siğir gibi davranacaklar.
- Ninni bedava çalındı, ama uyanışı pahalıya ödedik.
- Tann onlara iyi davranmadı, bu yüzden kendilerine yardım ettiler.
- Biz kazandık, onlar da hedeflerine ulaştılar.
- Personel değişikliği yapıldı: ölen iki kişinin yerine yetmiş yıllık tecrübesi olan iki kişi getirildi.
- Attan indiklerinde bile eyeri sırtımızdan indirmediler.
- Büyük Sırbistan için savaşanlar büyük Hırvatistan'ı yarattılar.
- İstedüğümüz kişiyle yapabiliriz ama mecbur olduğumuz kişiyle yapamayız.

aphorisms Drazen Jergovic (Croatia)

- İyi bir avukat olmak için iyi bir yalancı olmanız gerekir.
- Tüccarlar fiyatlarını artırırlarken, mühendisler fiyatlarını düşürmek zorunda kalıyor.
- Toplumumuzda en yoğun çalışanlar tasfiye memurlarıdır.
- Kaliteli olanlar değil, liyakatli olanlar geçelim.
- Rejimler değişir ama ideolojiler kalır.
- Su boku taşır ama koku kalır.
- Eski mobilyalar ucuzdur çünkü kaliteleri onları tamir etmeyi zorlaştırır.
- Atların itme gücü dört toynakta bulunur.
- Okul otobüsünde direk dansı dersi veriliyor.
- Vicdanlılık ve yüzeysellik - aynı şirketin iki kanadı.
- Hırvatistan'da ortalama tren hızı yakında ortalama bisiklet hızına ulaşacak.
- Soğuk insanlar Dünya atmosferini aşın ısıtıyor.
- Beşinci Aşıl için ölümcüldü, yedinci ise herkes için.

- To be a good lawyer, you have to be a great liar.
- While merchants raise their prices, engineers must lower theirs.
- Liquidators are the busiest in our society.
- Not pass the quality ones, but the eligible ones.
- Regimes change, but ideologies remain.
- The water carries the shit, but the stench remains.
- Old furniture is cheap because its quality makes it difficult to transport.
- Horses have propulsion on all four hooves.
- Pole dancing is taught on the school bus.
- Conscientiousness and superficiality - two wings of the same company.
- The average train speed in Croatia is soon reaching the average bicycle speed.
- Cold people are overheating the Earth's atmosphere.
- The fifth was fatal for Achilles, the seventh for everyone else.

article Vladimir Rudov (Ukraine)

ANOTHER ACHIEVEMENT

• As if waiting for the work to be finished, a sunbeam burst into the room, ran along the wall and scattered into a multitude of multi-colored lights, reflecting off the shiny surface of the nail head. Professor Veprev looked at this wonderful object in fascination. Then, taking a step to the right, he admired it from there. He did the same, stepping to the left.

The game amused him. The professor alternately covered his eyes with his palm, squatted down, watching the lights move along the metal. After that, Veprev approached the wall and lovingly stroked the object of his contemplation. Finally, climbing onto a small chair, he selflessly pressed his lips to the steel surface...

This was the first nail that Professor Veprev, winner of six national and two international awards, honorary doctor of several foreign universities, author of three hundred and eighty-seven scientific works, hammered in with his own hands.

OPENING

• After long observations, assistant at the Department of Physics L. Peturin came to conclusion that the speed of light is much less than the speed at which the holiday passes.

THIS IS INTERESTING

• A very effective method for relieving fatigue and accumulated nervous tension is used by residents of one of the Indian villages: they go to bed.

BAŞKA BİR BAŞARI

• Sanki işin bitmesini bekler gibi odaya bir güneş ışını doldu, duvar boyunca ilerledi ve çok sayıda rengarenk ışığa dönüşerek çivi başının parlak yüzeyine yansıdı. Profesör Veprev bu muhteşem nesneye hayranlıkla baktı. Sonra sağa doğru bir adım atıp oradan hayranlıkla baktı. Aynısını sola doğru da yaptı. Oyun onu eğlendiriyordu. Profesör, gözlerini avucuyla kapatıp çömelere, ışıkların metal üzerinde hareket etmesini izliyordu. Ardından Veprev duvara yaklaştı ve tefekkür nesnesini sevgiyle okşadı. Son olarak, küçük bir sandalyeye tırmanarak dudaklarını özveriyle çelik yüzeye bastırdı...

Altı ulusal ve iki uluslararası ödül sahibi, birçok yabancı üniversitenin fahri doktoru, üç yüz seksen yedi bilimsel eserin yazarı Profesör Veprev'in kendi elleriyle çaktığı ilk çivi idi bu.

AÇILIŞ

• Uzun gözlemler sonucunda Fizik Bölümü asistanı L. Peturin, ışık hızının, tatilin geçtiği hızdan çok daha düşük olduğu sonucuna vardı.

BU İLGİNÇ

• Yorgunluğu ve birikmiş sinir gerginliğini gidermek için Hindistan köylerinden birinin sakinleri tarafından kullanılan çok etkili bir yöntem var: yatağa giriyorlar.

CARICATURE di GIO

Mariagrazia Quaranta
GIO (Italy)

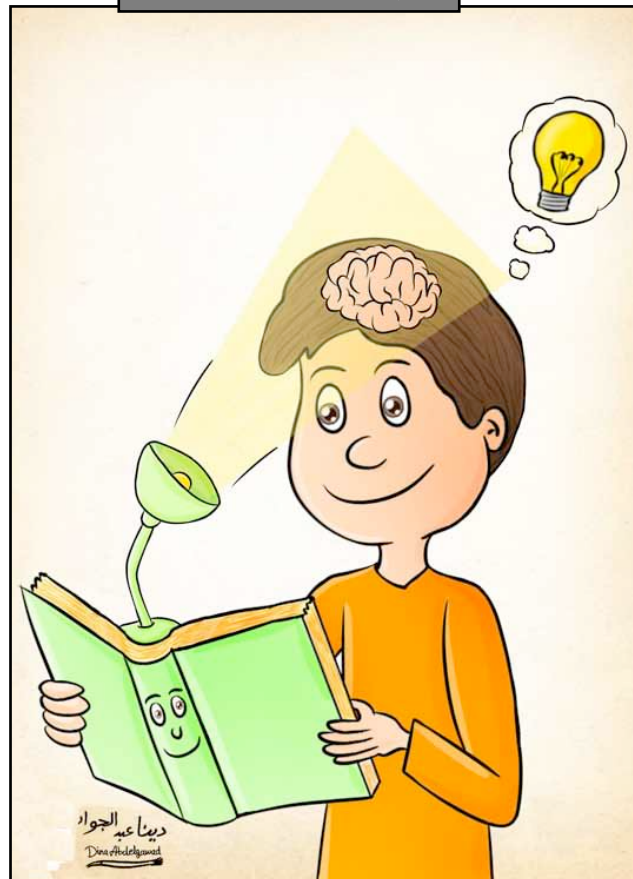

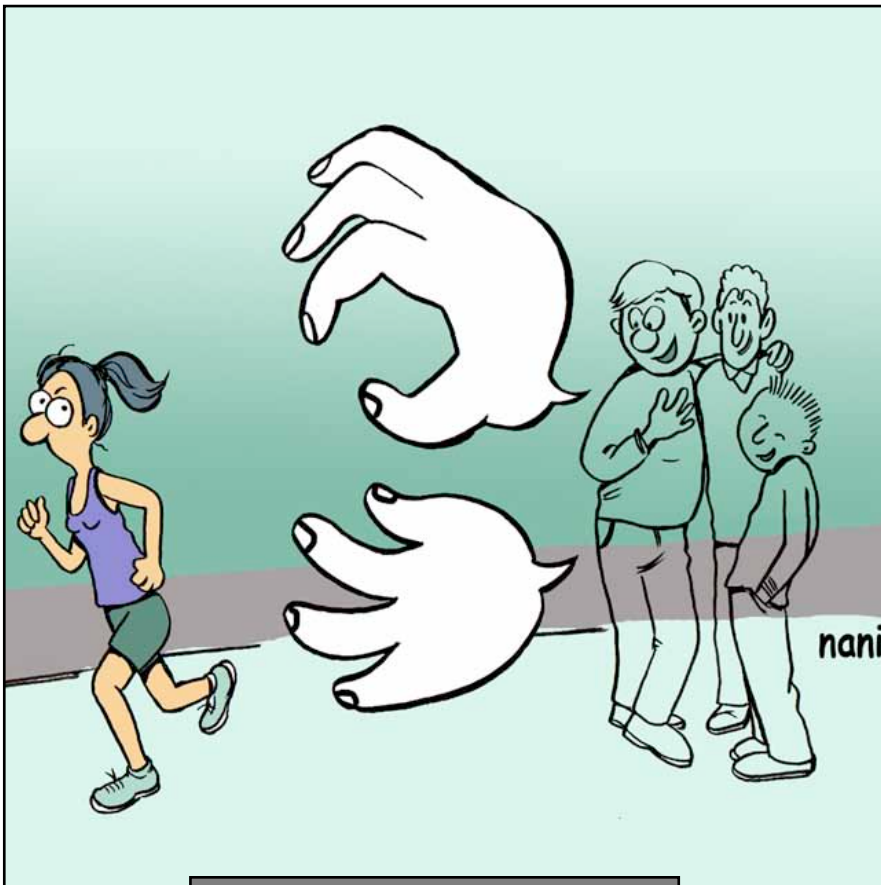
Elena Ospina, Colombia

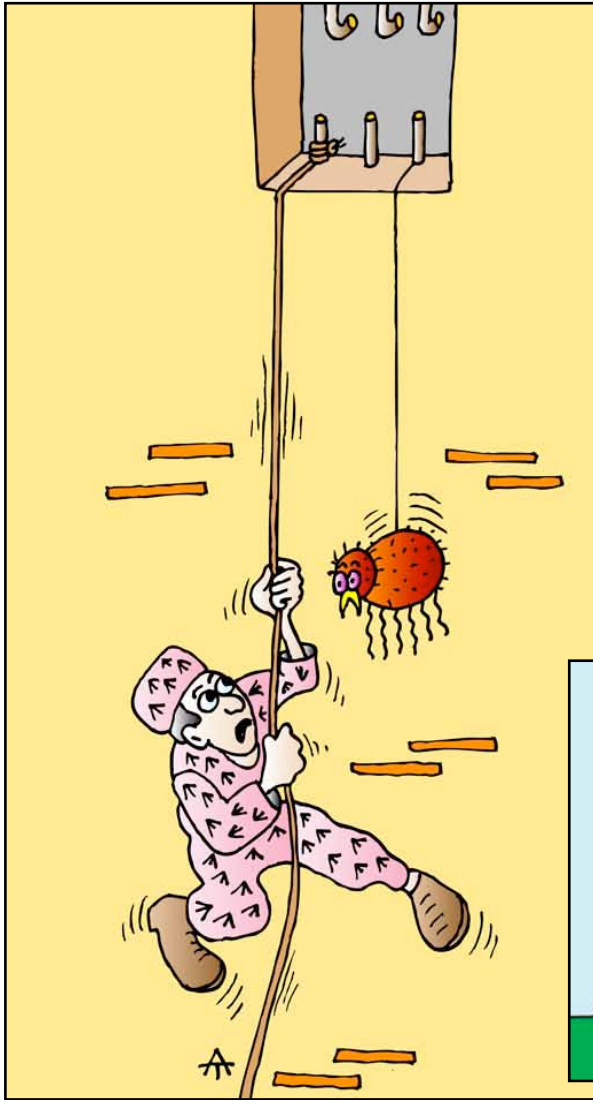

Dina Abdelgawad, Egypt

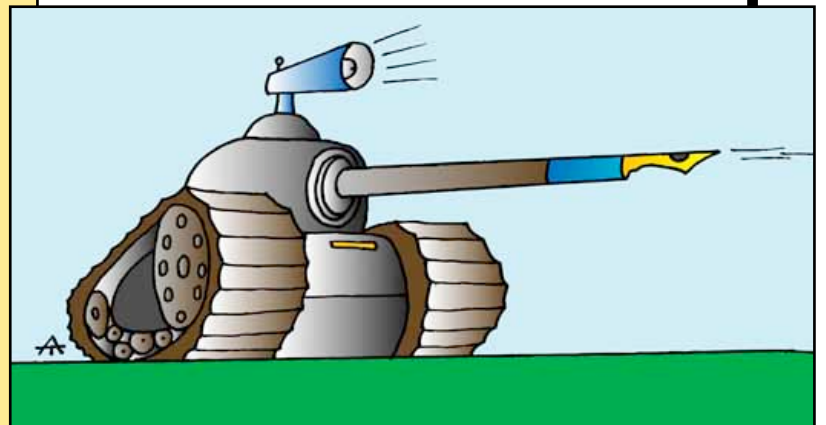

Adriana Mosquera (Nani), Colombia

Alexey Talimonov, England

Mehmet Zeber, Türkiye

İŞİNİZİ İYİ YAPIN

• Günce Yavuzdoğan

Çin'in Guangzhou kentinde bir banka soygunu... Soygunculardan biri bankadakilere bağırır: *"Kıvıldamayın! Para devletindir, ama hayatınız sizindir."*

Herkes sessizce yatar... Bunun adı *"Zihin Değiştirme Kavramı"*dır.

Alışılmış düşünce tarzını değiştirmek...

Bu arada müşterilerden bir kadın bir masanın üzerine yatmıştır. Ama bacaklar ortada...

Soyguncu bağırır: *"Edebini takın. Bu bir soygundur, ırza geçme değil!"*

Bunun adı *"Profesyonellik"* tir. İşin neyse onun üzerinde yoğunlaş!

Soyguncular paraları yüklenip eve kapağı atmışlar.

Daha genç olanı (MBA derecelidir) daha yaşlı olanına (ki bu ise 6 yıl ilkokuldan sonra terk):

"Abi, hadi şu paraları sayalım," der. Daha yaşlı olanı der ki: *"Çok aptalsın be! Bu kadar para oturup sayılır mı? Bu akşam zaten TV haberlerinde kaç para çaldığımızı öğreniriz."*

Buna *"Deneyim"* derler! Günümüzde deneyim kâğıt diplomalardan çok daha önemlidir.

Soyguncular bankadan kaçtıktan sonra şube müdürü, şube şefine hemen polisi aramasını söylemiş. Şef demiş ki: *"Durun hele müdürüm. Alacaklarını aldılar. Biz de bir 10 milyon daha alıp daha önce iç ettiğimiz 70 milyon dolara ekleyelim, ne dersiniz?"*

Buna *"Dalgayı yakalamak"* derler. Berbat bir durumu kendi lehine çevirmektir bu!

Müdür der ki: *"Tabii, her ay bir soygun olsa barika olurdu. Ne eğlenirdik!"*

Buna *"Sıkıntılardan kurtulmak"* derler. Kişisel mutluluk işinden çok daha önemlidir.

Akşam TV haberleri bankadan 100 milyon dolar çaldığını açıklamış!

Çaldıkları paranın çok daha az olduğu bilen soyguncular oturup saymışlar parayı... Tekrar tekrar saymışlar. Bakmışlar hepi topu 20 milyon! Çok kızmışlar bu işe:

"Biz hayatımızı tehlikeye atıp 20 milyon çalabildik. Banka müdürü bir el hareketiyle 80 milyon götürdü. Galiba soyguncu olmak yerine doğru dürüst eğitim görmek daha iyiymiş!"

Bu *"Bilgi altından daha değerlidir"* demektir...

Banka müdürü çok mutludur. Özellikle bir süre önce borsada kaybettiklerini geri alabildiği için... Buna *"Fırsatları kullanmak"* derler. Kazanmak için risk almak gerekir.

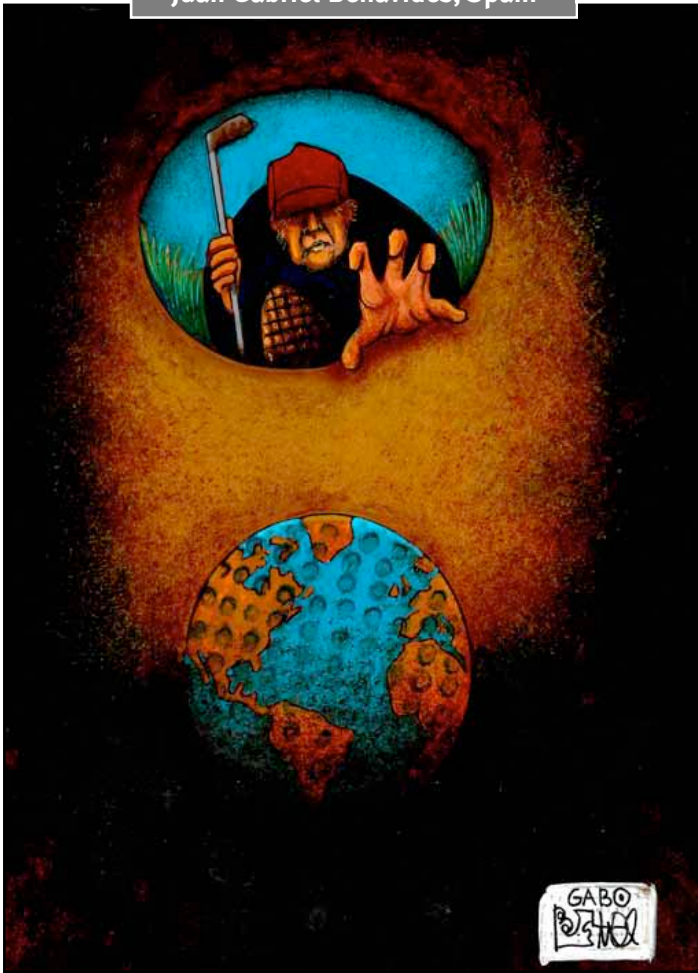
PEKİ, ŞİMDİ GERÇEK SOYGUNCULAR KİMLER ?

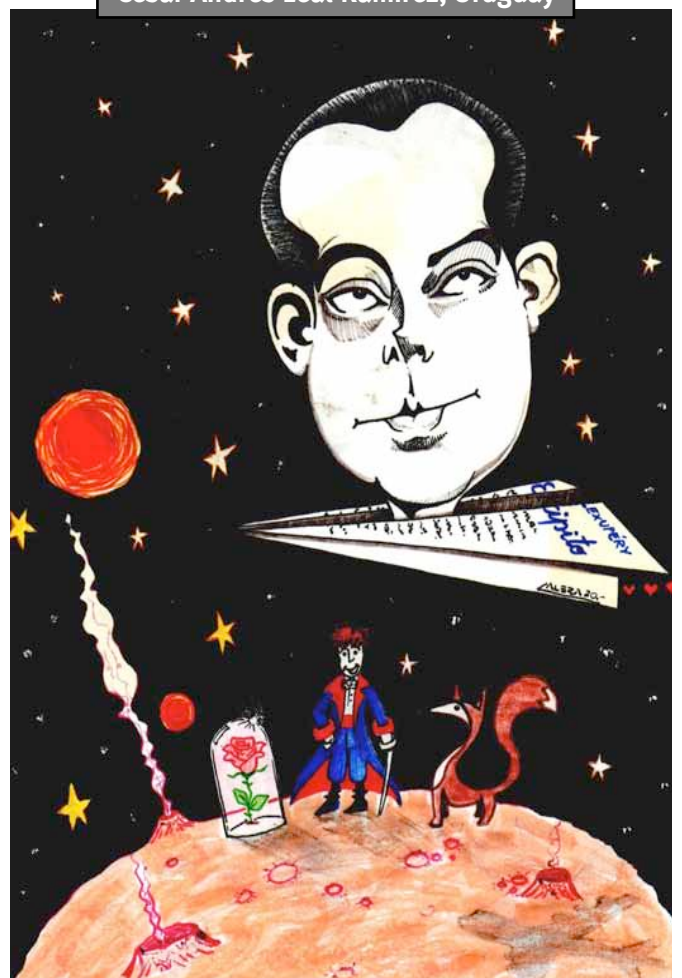
Ekrem Borazan, Türkiye

ERBA

Juan Gabriel Benavides, Spain

Cesar Andres Leal Ramirez, Uruguay

Julio Carrion wCueva /Karry, Peru

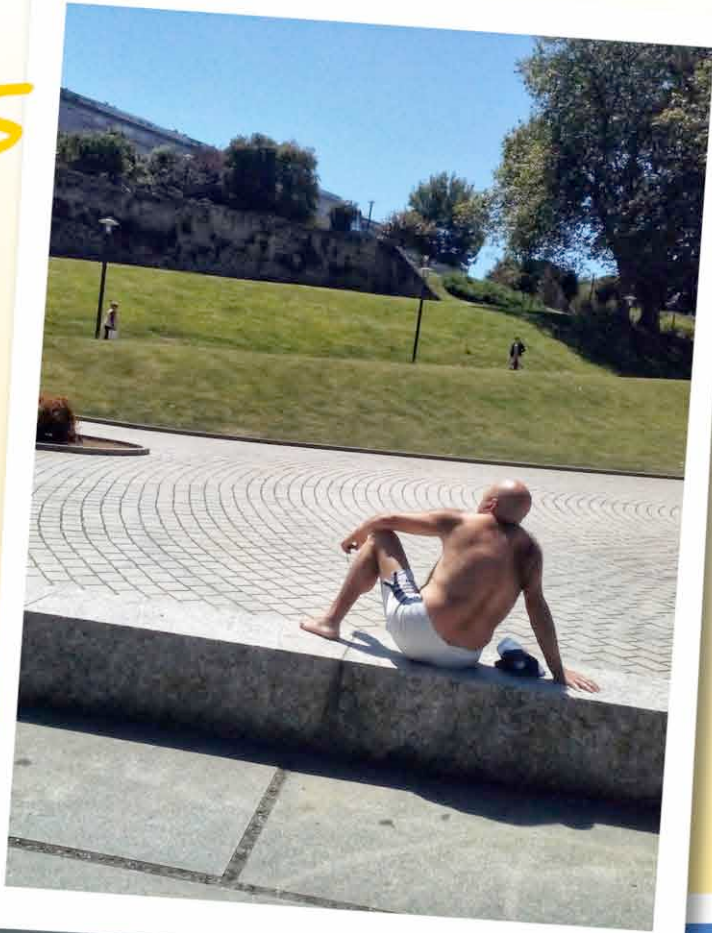

Alfredo Martirena, Cuba

HUMOROUS PHOTOS

by Francisco Punal
Suarez, Spain

harici bedbahıtlar..

Subliminal Mesajlar...

ONTORIO
GÖLÜNDE DOĞAL
GAZ BULUNMUŞ
ÇIKO!

ÇOK ŞÜKÜR!
AZ KALDI ÇONİLERDEN
İTHAL EDECEKTİK TEZ
GİDİP MÜJDEYİ VERİP
GÖBEK ATALIM!

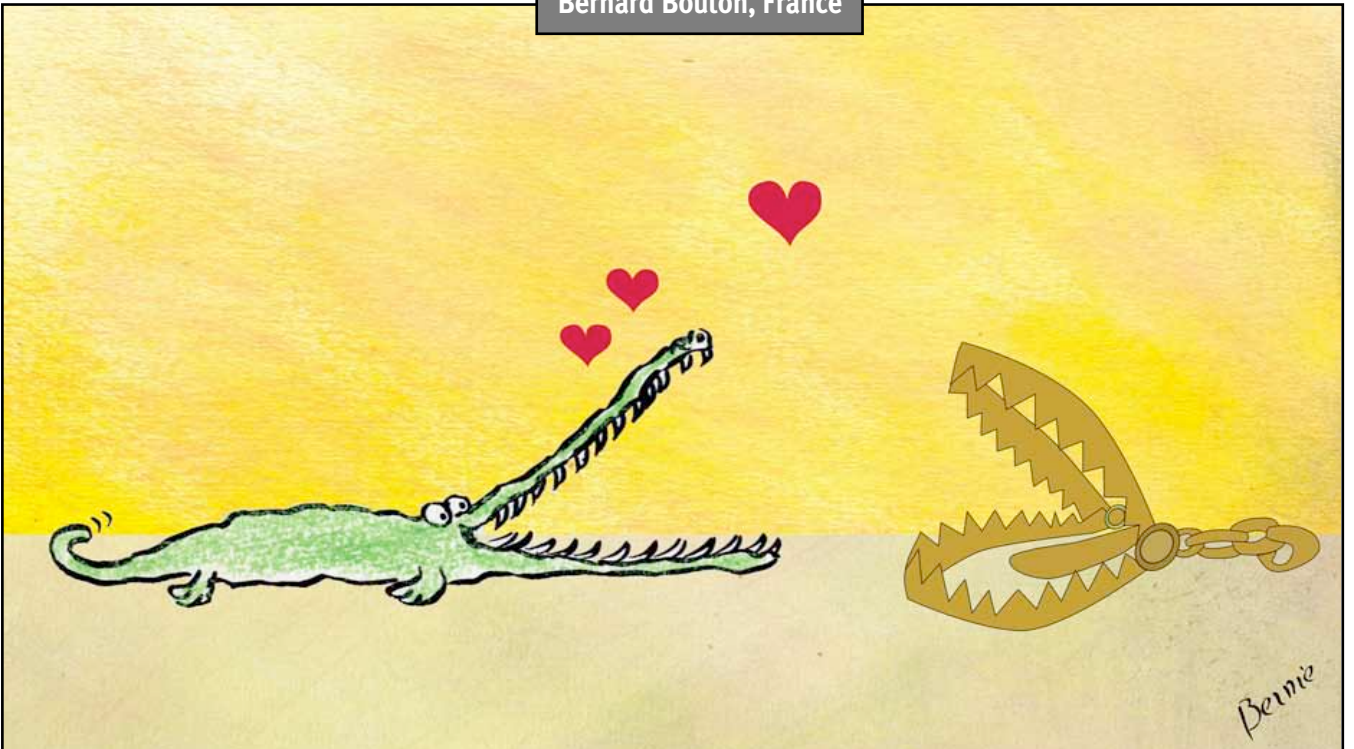
SANA
MESRUIYET
VERECEM!

ÇOK ZEKİSİN
ÇOK DA GÜZEL
GÜLÜYOSUN!

Aziz Yavuzdoğan

Bernard Bouton, France

MISTIK

Mustafa Yıldız, Türkiye

Claudio Alecrim, Brasil

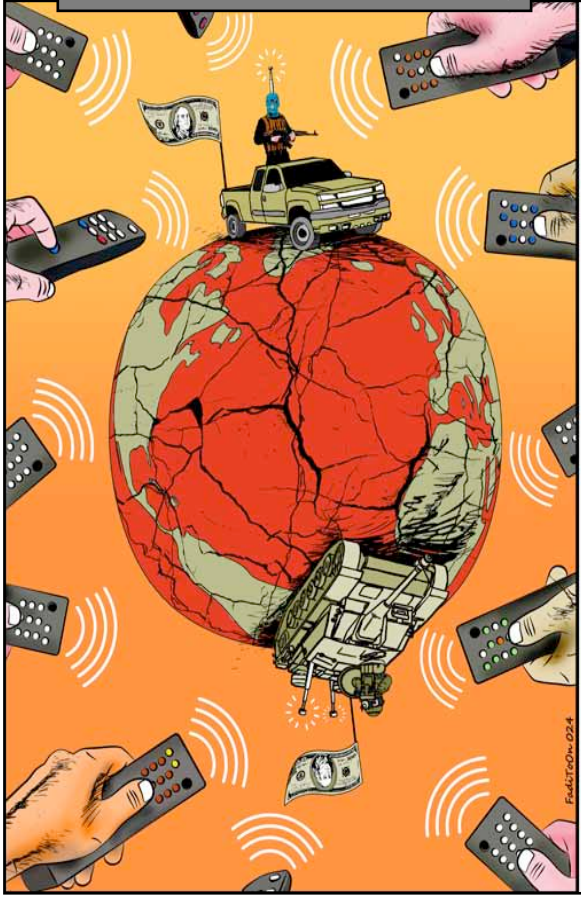
I DON'T
LIKE
THE UN!

Roman Peshkov, Russia

Fadi Abou Hassan, Palestine/Norway

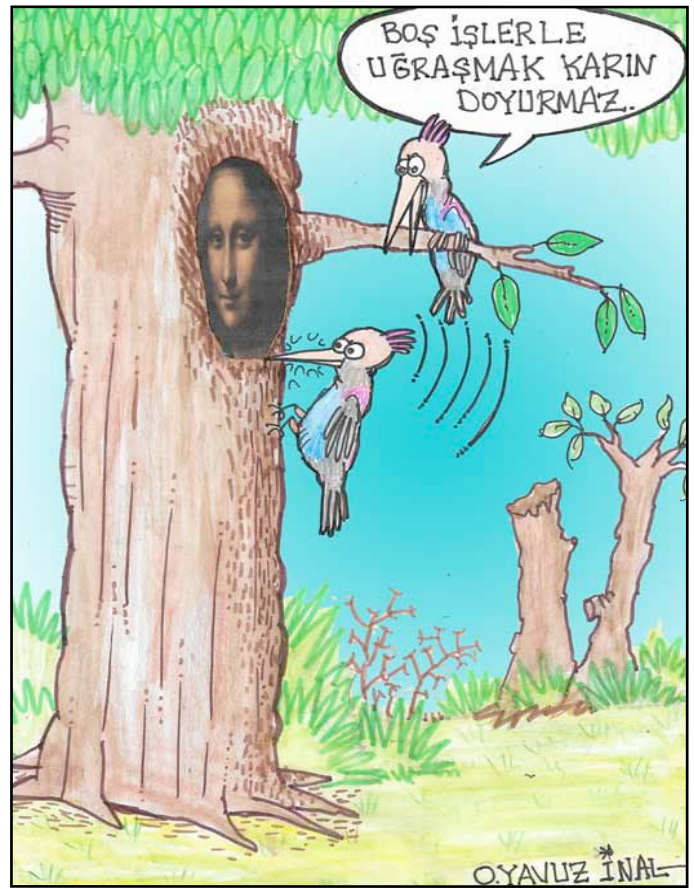

Javier Cubero Torres, Cuba

ÇİZGİYİLE

O. Yavuz İnal, Türkiye

Robert eşine “şimdi uzun bir seyahata çıkacağım, yıllarca beni görmeyeceksin ama geri döneceğim” dedi.
 “Nereye gidiyorsun?”
 “Geleceğe gideceğim. Beni gördüğün zaman kızacağına eminim ama bu uzun sürmeyecek çünkü seni gördükten sonra tekrar kaybolup, beş dakika sonra tam burada olacağım.”

Robert’in karısı şaşırmişti.
 “Emeklilik tasarruf hesabımızı nereye yatırıp yatırmasam diye tereddüttüyüm, yirmi yıl ilerisine gidip ona göre karar vereceğim.”
 “Ya dönemezsen ne olacak?”

Bir saniyelik sessizlik. “Umarım doğru bir karar vermişimdir.”
 “Akşam yemeğine ne istersin?”
 “Şimdi bilmiyorum, beş dakika sonra söylerim.”

Robert bodrum kata indi. Karısı hala şaşkındı ama Robert’in değişik bir adam olduğunu bildiğinden mutfağa dönüp kocası istesin, istemesin yemek yapmaya başladı. Tüm bunların ne anlamı olduğunu bilmiyordu ama birkaç dakika sonra bu konuşmayı tamamen unuttu.

O öğleden sonra Robert’in karısı bodrumun kapısını vurdu ve bekledi. Tekrar tekrar kapıyı vurdu. Hiç ses yoktu. Sonunda kapıyı açıp, laboratuvara gitti. Robert ortada yoktu, yukarı çıktığını görmemişti. Nereye kaybolmuştu?

Çorba hazır olup, ortalık karardığında, Robert’in eşi hala adama sesleniyordu ama evde çıt yoktu. Kadın “bu hoşuma gitmedi, daha önce hiç akşam yemeğini kaçırmazdın.” diye düşündü.

Robert’in yemeği soğumuştur ve karısı sıcak kalsın diye fırına koyup, Robert’in gelince farkedeceğini umdu. Sabahleyin Robert’in tabağı hala sıcaktı ama yemeğe dokunulmamıştı. Eşi tekrar ismini seslendi ama boşuna, evde kimse yoktu.

Birkaç gün sonra Robert’in eşi polise gidip olanları anlattı. Adamlar bir ipucu bulmak için evi aradılar ama tüm buldukları bodrum kattaki yuvarlak, soluk bir izdi.
 “Gitmeden önce bir şey söyledi mi?”
 “Beş dakkeye dönerim, dedi.”

Polisler gidip, günler, haftalar, aylar geçtikten sonra olay resmen kapandı. Robert kayıptı ama herhangi bir sahtekarlık bulunmadığından karısını terkettiği sonucuna vardılar.

Yıllar geçti, Robert’in eşi kıt kanaat geçinecek bir iş bulmuştu. Çalışırken, her gün kocasına lanet etti. Onu asla affetmeyecekti. Asla! Yüzü kırışmış, o güzel gülüşlü kadın somurtuk birine dönüşmüştü.

Hırslı bir deney

Sonunda, eşinin gitmesinden yirmi yıl sonra, kadın mutfakta otururken bodrumdan bir ses geldi. Kadın korkuyla ayağa fırladı. Aşağıda kim vardı? Yukarı çıkan ayak seslerini duydu, kapı açıldı ve gözlerinin önünde duran Robert’ten başkası değildi. Gittiği günden bu yana hiç değişmemişti.

Kadın “Sen” demeyi başardı.
 Robert “Pekala, emeklilik tasarruf hesabımız ne değerde?” diye sordu.
 “Neredeydin?”
 “Bunun önemi yok. Önemli olan emeklilik tasarruf hesabımız. Akıllıca kullanıp kullanmadığımı bilmeliyim.”
 “Yirmi yıl önce beni beş parasız terkettin ve o hesapta para kalmasını mı bekliyorsun?”

Robert “Hepsini harcadın mı?” diye sordu.
 “Ah! Harika! Harika! Hemen dönerim.”

Robert dönüp, bodruma gitti.
 “Robert! Robert! Neredesin?” Fakat karısı parlak mavi bir ışıktan başka bir şey görmedi. Robert yine kaybolmuştu.

Robert’in eşi yemek masasına geri döndü. Oturup neler olup bittiğini anlamaya çalıştı. Kafası durmuştu, düşünemiyordu. Robert gittiği zaman, tasarruf hesabına önce dokunmamıştı, olanları hatırlamaya başlıyordu. Para bir fona yatırılmıştı. Yirmi yıl çekemeyecekti. Sonra yetkililerin ona eşinin onu terkettiğini, nerede olduğunu bulunmadığını ve resmen olarak ölü kabul edilirse, yirmi yıl beklemesine gerek kalmadan paranın yasal sahibi olacağını söylediklerini anımsadı.

Bodrumdan yine ışıklar ve ayak sesleri geldi, Robert mutfağa döndü.
 “Para?”
 “Sana, harcadım dedim.”
 “Fona yatırmıştım.”
 “Seni resmen ölü olarak beyan ettirdim.”

Robert “Aman ya!” dedi ve tekrar gitti.

Yine ışık yandı ve Robert’in eşi allakbullaktı.

Kadın “Harcadım mı? Neyi harcadım?” diye düşündü. Robert onu terkettikten sonra biraz para bulmaya çalışmıştı. Emeklilik tasarruf hesaplarında ne kadar para olduğunu

sorduğunda, Robert’in parayı çektiğini ve bir yere sakladığını söylemişlerdi. Ama nereye?

Bir ışık daha yandı ve Robert tekrar mutfaktaydı.
 “Bana ne bıraktığından haberin var mı? Taşamam için tek kurşun bırakmadın!”

Robert “Bunların hepsi kötü bir rüya olacak!” dedi.
 “Eğer arka bahçede gömülü biraz para bulmasaydım geçinemezdim.”
 “Altınları mı buldun?”
 “Demek paraları oraya gömmüştün! İyi, onları bulup hepsini harcadığıma memnunuz!”

Robert yine bodruma indi ve kayboldu. Karısı bir müddet dönmelerini bekledi ama adam dönmedi. Kadın yukarı çıktı ve yemek yapmaya başladı. Kocasını düşünüp ona küs kalmaya devam etmeye çalıştı. Kendisini terketmek mi? Asla terketmemişti. Nasıl bir hayal gücü vardı? Kadın dolabı açarken Robert geldi.

Kadın “Akşam ne pişirmemi istersin? Henüz bir şey başlamadım.” dedi.

Robert masaya oturup “Beni yalnız bırak, aç değilim.” dedi.
 “Sorun ne?”
 “Yirmi yıllığına o pis ellerini emeklilik paramıza dokunmadan geçiremez misin?”
 “Ne?”
 “Sahip olduğumuz tüm parayı harcamadan yirmi yıllığına gitmeme izin vermiyorsun, değil mi?”
 “Sen neden bahsediyorsun canım? Gideli beş dakika olmadı ama bir şeyler canını sıkmış.”

Robert karısının gençliğine baktı.

Kadını öldürse ne olurdu? Onu şimdi boğar, geleceğe gider, parasına ne olduğunu öğrenir ve birkaç dakika öncesine geri dönüp, mutlu mesut yaşarlardı.
 “Şu mutfak havlusunu versene!”

Robert’in karısı havluyu adama verdi ve ümitsizce bir şaşkınlıkla adamın havluyu boğazına dolayıp sıkmaya başladığını gördü. Bir yandan da “merak etme sadece bir deney.” diyordu.

Robert, bodruma indi ve yirmi yıl sonra ışıklar içinde geri geldi.

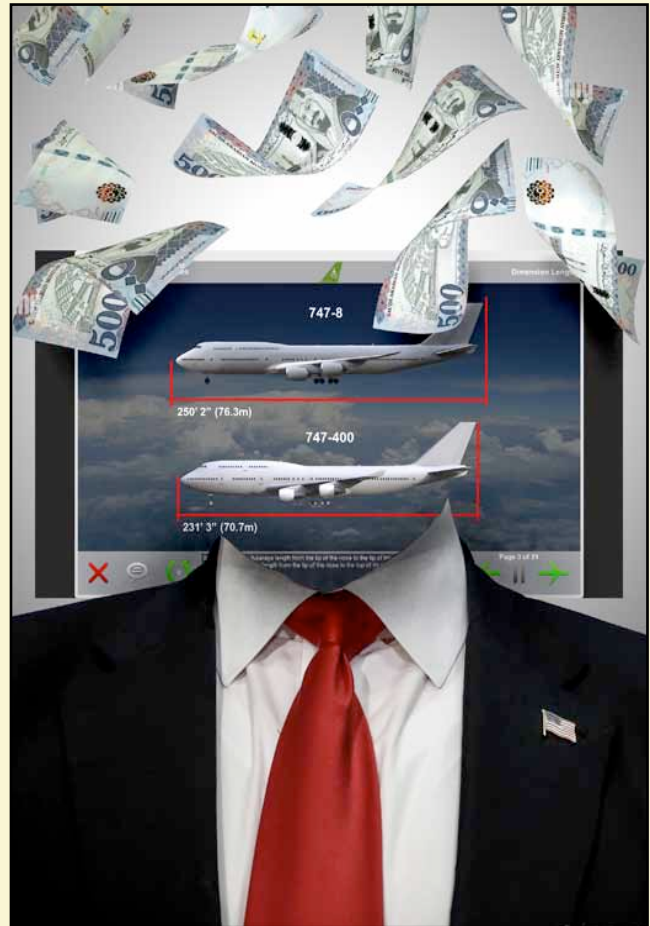
Bodrum kadın merdivenlerinde bir erkek sesi
 “Kim var orada?” diye sordu.

Robert bunu akıl edememişti. Saklanacak bir yer aradı ama çok geçti. Evin yeni sahibinin tüfeği vardı.
 “Son duanı et!”
 “Bekle! Açıklayabilirim!” Fakat çok geçti. Robert anında vurulup, düşüp, öldü. Çok hırslı deneyin, çok acıklı bir sonu olmuştu... ■

(Çeviren: Müjde Dural)

World Agenda

by Willem Rasing
from Netherland

THE

CHANK

CARTOON
GALLERY

'Chicane' is
the pen name
of Mark Winter,
a New Zealander
who lives and
cartoons in
London

THE
DEVIL'S
ADVOCAT

CHANK

CHANK

"When the power of love overcomes the
love of power, the world will know peace."

Jimi Hendrix

CHANK

The Trumpkin

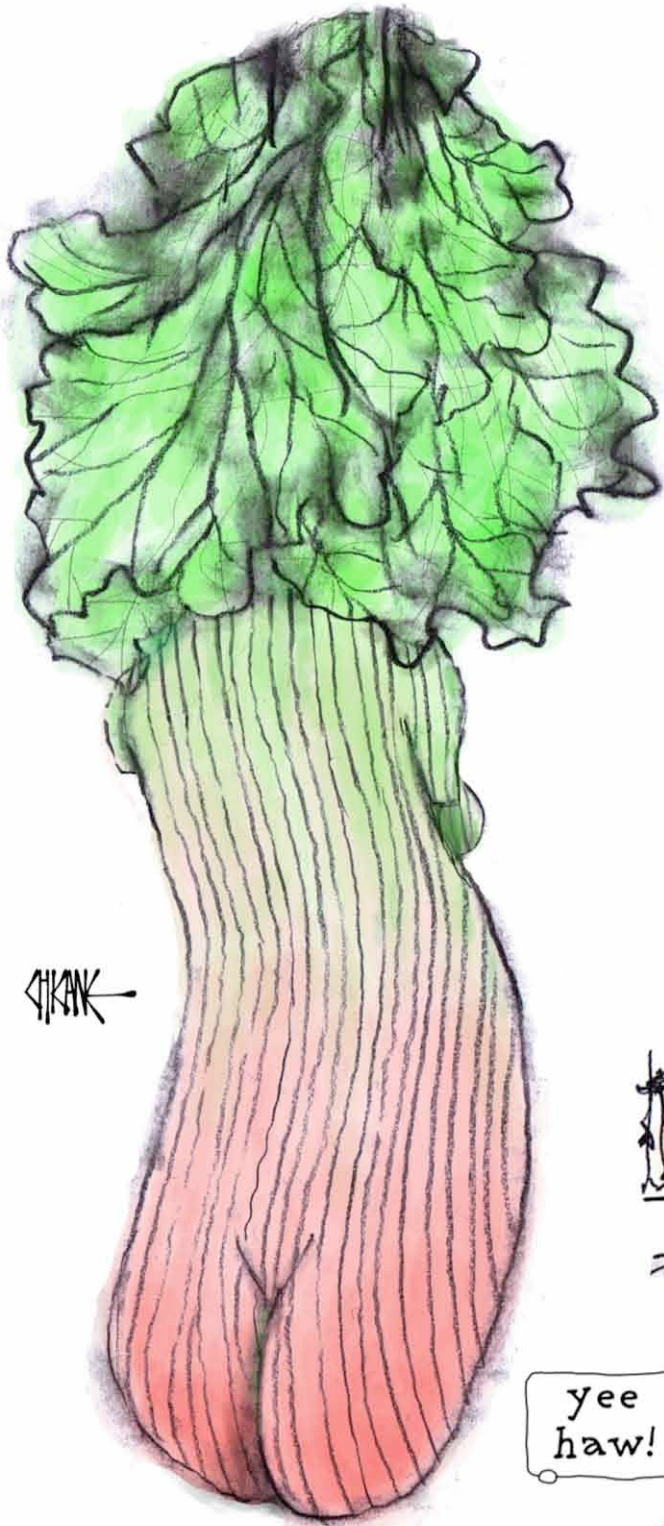
tricks or ^htreat?

CHANK

That will fool him
... now go get the cheese

CHANK

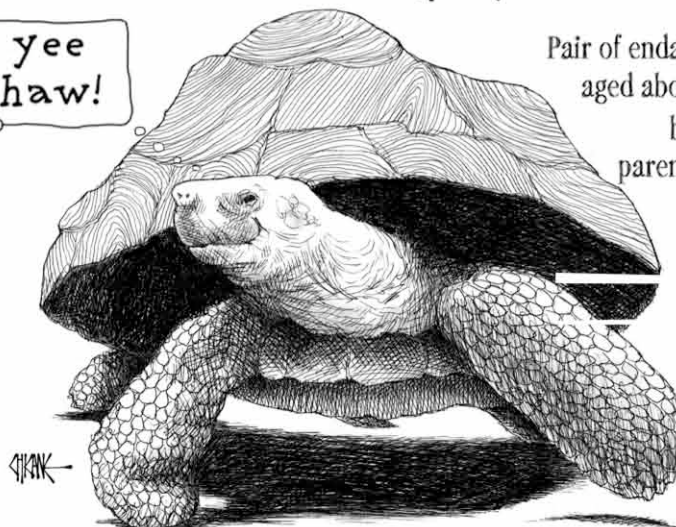

VENUS^{DE}
RUDEBARB

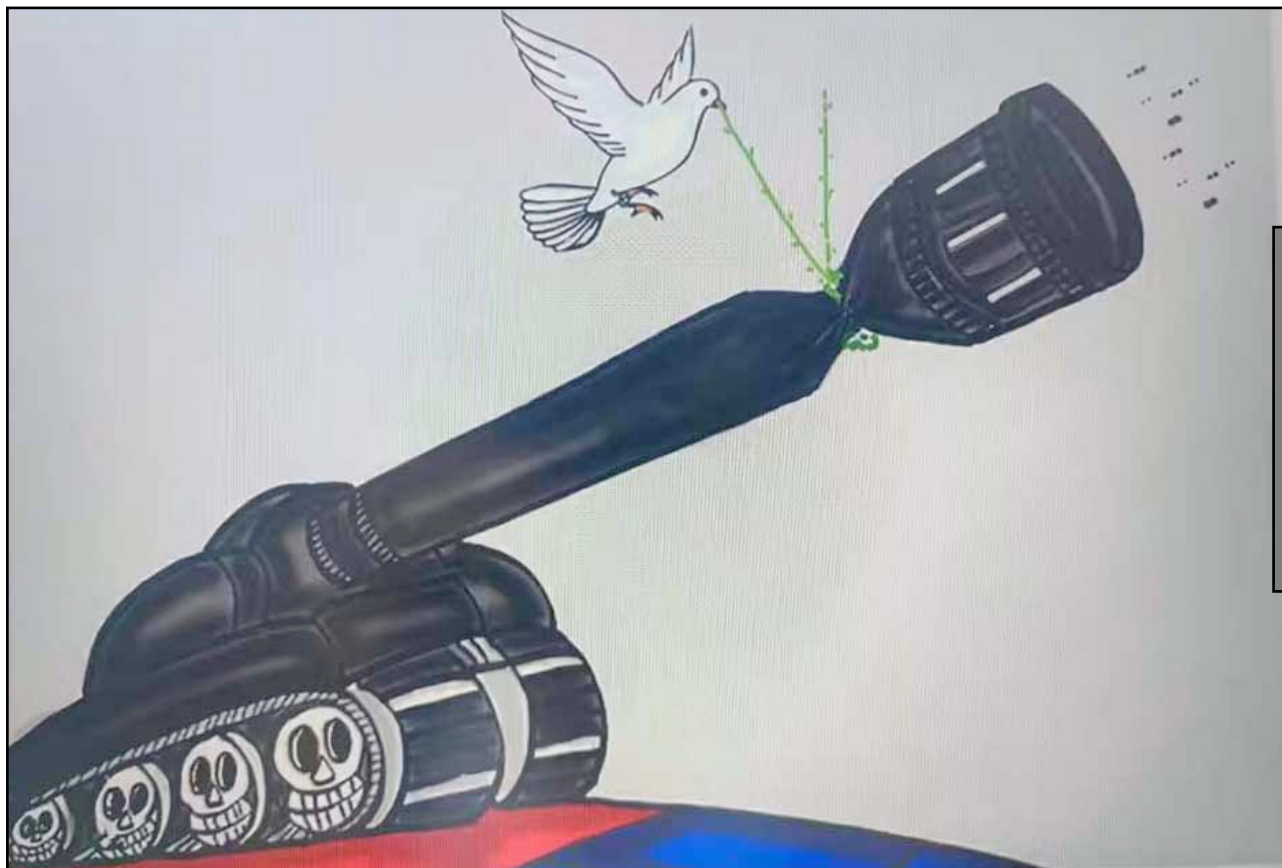
SHAKESPEARE STREET

yee
haw!

Pair of endangered tortoises
aged about 100 years old
become first-time
parents at Philadelphia
Zoo...

Zheng Shuangbao, China

Borislav Stankovic (Stabor), Serbia

Amen Alhabarah, Saudi Arabia

Steffen Jahnsnowski, Germany

Bir film üzerinden.

Bir sinema filmini izlemeden önce, konu hakkında bilgi edinmek adetini bırakalı çok oldu. Bu yüzden; salt adına aldanarak gidip izlediğim ve hayal kırıklığı yaşadığım olmuştur. Bunlardan biri de **"Halam Geldi"** filmidir. Güldürtü zannederek gittiğim bu filmi izledikten sonra, kara düşünceler içinde eve dönmek zor geldi. Bir gazetecinin, kendi gözlemlerine dayanarak kaleme aldığı filmde arada bir gülerken düşünmeye, düşünürken öfke duymaya başlıyoruz. Biz bu filmi hep yaşıyoruz, duyuyoruz, izliyoruz...

Ekmeğini kazanabilmek için yapılan göçlerde, aradığını bulamayanların değişen hayatları ve kaybettikleri, ezilen kadının dramı, çocuk yaşta evlendirilen kızlarımıza uygulanan şiddet, cinsel istismarlar, yolsuzluk ve rüşvet skandallar, faili meçhul ölümler tüm yaşantımızda hiç kapanmayan, sürekli kanatılan bir yaradır ve öldürülen düşlerle çığlık çığlığa bağırır.

Ülkemizde, yalnızca yokluk ve yoksulluktan değilse bile **"yetersizlikler"** yüzünden, çocukluğunu doğru dürist yaşayamadan **"zamansız ölüm"**e kurban verdiklerimiz vardır. Bir de geçtiğimiz günlerde, Siirt, **Pervari**'de 11'inde gelin edilen, 12'sinde anne olan, 14'ünde ölü bulunan **Kader** gibi çocuk gelinlerin dramı... Zamansızdı ölümü ama doğal değildi elbette... Bir akşam vakti alelacele verildi toprağa...

"Kadere isyan eden tarafta" kalarak, gelecek vadeden ne kadar çok genç kızımız vardır ve nasıl da okuma arzusunda yanıp tutuşmaktadır... Kimi okulların büyük bölümünde **"şeref köşeleri"** bulunur ya! Kim bilir buralara adını yazdırıp, büyük bir sorumlulukla ve onur duyarak yaşama damga vurma düşleri kurarlar.

Düşlere yer yoktu artık gittikleri yerde. Kaybettiklerimiz yalnızca, aramızdan ayrılan bedenler değil; bu acıları yaşarken görüyoruz ki, onlarla birlikte başka değerlerimizi de yitirmeyi sürdürüyoruz... Düşler süreli midir?

Hiç ucağa bindin mi?

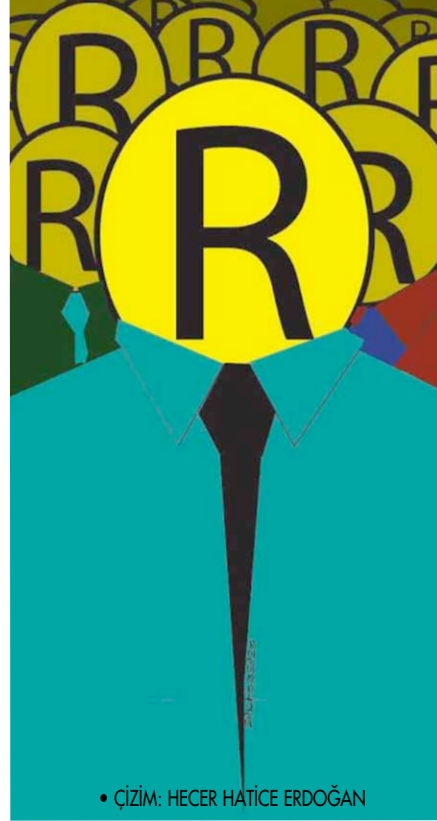
Bakış açımızı bazı konularda maalesef değiştiremiyoruz, bozuk. Tut ki biriyle sohbet ediyorsun **'Gemiye bindin mi hiç?'** diyorsun, **'bindim ama kullanmadım'** diyor, bak sanki sen onu soruyorsun. Farklı bir bakış açısı lazım bize, doğru yerden bakan bir açı lazım. Niye? Çünkü kandırırlar bizi, aldanırız bak... Kek oluruz...

Yıllardır içinde oturduğumuz, yaşadığımız bu dikdörtgen, kare ve köşeli yapıları bize daire diye yutturuyorlar ama birimiz de çıkıp **'abicim bu daire değil kare'** demiyoruz. Doğru bakış açısından bakamazsak ciddi sorunlar yaşarız... Sonra eve hırsız girer tıpkı karikatürün birinde gördüğünüz gibi, kadın der ki **'ya evi soyuyor, çalıyor falan ama mutfaktaki bulaşıkları, kirli çamaşırları yıkıyor, ütüleri yapıyor, toz da alıyor diyor'** bak... Dolmuşa yaşlı bir teyzenin bindiğini görüp dışardaki mağazanın vitrinindeki makyaj malzemelerine odaklanan bir delikanlı için makyaj malzemeleri ne mesela ama o bakış açısını anında değiştirmiş... Yani anlatmak istediğimiz bu değil, başını diğer tarafa çevirmekle bakış açısı değişmiyor ne yazık ki...

Bir de marka meselesi var... Hepimizin üzerimizde taşıdığı markalar, pazardan 10 liraya

alabileceğin bir kazağı 110 liraya almaya marka diyoruz, gelecek ay giyersen ayıplanacağın bir tişörtü 1000 liraya almaya da moda diyoruz, o başka zaman... Bakış açımızı azıcık değiştirip insan olabilmenin tek yani en doğru bir marka olduğunu görsek mesela, hepimiz otomatige

bağlanmış programlı makineleriz ya hani. Diyeceğim şu ki etiketimiz aslında bakış açımız... Bakış açın neyse o markasıdır. Kategorize etmekten bahsetmiyorum, yani ben etmiyorum, bu zaten kendiliğinden oluşuyor aslında kendiliğinden oluşuyor gibi duran bir oluşturu-lum, ben yapmadım, belki de yaptım, zaten hangi suçlu kabul etti ki suçunu değil mi? Herkes mağdur, herkes haksızlığa uğramış masum ve günahsız... Mesela tut ki biriyle sohbet ediyorsun, **'hiç ucağa bindin mi?'** diye sordun **'Bindim ama kullanmadım'** diyor. Ben onu sordum sanki. Burada bir bakış açısı farkı var. Mesela bir

• ÇİZİM: HECER HATİCE ERDOĞAN

reklam izliyorsun, reklamdaki adamın üzerinde bir tişört var. Tişörtün üzeri lekelerle dolu, reçel lekesi, pekmez lekesi, yağ lekesi, at lekesi bile var. Himm zorlu bir leke diyor yahu sorsana adamın başına ne gelmiş, at lekesi var ya adamın üzerinde. Bakmamız gereken bakış açısı o değil farklı bir bakış açısı lazım bize...

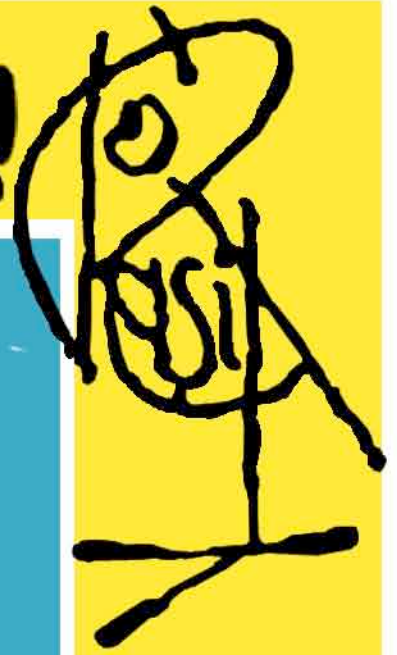
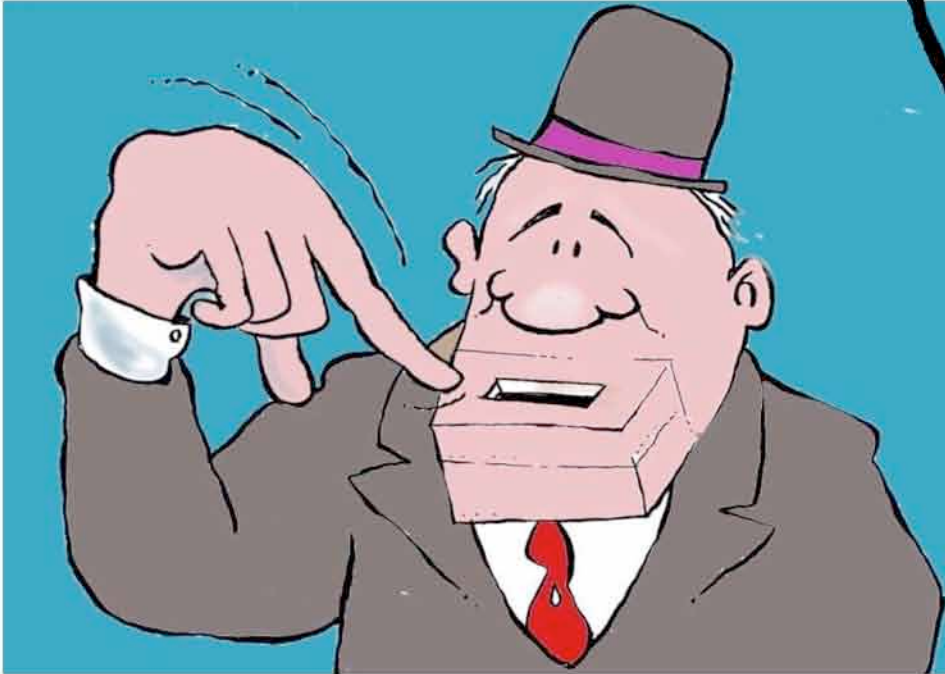
GELİNCİK DÜŞLEMESİ

● gülşah eteker

**Sessizliğin tangosudur gece.
Ellerimi al avuçlarına,
karanlığı esir alalım!
Sarı karanlık bir geceydi.
Uykusu çalındı çocuğun..**

RASIT YAKALI

Computing Through Time

Cartoons in IEEE Computer

Dr. Ergun Akleman, USA

Turkish Academician and cartoonist at Texas A&M University

HISTORICAL MOMENTS IN SCIENCE & TECHNOLOGY INVENTION OF TELEPHONE

MARCH 10, 1876

MAILING BEFORE COMPUTERS

MAILING AFTER DIGITAL

IN THE 1880S THE BRITISH POST OFFICE USED VELOCIPES AND PENTACYCLES TO IMPROVE EFFICIENCY OF MAIL DELIVERY. IN THE 1890S, THE MAIL WORKERS WERE REQUIRED TO USE THEIR OWN BICYCLES TO DELIVER MAIL AND RECEIVED A MAINTENANCE ALLOWANCE. EVENTUALLY, THE POST OFFICE USED ITS OWN FLEET OF BICYCLES. THE FREE MAIL DELIVERY AREA WAS INITIALLY IN ONE-MILE RADIUS FROM THE POST OFFICE BRANCH. IT WAS INCREASED TO THREE MILES TO CELEBRATE QUEEN VICTORIA'S DIAMOND JUBILEE IN 1897.

DEEP LEARNING BEFORE COMPUTERS

DEEP LEARNING AFTER DIGITAL

CAPTAIN JACQUES-YVES COUSTEAU STUDIED ALL FORMS OF LIFE IN DEEP WATERS FROM THE 1950S TO THE 1970S. THE TERM "DEEP LEARNING" WAS COINED BY YOSHUA BENGIO, GEOFFREY HINTON, AND YANN LECUN IN THEIR 2015 NATURE ARTICLE. THEY RECEIVED THE TURING AWARD IN 2019 FOR THEIR DISCOVERY. DEEP DREAM GENERATOR IS A COMPUTER VISION PROGRAM BY ALEXANDER MORDVINSEV THAT USES A CONVOLUTIONAL NEURAL NETWORK TO DETECT PATTERNS IN IMAGES.

HISTORY OF SCIENCE

ERGUN AKLEMAN-

INTERDISCIPLINARY RESEARCH

THE FIRST PALEONTOLOG OF THE WORLD

ERGUN AKLEMAN-

BONES!

DISCOVERED THE DINASOR BONES!

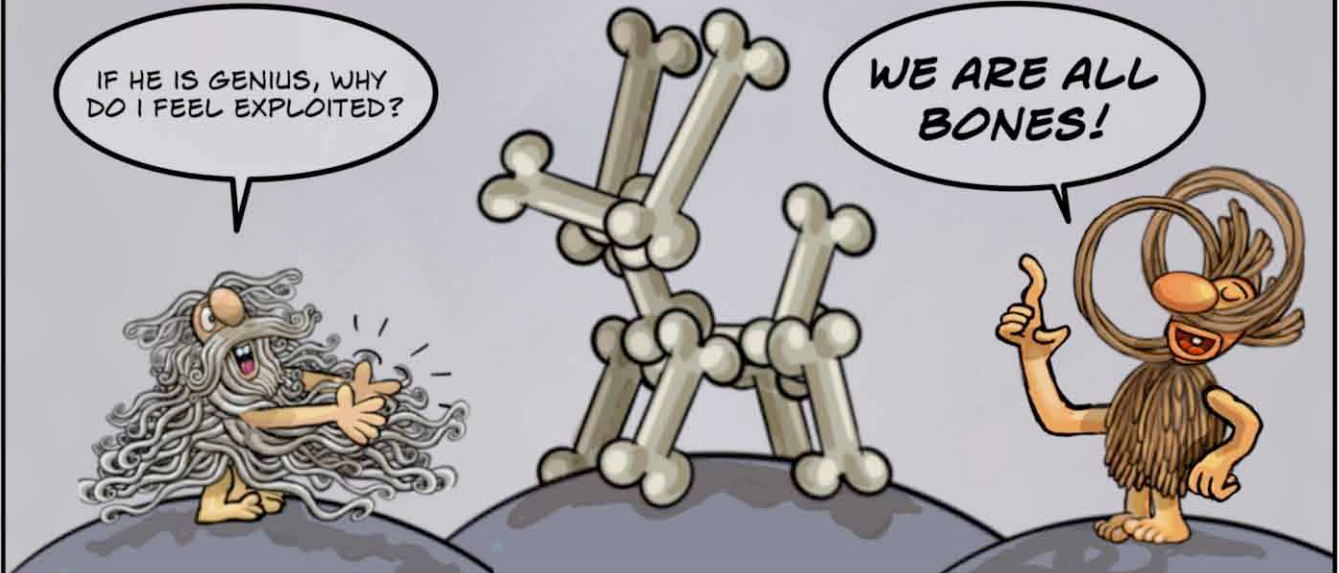
GOOD. NOW, COME & BUILD THE
SCULPTURE AS I WANTED!

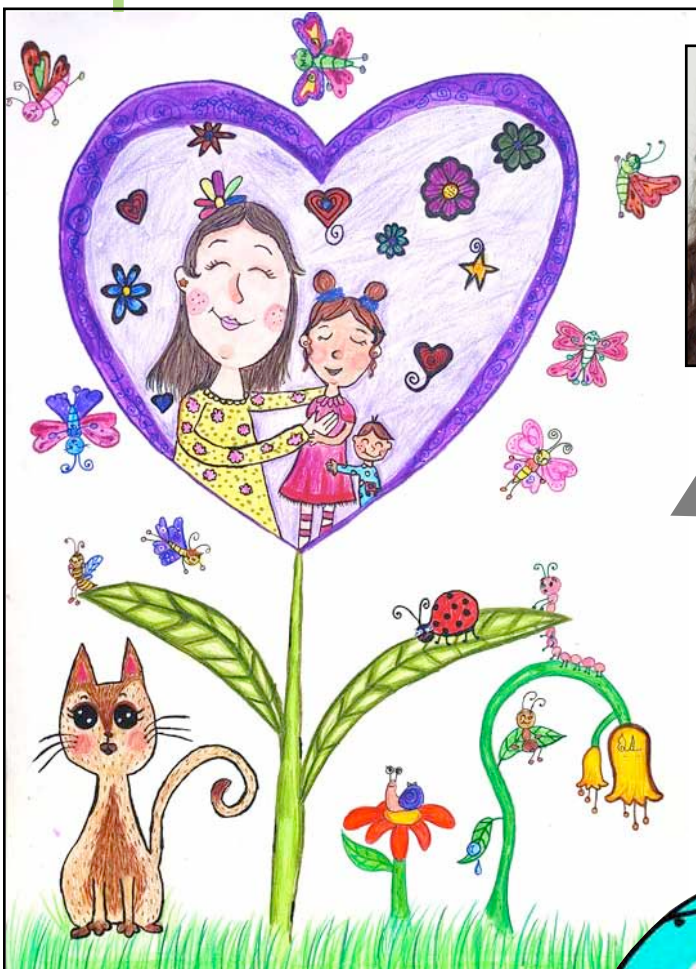
THE FIRST CONCEPTUAL-ARTIST OF THE WORLD MADE HIM CONSTRUCT A LARGE DOG
SCULPTURE AND GET ALL THE CREDIT.

IF HE IS GENIUS, WHY
DO I FEEL EXPLOITED?

WE ARE ALL
BONES!

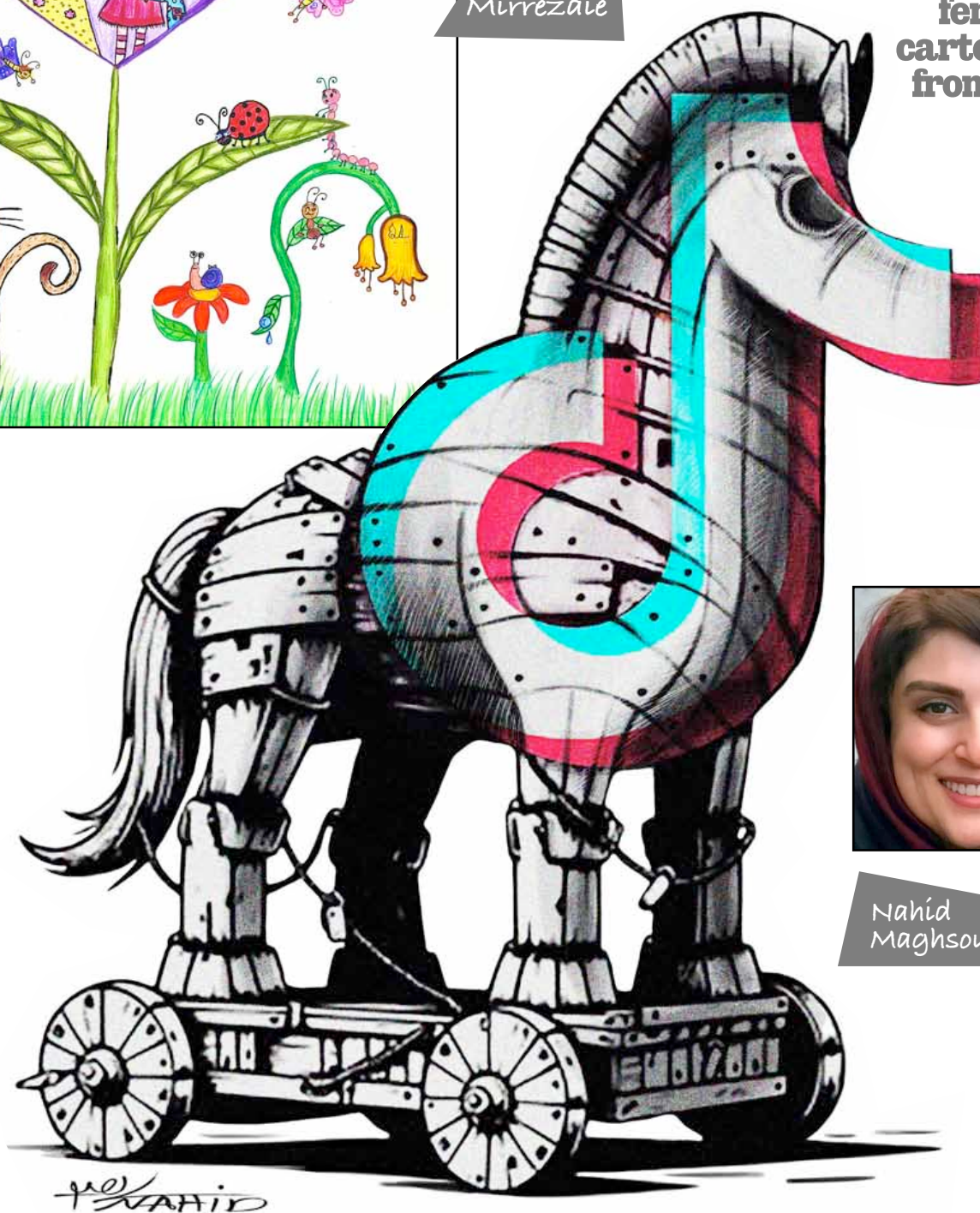
MANY CONCEPTUAL ARTISTS CONSIDER THEMSELVES IDEA PEOPLE. THEY DO NOT CREATE THEIR OWN ARTWORKS. THEY HIRE OTHERS TO COMPLETE THE ACTUAL WORKS. THEY ARE LAUDED BY THEIR "IDEAS". JEFF KOONS FAMOUSLY SAID THAT "WE ARE ALL BALLOONS" FOR HIS 10-FOOT-TALL BALLOON DOG. IT WAS PURCHASED FOR APPROXIMATELY \$60 MILLION IN 2013, SETTING A NEW RECORD FOR THE MOST EXPENSIVE WORK EVER SOLD AT AUCTION BY A LIVING ARTIST.

Nilya
Sadat
Mirrezaie

**female
cartoonists
from Iran**

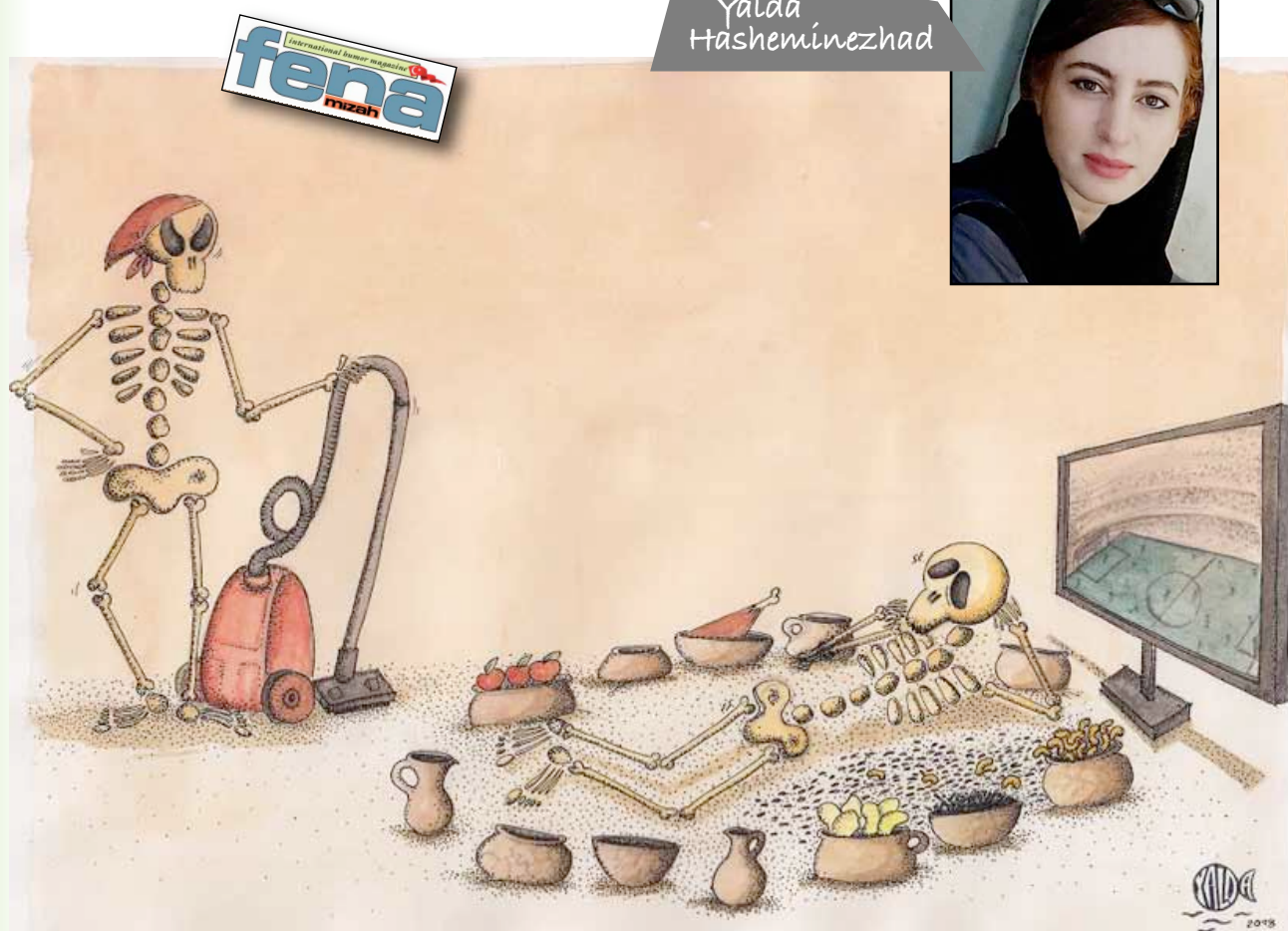
Nahid
Maghsoudi

Neda Khodaverdi

Yalda Hasheminezhad

Profile from Lithuania

Alvydas Jonaitis

1983'te Kaunas Sanat Akademisi'nde iç mimarlık bölümünü bitirdi.

Şu anda Kaunas Koleji, Sanat ve Eğitim Fakültesi, Sanat Akademisi, Tasarım Çalışma Programı'nda öğretim görevlisi, iç mimar ve mimar olarak çalışmaktadır.

Litvanya Mimarlar Birliği ve Sanatçılar Birliği tam üyesidir. İlk karikatürü Litvanya dergisi Sluota'da yayınlandı.

Eserleri Litvanya, Yunanistan, Bulgaristan, Fas, Polonya, Portekiz, Romanya, Almanya, İtalya, Belçika, Küba, ABD, Türkiye, İran, Türkiye vb. ülkelerde sergilendi.

Litvanya'da (1978, 1986, 1988, 1994, 2000, 2015, 2019, 2024) ve Polonya'da (Legnica 2000) kişisel sergiler açmıştır.

Born in the **Kaunas** region on April 17, 1954. In 1973 he finished the **Kaunas Art School of Applied Art**. In 1983 he finished the **Kaunas Art Academy of interior designer**.

Now I making in Kaunas College, Faculty of Arts and Education, Academy of Arts, Design Study Program, lecturer-docent, interior designer, architect. Full member of Architects Union and Artists Union in **Lithuania**. First cartoon was published in Lithuanian magazine Sluota.

His works have been exhibited in **Lithuania, Greece, Bulgaria, Morocco, Poland, Portugal, Romania, Germany, Italy, Belgium, Cuba, USA, Turkey, Iran, Turkey, et cetera**.

Personal exhibitions in **LITHUANIA** (in 1978, 1986, 1988, 1994, 2000, 2015, 2019, 2024) and in **Poland** (Legnica 2000).

EZOP'tan BİR EŞEK HİKAYESİ

Antik Yunan döneminde (MÖ 620-560 yılları arasında) Ege'de yaşayan ünlü masalcı Ezop'un iki bin altı yüz yıldır canlılığını yitirmeyen öyküsü:

Hikâye bu ya...

Bir inek, bir beygir, bir eşek, etrafa dağılıp insanların ne yaptıklarını öğrenmeye ve üç yıl sonra buluşmaya karar verirler...

Her biri başka yöne gider.

Aradan üç uzun yıl geçtikten sonra buluşma yerine önce inek ve beygir gelir...

İkisi de perişan bir halde, zayıflamış, dişleri dökülmüş, kamburları çıkmış, adeta çökmüştür.

Beygir merakla sorar: "Nedir bu halin inek kardeş?"

İnek acıklı bir şekilde içini çekerek anlatır:

"Sorma beygir kardeş... Bu insanlar çok merhametsiz... Beni durmadan birbirlerine sattılar. Alan sütümü sağdı. Bir inek daha bulup onu yanıma koyarak bizi çifte koştular, aç bıraktılar. Canımı zor kurtardım be kardeş."

Beygir de acı acı başını sallayarak anlatır:

"Ah, sorma... Benim de ağzıma bir demir parçası geçirdiler, ağzımı açamadım. Üzerime bindiler, ses çıkaramadım. Biri indi, öbürü bindi! Binmedikleri zamanlar zincire vurdular. Belim çöküp de onları taşıyamaz bir hale geldiğinde arkama kocaman bir araba bağladılar. Bu sefer birçoğumu yeniden taşımaya başladım. Ben onları taşıdıkça, daha hızlı gitmem için kırbaçladılar. Canımı zor kurtardım inek kardeş."

İnek ve beygir böyle konuşurken uzaktan eşek görünür. Hayli neşelidir. Işık çala çala, taşlara tekme ata ata, hoplaya zıplaya gelir. Mutludur. Üstelik şişmanlamıştır. Tüyleri pırl pırl parlamakta, gözlerinin içi gülmetedir. Üzerinde lacivert takımlar vardır.

İnek ile beygir şaşırmış bir şekilde,

"Nedir bu halin? Neler oldu? Neden böyle zevkten dört köşesin?" diye sorarlar.

Eşek keyifli bir şekilde anlatır:

"Sizden ayrıldıktan sonra uzakta bir memlekete vardım. Birisi yukarı çıkmış bağıryor, bağırdıkça insanlar onu alkışlıyordu. Ben de yükseğe bir yere çıkıp bağırdım. Benim bağırmamı bilirsiniz, yeri göğü inletirim. Sesimi duyan benim yanıma koştu, duyan duymayana haber verdi, etrafım insanla doldu. Onlar geldikçe ben daha çok bağırdım. Haktan, bukuktan, refaktan, adaletten filan bahsettim..."

"Eee, sonra ne oldu?"

"Ne olacak beni başkan seçtiler?"

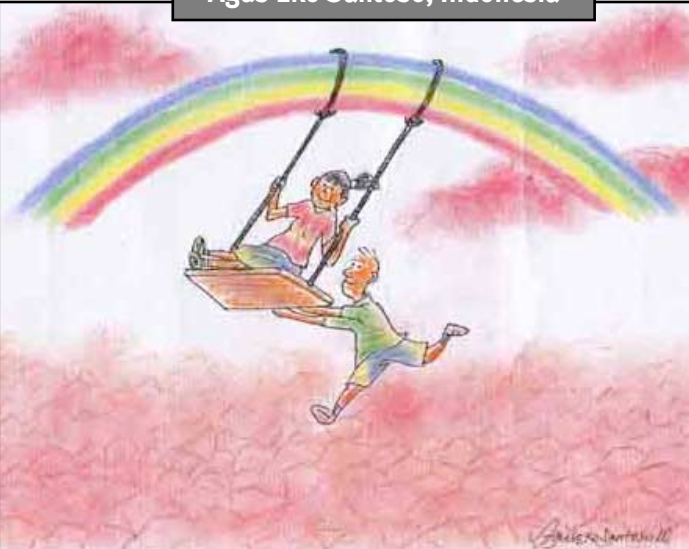
"Deme yahu... Yani sen başkan mı oldun?"

"Evet... Bir şey yapmama gerek kalmadı. Ben bağırdıkça onlar 'Seninle gurur duyuyoruz' diye alkışladılar. Ben de yedim ve bağırdım, yedim ve bağırdım!"

"Peki, senin eşek olduğunu anlamadılar mı yahu?"

"Valla, yarısı anladı ama diğer yarısına anlatamadık!"

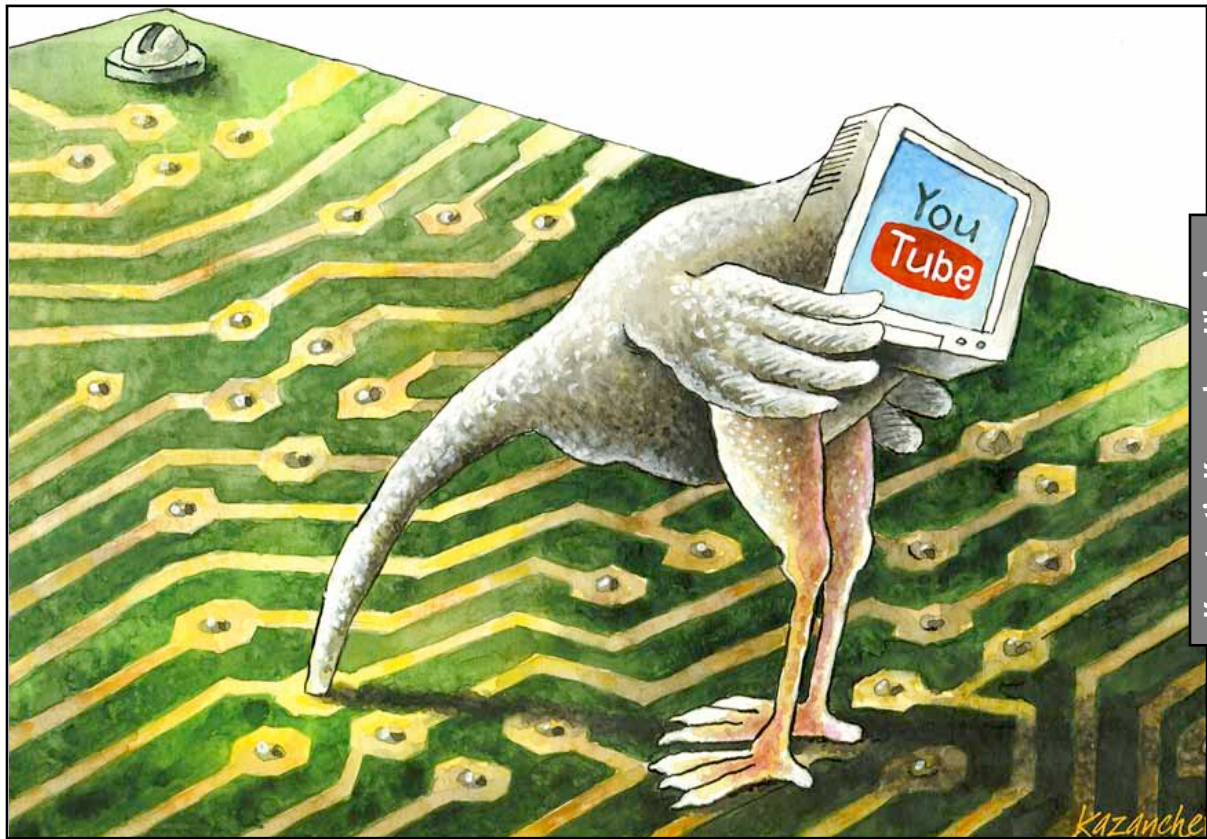
Agus Eko Santoso, Indonesia

Emil Strnisa, Croatia

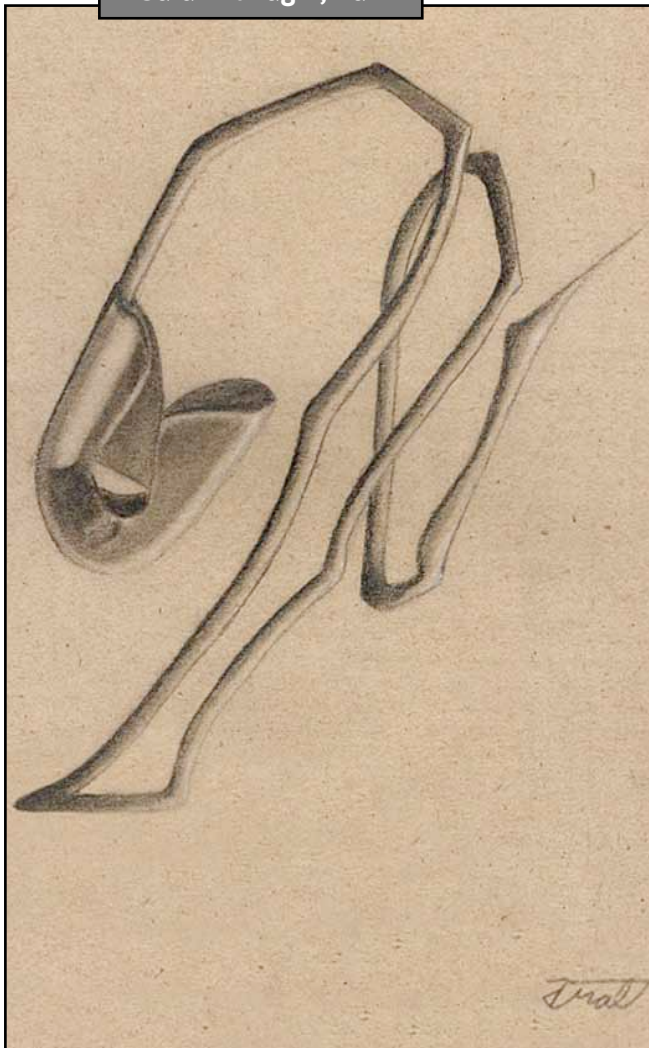

Jiri Srna, Czech

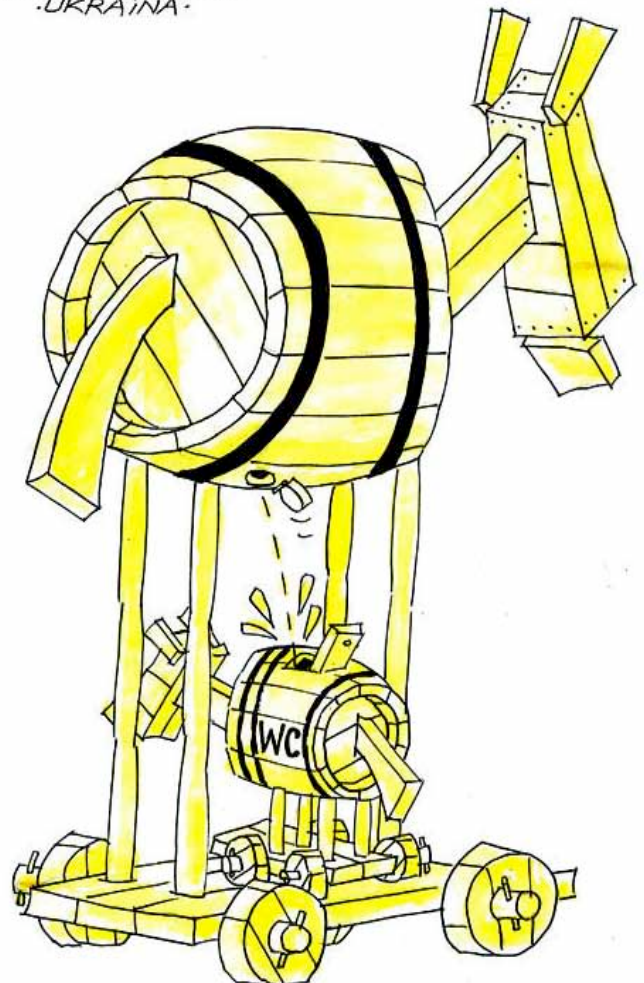

Konstantin Kazanchev, Ukraine

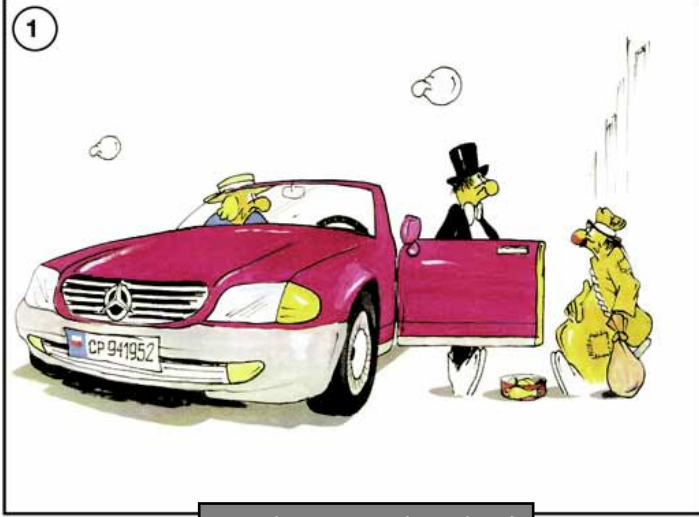
Sarah Alinaghi, Iran

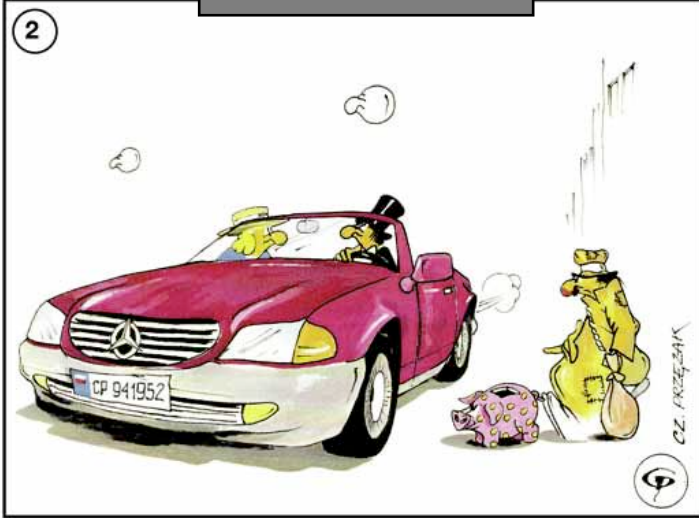
© OLEH HUTSOL
-UKRAINA-

Oleg Gutsol, Ukraine

Czesław Przepak, Poland

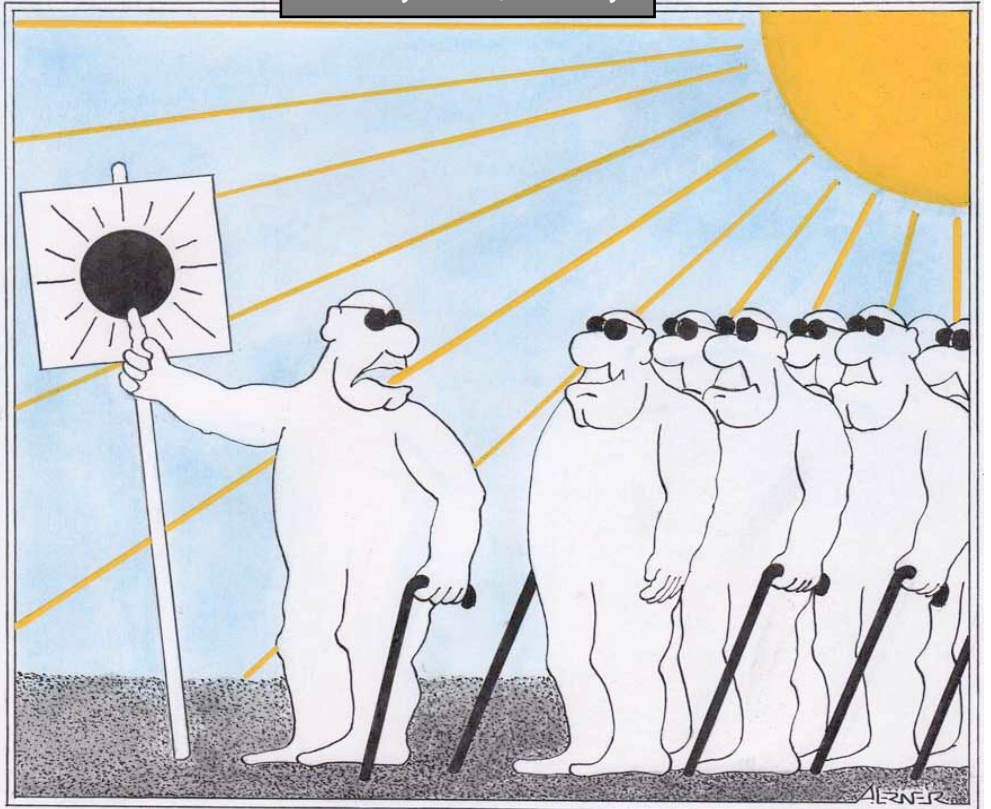
Ivan Turuchko, Ukraine

KARADENİZ HATIRASI...

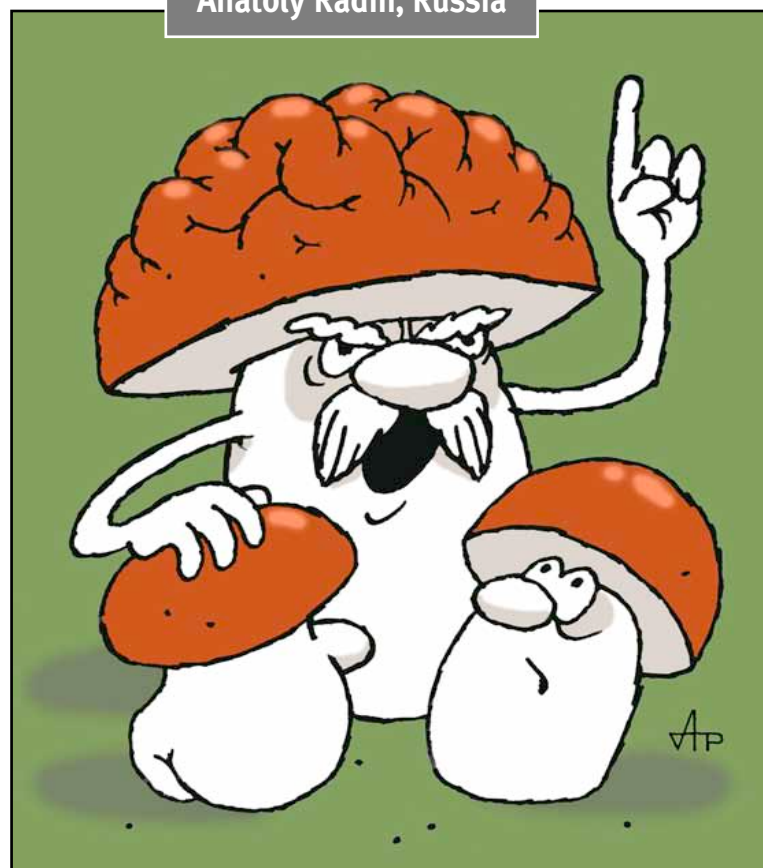
- Trabzon'da bir köyün içinden geçerken taksi şoförü önüne fırlayan bir tavuğu ezer. Hemen arabasını kenara çekip, tavuğu yerden alır ve bagajına koyarak yoluna devam eder. İçi rahat değildir. Köy kahvesinin önünde durup, köylülere olayı anlatır ve tavuğun sahibi her kimse, zararını karşılayacağını söyler. Kahvedekilerin hiç biri tavuğun sahibinin kim olabileceği konusunda bir karar veremezler ve taksi şoförünü muhtara yönlendirirler. Adam muhtarlığın yolunu tutar. Muhtar Temel, tavuğu eline alıp iyice inceler ve suratını buruşturarak; "Pek çıkaramadım ama.. Ha şu pizum köyün değıldur, pizum köyde yassi tavuk yoktur da!"

Anatoliy Lerner, Germany

Zheng Nanchu, China

Anatoly Radin, Russia

Vladimiras Beresniovas, Lithuania

Luis Enrique Perez Hechavarria, Cuba

Şaka Gibi

garip ama gerçek olaylar...

• Günce Yavuzdoğan

Kelepçeyle şaka olmaz!

Tarih öylesine komik olaylarla dolu ki insan kendini “yok artık” demekten alıkoyamıyor. İşte size en ilginç trajikomik olaylar listesine girmeyi hak eden dünyada yaşanmış bir başka hadise.

Arizonalı bir beyefendi can sıkıntısından mıdır bilinmez, kelepçelerle oynarken kendisini yanlışlıkla kelepçelemiş. Sonrasında kelepçelerden kurtulmak için anahtarları bir süre aramış ancak bulamamış.

Devamında ise kelepçeleri çıkarabilmek için polisten yardım istemiş. Onu kelepçeden kurtarmak için polisler gelmiş ve adama yardım etmişler. Ancak ödenmemiş bir devlet borcu olduğunu belirleyen polisler, adamı tekrar kelepçeleyerek tutuklamışlar.

...

Filler sarhoş olursa...

Hindistan'da bulunan **Morongi** köyünde, pirinç birası üretimi oldukça önemli bir geçim kaynağıdır. Aynı zamanda Hindistan sınırları içerisinde yaşayan on bin filin hemen hemen hepsi bu bölgede hayatını sürdürmektedir. **Morongi**'de hem fillerin olması hem de pirinç birası üretilmesi bir miktar karmaşa yaratmış, bu iki faktör bir araya gelince işler karışmıştır. Üretilen pirinç birasına dadanan on iki fil sarhoş olduktan sonra, köye girip önüne çıkan ve onları durdurmaya çalışan üç kişiyi ezerek öldürmüştür ve iki kişiyi yaralamıştır. Sarhoş fillerin gerçekleştirdiği bu olay ancak filmlerde olur denilecek şekilde!

...

Tüplü Ferrari...

Son sırada **Belçika**'da yaşayan **Uğur C.** adındaki Türk iş insanının trajikomik olayı var. Uğur bey oldukça yüksek bir meblağ ile aldığı **Ferrari**'sine “çok benzin tüketiyor” diyerek, **LPG** taktırmak istemiş. Bu noktada ona yardımcı olamayan Türk otomobil tamircileri, konu hakkında **Brüksel** temsilcisine yardım talebinde bulunmuş. Ancak daha önce böyle bir istekle karşılaşmamış olan Brüksel yetkilileri, duyduklarının onlar için epey tuhaf olduğunu ve yaşanan bu durumun şirket prensiplerine aykırı olduğunu söylemişler. Bu noktadan sonra işler baya karışmış olacak ki, şirket yetkilileri, **Uğur C.**'nin ödediği parayı iade ederek, cinden otomobili geri almış.

Ali Divandari, Iran

Alexander Dubovsky, Ukraine

Neden gülüyoruz?

Makale Article

Mehmet Ali Yavuzdoğan

Şimdiye kadar, bizi güldürecek kadar komik bir şeyi neyin yaptığını açıklamaya çalışan birkaç teori var. Bunlar, ihlal (yasak bir şey), kibir veya üstünlük duygusunu delmek (alay etmek) ve uyumsuzluk – aynı durumda iki uyumsuz anlamın varlığını içerir.

başkalarına savaş ya da kaç tepkisinin gerekli olmadığını ve algılanan tehdidin geçtiğini göstermek için kullandıkları bir işaret olabilir. Bu yüzden gülmek genellikle bulaşıcıdır: bizi birleştirir, daha sosyal yapar, korku veya endişenin sona erdiğini gösterir. Kalkkaha hayatı onaylar. Bunu doğrudan, **Charlie Chaplin**'in komik karakterinin takıntılı bir şekilde bir fabrikada cıvataları insan yerine bir robot gibi tamir ettiği 1936 yapımı **Modern Zamanlar** filmine çevirebiliriz. Bizi güldürüyor çünkü bilinçsizce başkalarına robota indirgenmiş bir adamın rahatsız edici görüntüsünün bir kurgu olduğunu göstermek istiyoruz. O bir insan, bir makine değil. Alarm için bir sebep yok.

Mizah nasıl etkili olabilir?

Benzer şekilde, bu makalenin başındaki şaka normal hayattan bir sahneyle başlıyor, sonra

biraz tuhaf ve şaşırtıcı bir şeye dönüşüyor (kadının uyumsuz davranıyor), ama sonunda ciddi olmadığını ve aslında çok komik olduğunu anlıyoruz (*doktorun yanıtının cifte anlamı rahatlamaya neden oluyor*) ve kalkkahaları tetikliyoruz.

İnsanın ağlama davranışı hakkında daha önce yaptığım bir çalışmada gösterdiğim gibi, kalkkaha vücudumuzun fizyolojisi için güçlü bir öneme sahiptir. Ağlamak ve çığnemek, nefes almak veya yürütmek gibi, kalkkaha da vücut için bir serbest bırakma mekanizması olan ritmik bir davranıştır. Kalkkahayı düzenleyen beyin merkezleri duyguları, korkuları ve kaygıyı kontrol eden merkezlerdir. Kalkkahaların serbest bırakılması, bir durumun stresini veya gerginliğini karar ve vücudu rahatlatma ile doldurur.

Mizah, palyaço terapisi çalışmalarının gösterdiği gibi, hastaların iyileşmelerine yardımcı olmak için genellikle bir hastane ortamında kullanılır. Mizah ayrıca kan basıncını ve bağışıklık savunmasını iyileştirebilir ve kaygı ve depresyonun üstesinden gelmeye yardımcı olabilir.

İncelememde incelenen araştırmalar, mizahın öğretimde önemli olduğunu ve kavramları ve düşünceleri vurgulamak için kullanıldığını da göstermiştir. Ders materyalleriyle ilgili mizah, dikkati sürdürür ve daha rahat ve üretken bir öğrenme ortamı yaratır. Bir öğretim ortamında, mizah aynı zamanda kaygıyı azaltır, katılımı artırır ve motivasyonu artırır.

Aşk ve kalkkaha

Kalkkahayla ilgili bu verileri gözden geçirmek, insanların neden **"beni güldürdükleri"** için birine aşık olduklarına dair bir hipoteze de izin verir. Bu sadece komik olma meselesi değil. Daha karmaşık bir şey olabilir. Bir başkasının kalkkahası bizimkini kıskırtıyorsa, o zaman o kişi rahatlayabileceğimizin, güvende olduğumuzun sinyalini veriyor demektir ve bu güven yaratır.

Kalkkahalarımız onların şakaları tarafından tetiklenirse, garip veya alışılmadık bir durumun neden olduğu korkuların üstesinden gelmemizi sağlama etkisine sahiptir. Ve eğer birinin komik olma yeteneği korkularımızı geçersiz kılmamız için bize ilham veriyorsa, onlara daha çok çekiliriz. Bu, bizi güldürenlere neden tapığımızı açıklayabilir.

Çağdaş zamanlarda, elbette, gülmek hakkında iki kez düşünmüyoruz. Biz sadece canlandıncı bir deneyim olarak ve getirdiği esenlik duygusu için zevk alıyoruz. Evrimsel bir bakış açısıyla, bu insan davranışı, tehlike farkındalığı ve kendini koruma açısından belki de önemli bir işlevi yerine getirmiştir. Şimdi bile, tehlikeyle karşı karşıya kalırsak, daha sonra tam bir rahatlatma hissi nedeniyle sık sık kalkkahalarla tepki veririz. ■

Son on yılda İngilizce olarak yayınlanan kalkkaha ve mizah üzerine mevcut tüm literatürü gözden geçirmeye karar verdim ve başka sonuçlara varılıp varılmayacağını öğrenmeye karar verdim. Yüzden fazla makaleye baktıktan sonra, çalışmam yeni bir olası açıklama üretti: kalkkaha, doğanın hayatta kalmamıza yardımcı olmak için bize sağlamış olabileceği bir araçtır.

Üç alanda önemli bilgiler sağlayan mizah teorileri üzerine araştırma makalelerine baktım: kalkkahanın fiziksel özellikleri, kalkkaha üretme ile ilgili beyin merkezleri ve kalkkahanın sağlığa faydaları. Bu, insanları güldüren koşulların önemli özelliklerine dair kanıt sağlayan 150'den fazla makaleye tekabül ediyordu.

Tüm teorileri belirli alanlarda düzenleyerek, kalkkaha sürecini üç ana adıma sığdırdım: şaşkınlık, çözüm ve açıklayıcı gibi potansiyel olarak net bir sinyal. Bu, kalkkahaların insanların hayatta kalmasına yardımcı olmak için son bin yıl boyunca doğal seçim tarafından korunmuş olabileceği olasılığını artırıyor. Bizi güldüren insanlara neden çekildiğinizi de açıklayabilir.

Kalkkahanın evrimi

Uyumsuzluk teorisi, mizah odaklı kalkkahaları açıklamada iyidir, ancak yeterli değildir. Bu durumda, gülmek, her yere yayılmış bir şeylerin adım dışı veya uyumsuz olduğu duygusuyla ilgili değildir. Kendimizi normallik beklentilerimizi alt üst eden belirli bir durumda bulmakla ilgilidir.

Örneğin, bir şehir caddesinde dolaşan bir kaplan görürsek, uyumsuz görünebilir, ancak komik değildir - tam tersine korkunç olurdu. Ama kaplan kendini bir top gibi yuvarlarsa, o zaman komik hale gelir. Animasyonlu anti-kahraman **Homer Simpson**, evinin çatısından düşüp bir top gibi zıpladığında ya da oğlu **Bart**'ı **"boğmaya"** çalıştığında, sanki kauçuktan yapılmış gibi gözleri kamaşarak ve dilini çıkararak bizi güldürüyor. Bunlar, insan deneyiminin, her şeyin, özellikle de gülünç olanın olabileceği dünyanın abartılı, karikatür bir versiyonuna dönüştüğünün örnekleridir.

Ancak komik olması için olayın zararsız olarak da algılanması gerekir. Gülüyoruz çünkü kaplanın ya da **Homer**'in hiçbir zaman etkili bir şekilde başkalarına ya da kendilerine zarar vermediğini kabul ediyoruz, çünkü esasen dünyaları gerçek değil.

Böylece kalkkahaları üç aşamalı bir süreçte indirgeyebiliriz. İlk olarak, tuhaf görünen ve uyumsuzluk duygusu (*şaşıklık veya panik*) uyandıran bir duruma ihtiyaç duyar. İkincisi, uyumsuz durumun kıskırttığı endişe veya stres üzerinde çalışılmalı ve üstesinden gelinmelidir (*çözüm*). Üçüncüsü, kalkkahaların gerçek salınımı, etraftakileri güvende oldukları konusunda uyarmak (rahatlatma) için tamamen açık bir siren görevi görür.

Kalkkaha, insanların binlerce yıldır

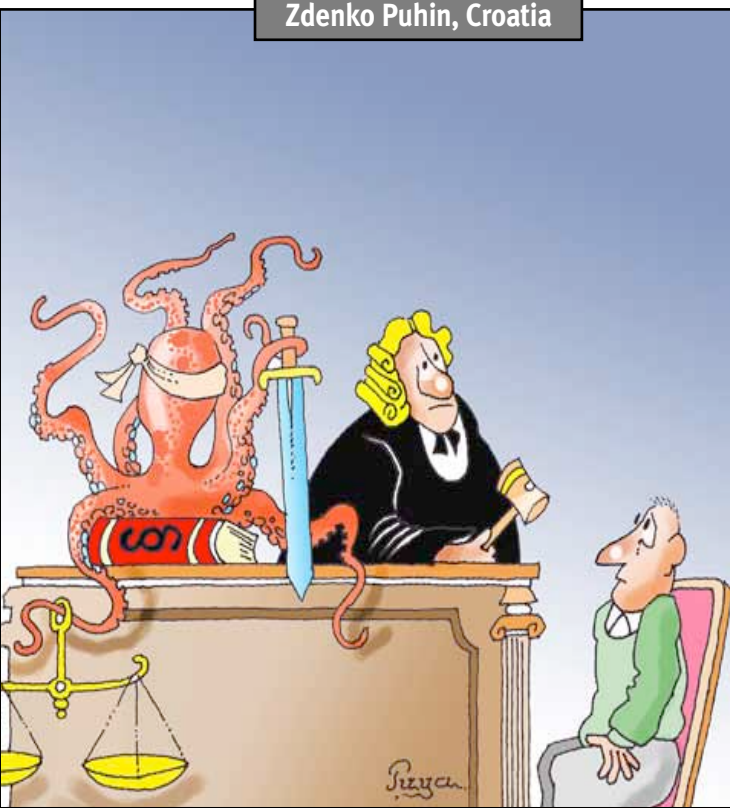
Marcel Cizmar, Slovakia

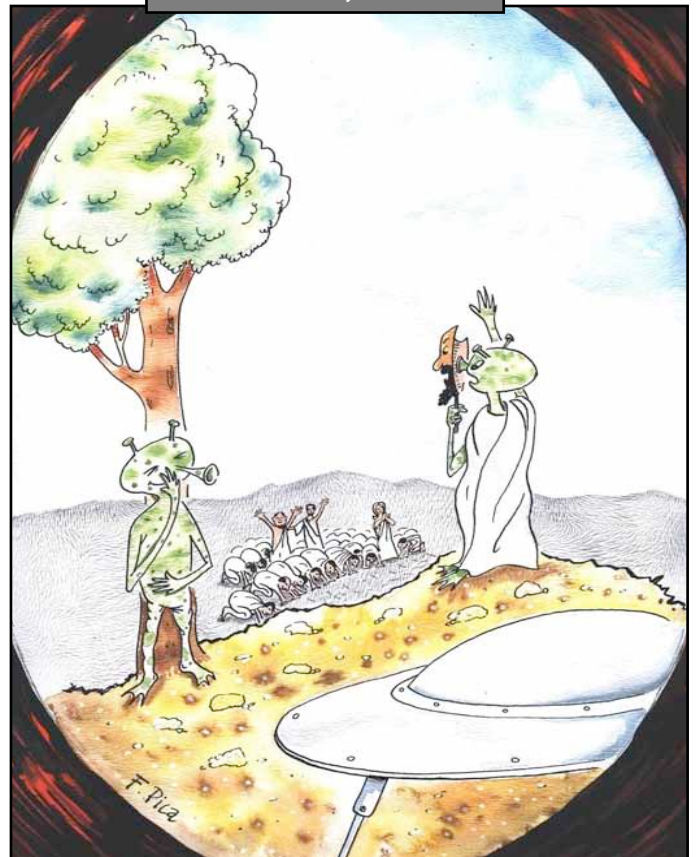
Edi Dharma, Indonesia

Zdenko Puhin, Croatia

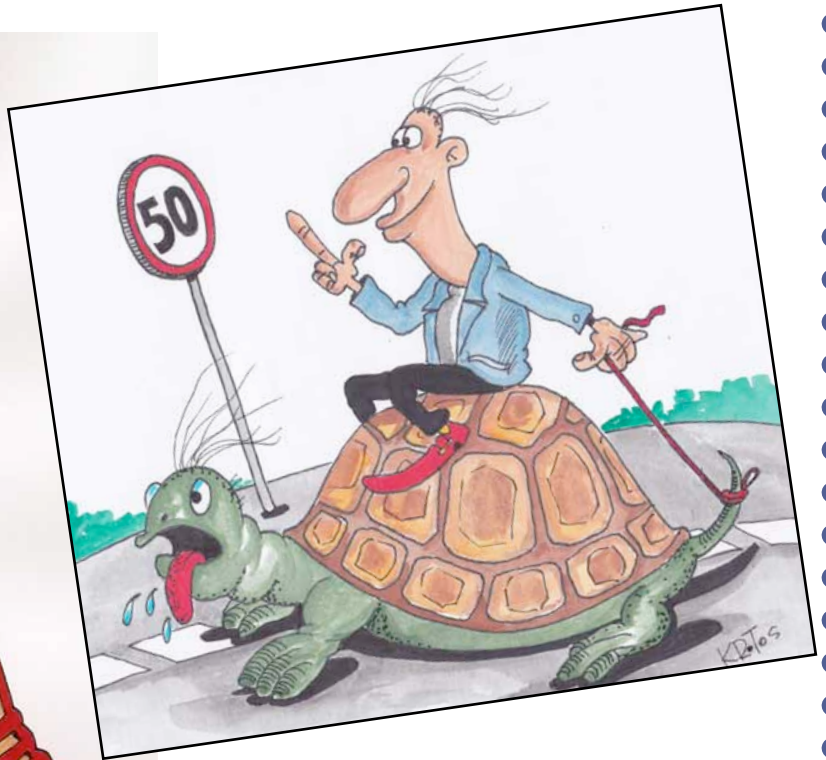

Fernando Pica, Colombia

Bartis Silviu, Romania

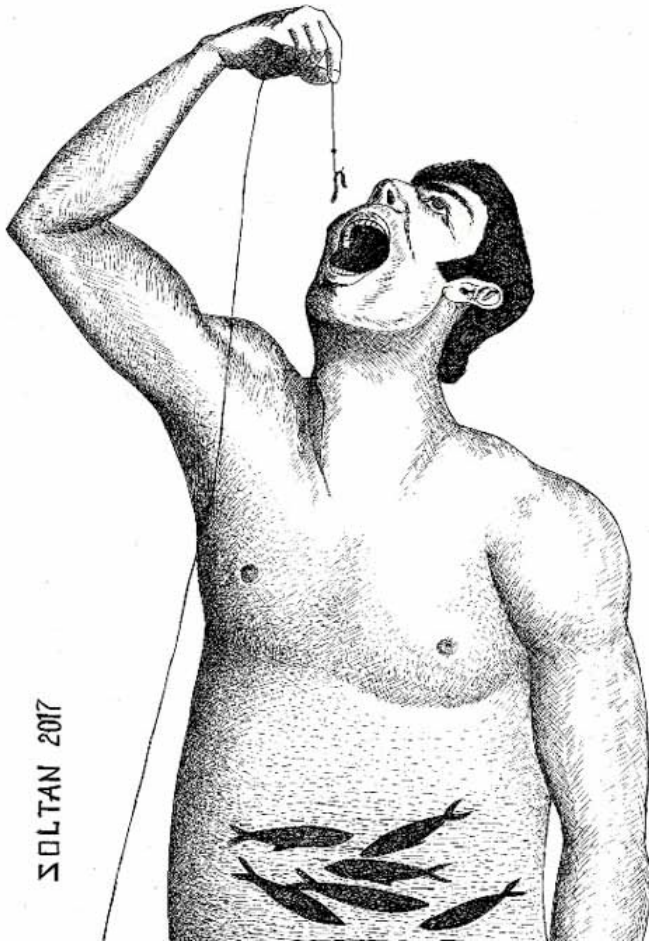

KROTOS

Tadeusz Krotos, Poland

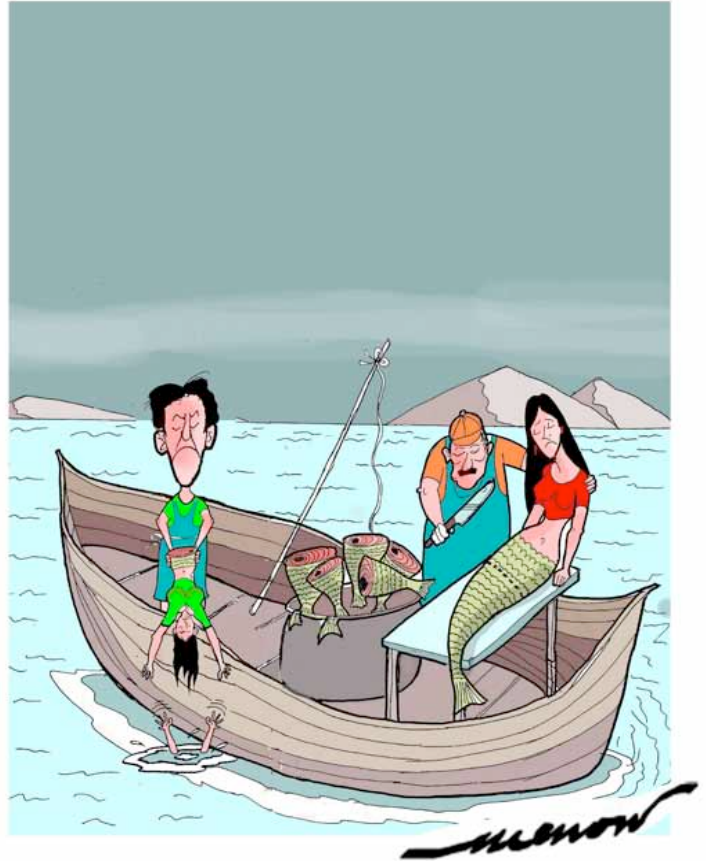

Soltan Soltanlı, Azerbaijan

THE EDIBLE PARTS

Tvg Mennon, India

BV Panduranga Rao, India

Arturo Rosas, Mexico

Kafa- d'ank!

Arsen Gevorgyan, Armenia

Tapa

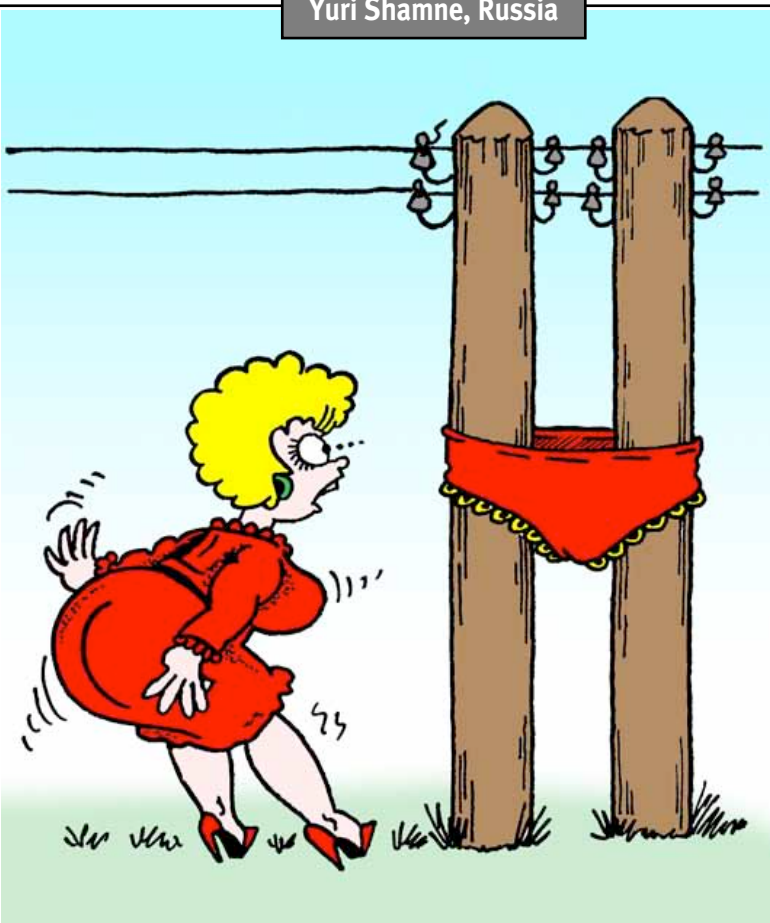
EROSHOP

TURKISH MASTER CARTOONIST

İbrahim Tapa
(1950-2019)

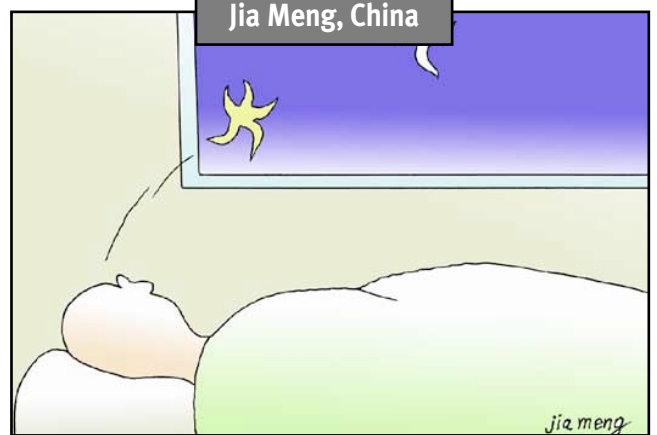
Yuri Shamne, Russia

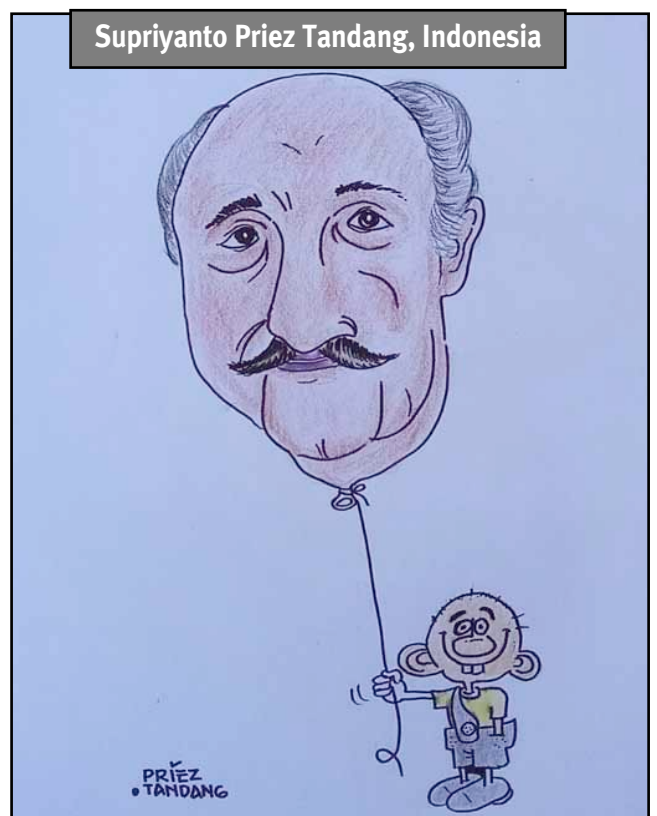
Liu Xihua, China

Jia Meng, China

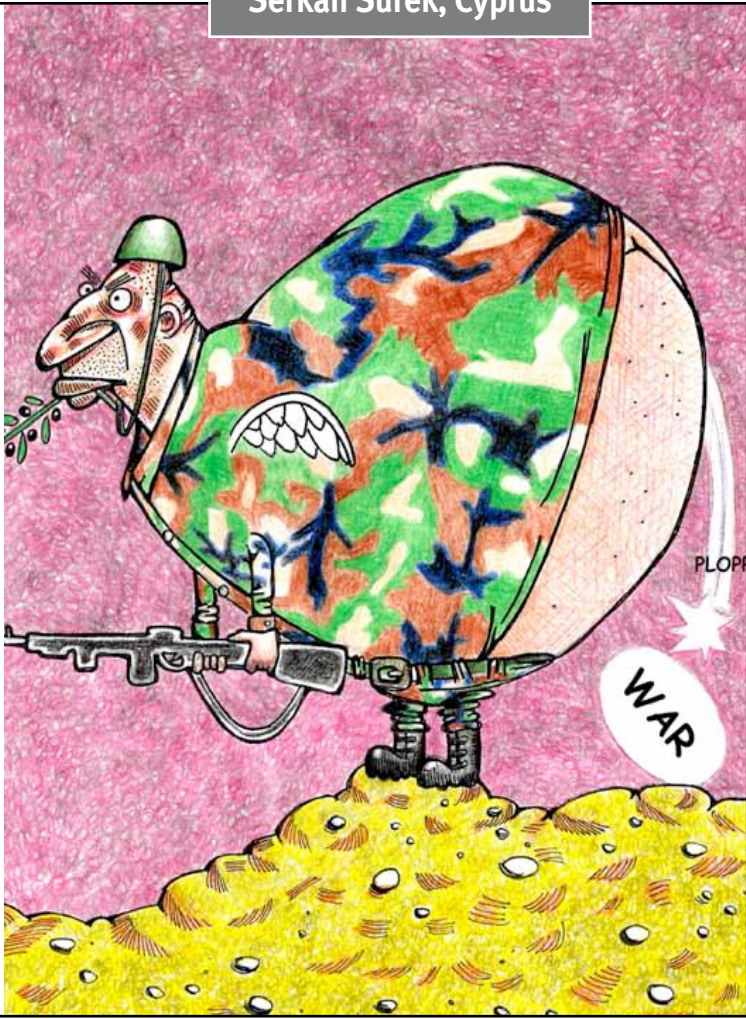
Supriyanto Priez Tandang, Indonesia

Gan Xun You, China

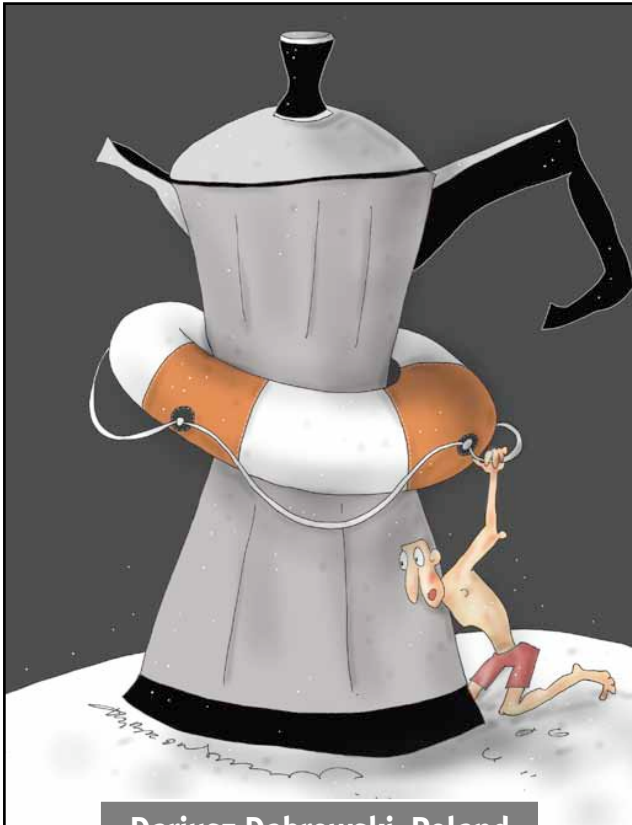
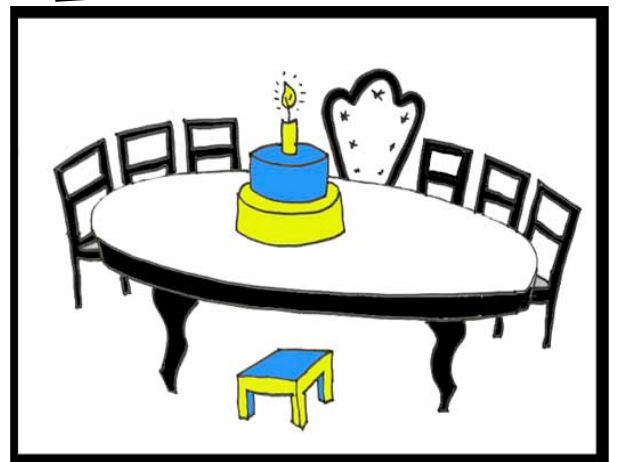

Serkan Sürek, Cyprus

ÜVeNDiRe

Mehmet Saim Bilge, Türkiye

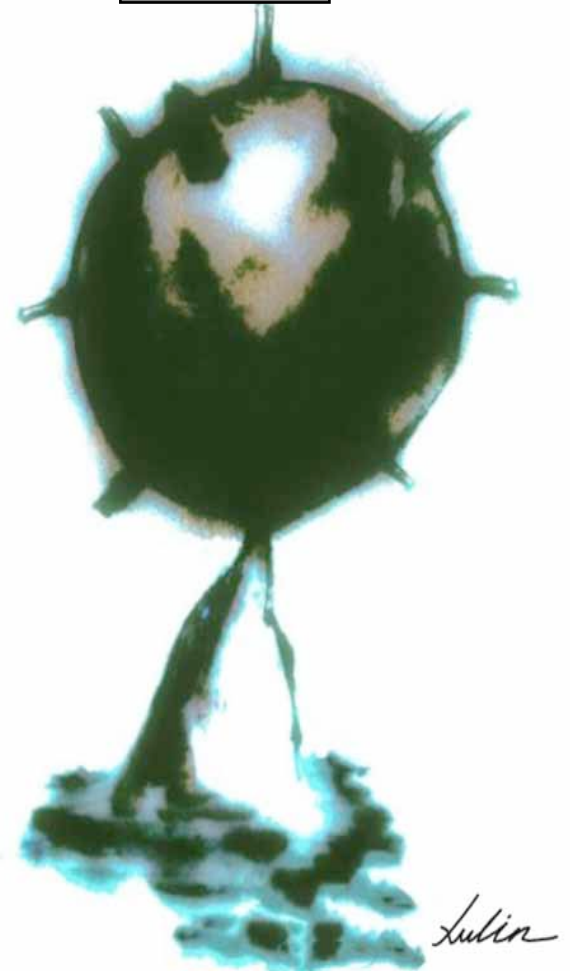

Dariusz Dabrowski, Poland

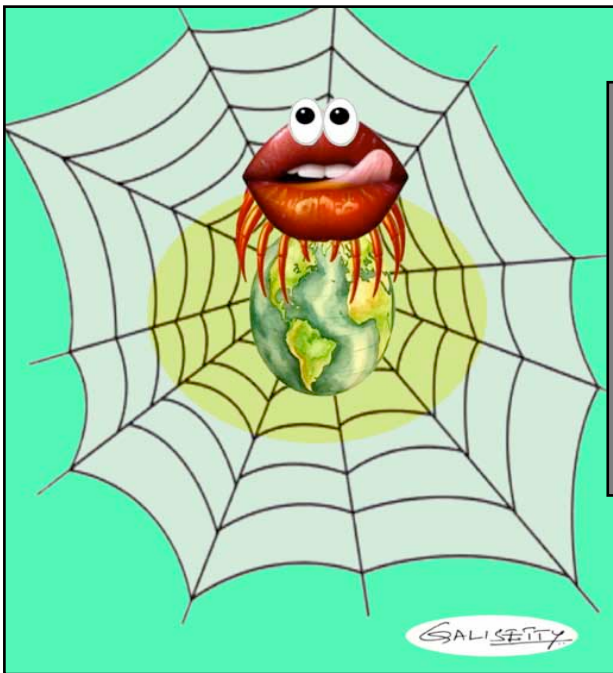
Qasim Ahmed Qapalan, Iraq

Xu Lin, China

Venugopal Galisetty, India

Michal Graczyk, Poland

Jorge Sanchez Armas, Cuba

Viacheslav Kapreliants, Ukraine

Ronaldo Cunha Dias, Brasil

Jose Angel Tellez Villalon, Cuba

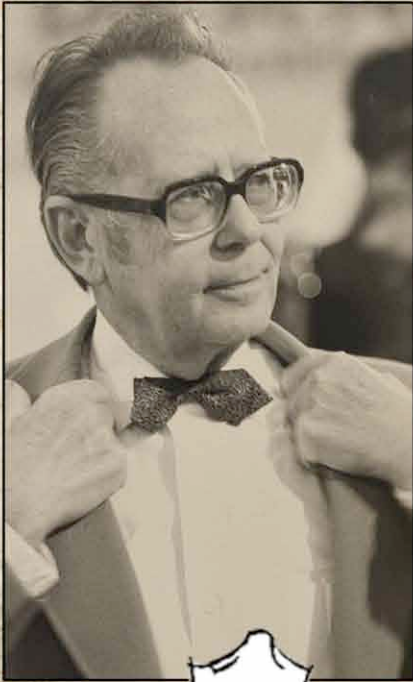

Shen Hong Li, China

DÜNYADAN ESKİ KARİKATÜR USTALARI...

Old Master cartoonists..

..from around the world

Maurice de Bevere (Morris), (1923–2001)

Belçikalı çizer Maurice de Bevere, takma adıyla Morris, dünyaca ünlü çizgi roman kahramanı Lucky Luke'in (Türkiye'deki adıyla Red Kit) yaratıcısıdır.

1946'da başladığı bu seri, yalnız kovboy Red Kit ve sadık atı Düldül'ün Vahşi Batı'daki maceralarını konu alır.

1955'te tanıştığı Fransız yazar René Goscinny ile beraber çalışarak seriyi efsane hâline getirmiştir. Goscinny'nin senaryolarıyla 1955–1977 arası Red Kit'in "altın çağı" olarak kabul edilir. Bu dönemde Daltonlar gibi ikonik karakterler doğmuştur.

Türkiye'de "Red Kit" adını alan karakter, çizgi roman tarihinde unutulmazlar arasına girmiştir. Morris, 2001 yılında 78 yaşında hayatını kaybetmiştir.

Morris

Maurice de Bevere (Morris), (1923–2001)

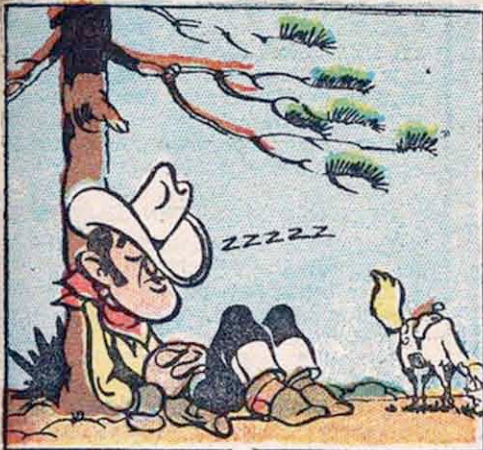
Belgian cartoonist Maurice de Bevere, known by his pen name Morris, is the creator of the world-famous comic book character Lucky Luke (known as Red Kit in Turkey). He launched the series in 1946, featuring a lone cowboy and his loyal horse Jolly Jumper traveling across the Wild West.

In 1955, Morris began collaborating with French writer René Goscinny, which marked the series' golden era between 1955 and 1977. Goscinny's storytelling introduced iconic characters such as the Daltons and elevated the comic to legendary status.

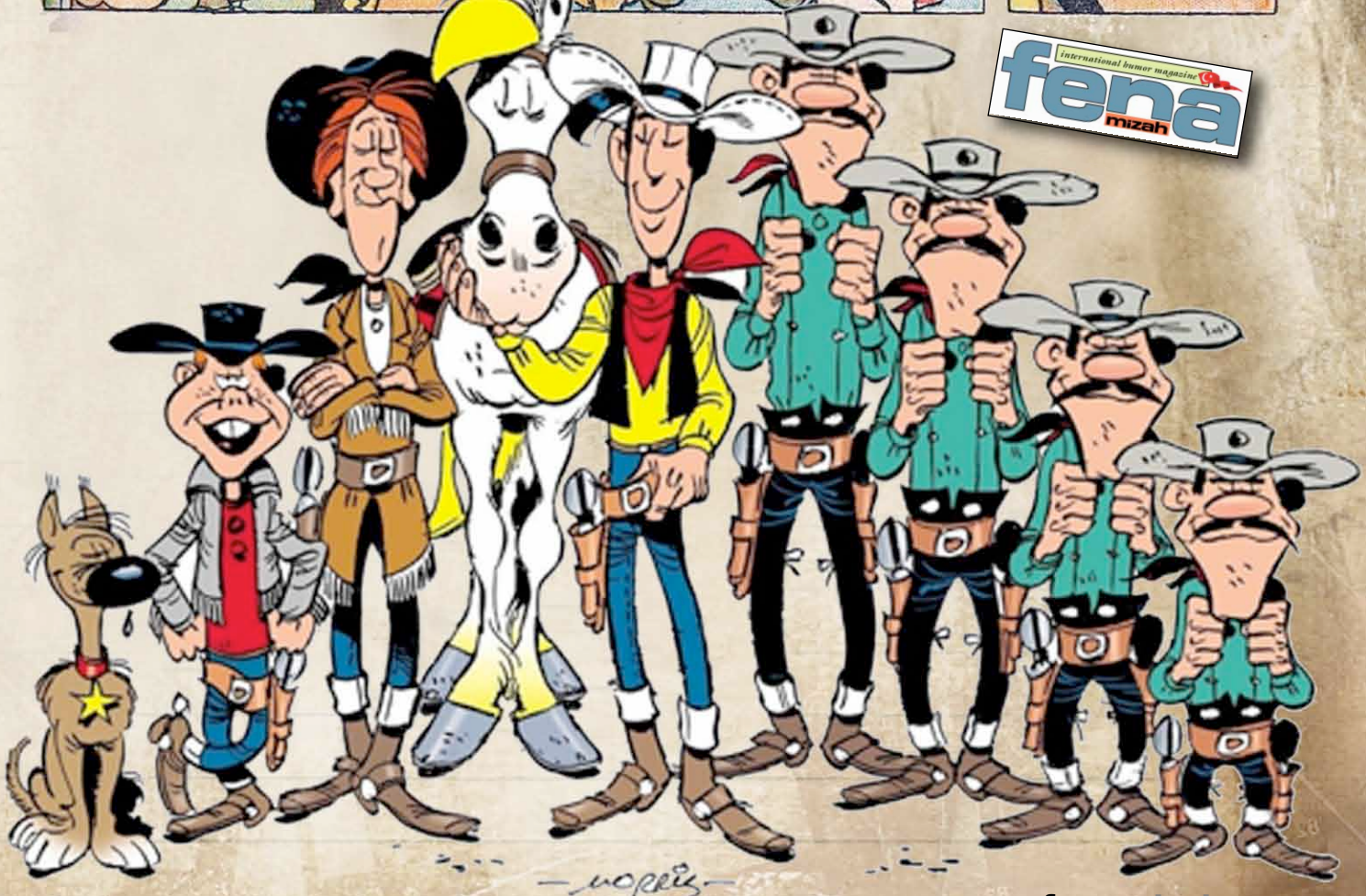
The series became widely popular in Turkey under the name "Red Kit" and remains a classic in comic book history. Morris passed away in 2001 at the age of 78.

LUCKY LUKE

International humor magazine
fena
mizah

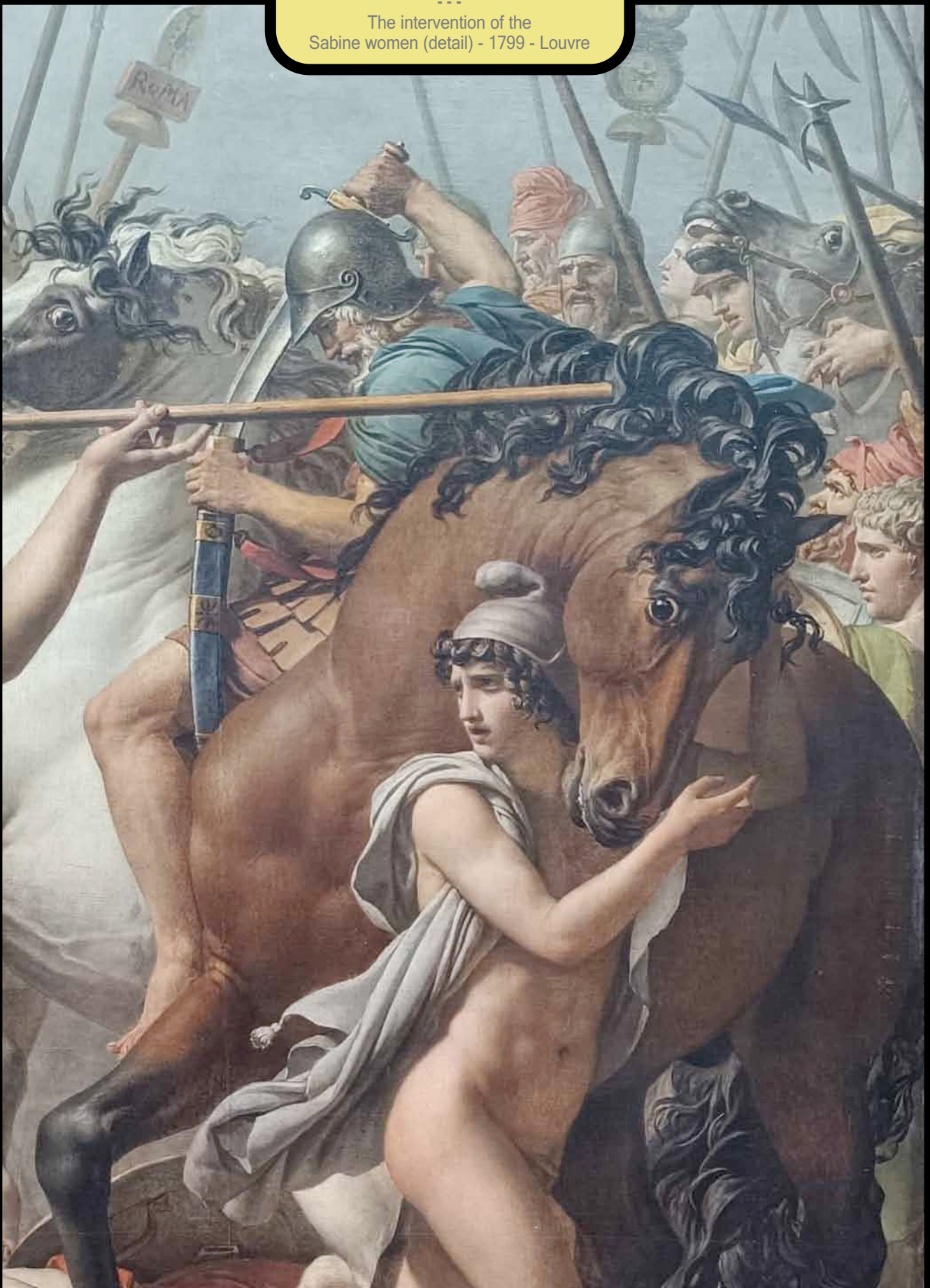

—wopels—

ILLUSTRATION

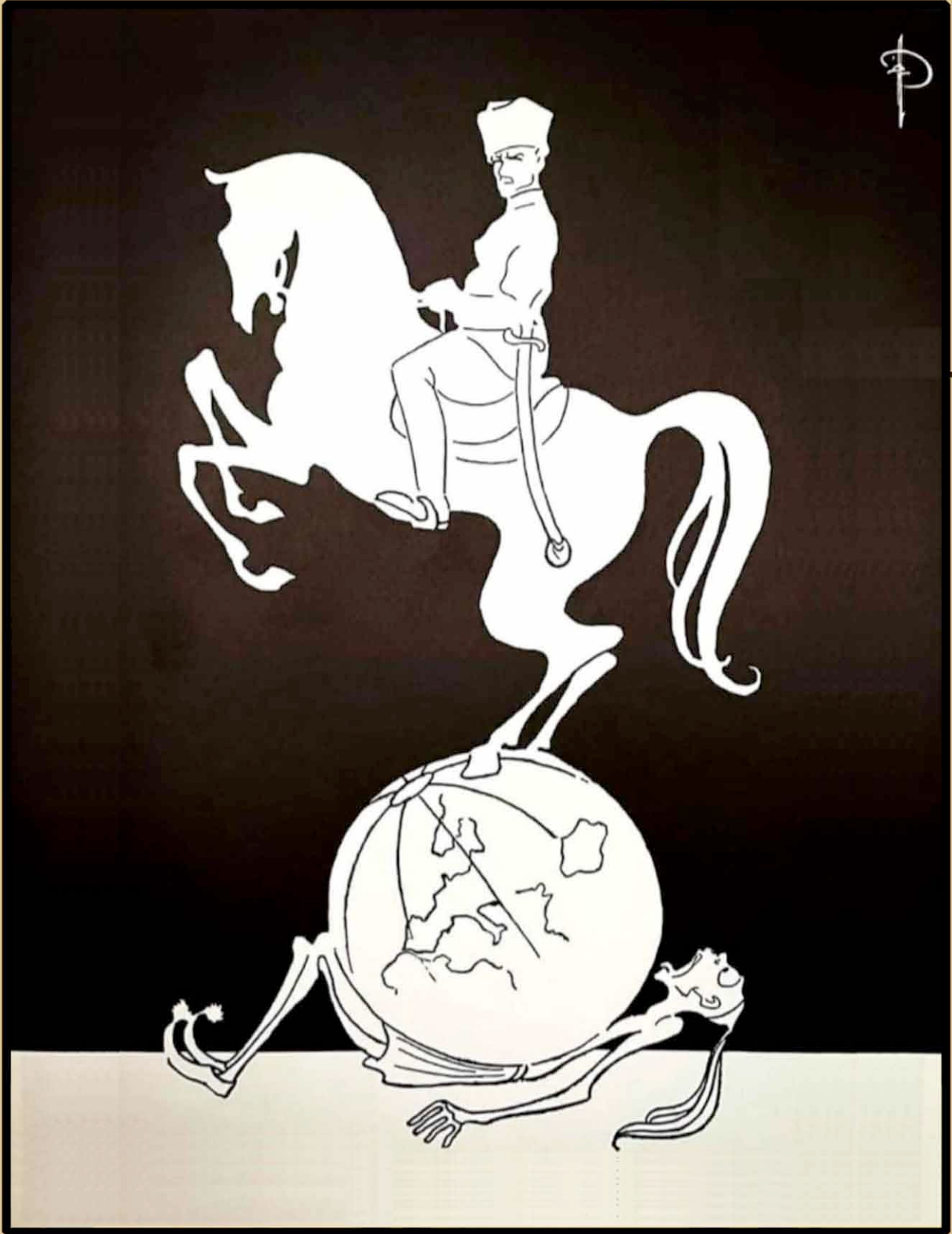
Jacques Louis David

The intervention of the
Sabine women (detail) - 1799 - Louvre

Karikatür/Cartoon: Ramiz Gökçe

*vintage
cartoon*

(Akbaba mizah dergisi, Istanbul, 1923)

Arjantinli dünyaca ünlü karikatürist
Joaquin Salvador Lavado Tejón

QUINTO 'dan

Ronaldinho

MARCOS MENDES - Brasil

TUBA

bi'seyleri bi'sekilde
DENEYENLER

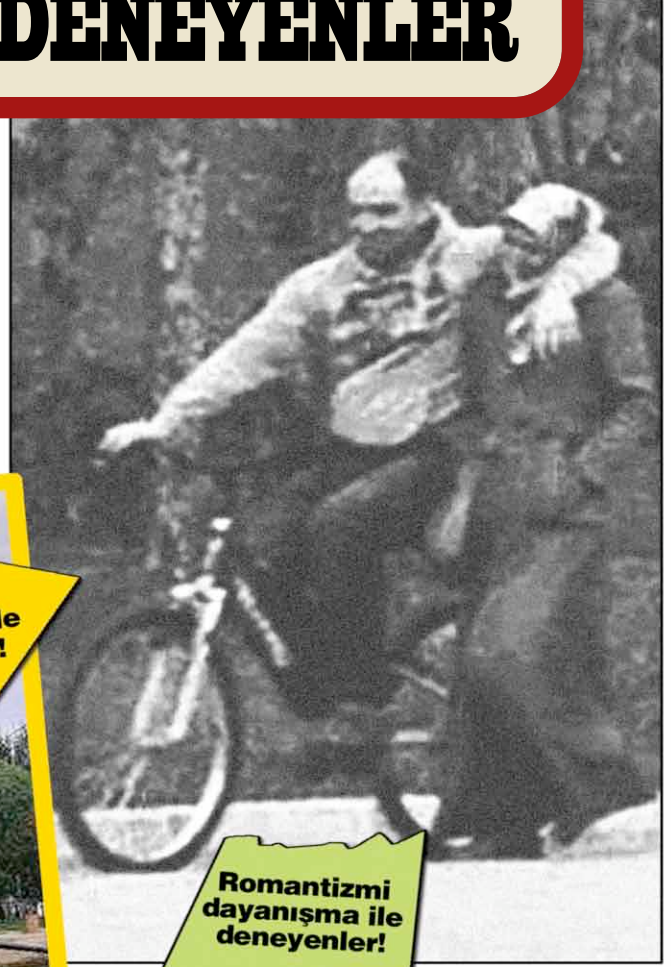
**Arkayı sağlama almadan
iş yapmayı deneyenler!**

**Ya nasip
deyip, rasgele
deneyenler!**

**Romantizmi
dayanışma ile
deneyenler!**

**2 metre bacak açmadan oturma'nın
başarılabilirliğini deneyenler!**

Yatan eşek...

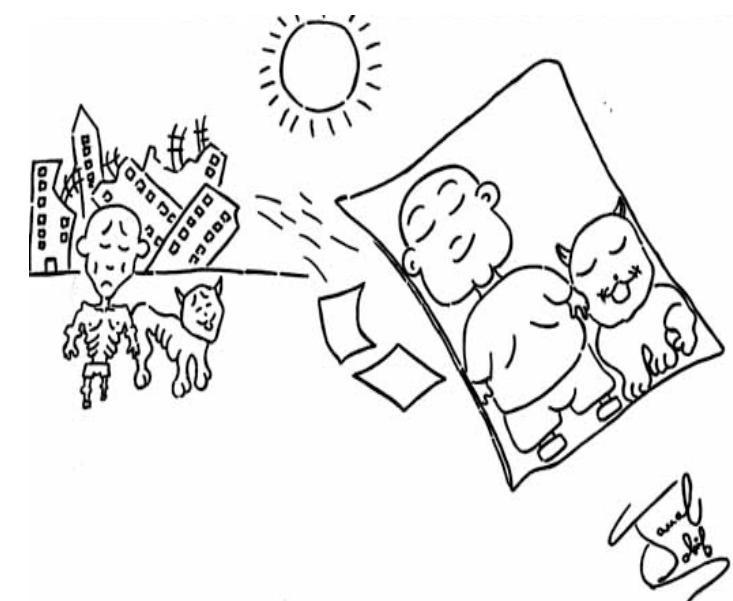
• Temel gazeteciliğe merak salmış... Bir fotoğraf makinesi alıp ilginç olaylar yakalamak için dolaşmaya başlamış. Bir gün ana caddede büyük bir meraklı insan kalabalığı ve polis kordonu görmüş... Demek ki orada bir kaza var. İyi bir fotoğraf çekmek hevesiyle kalabalığı yarıp, kaza mahalline varmak için: "Yol verin... Yol verin... Ben kaza kurbanının oğluyum!" diye bağırmaya başlamış... Meraklı kalabalık kenara çekilip ona yol vermiş. Temel yaklaşmış... Kaza yapan arabanın önünde bir eşek yatırmış!

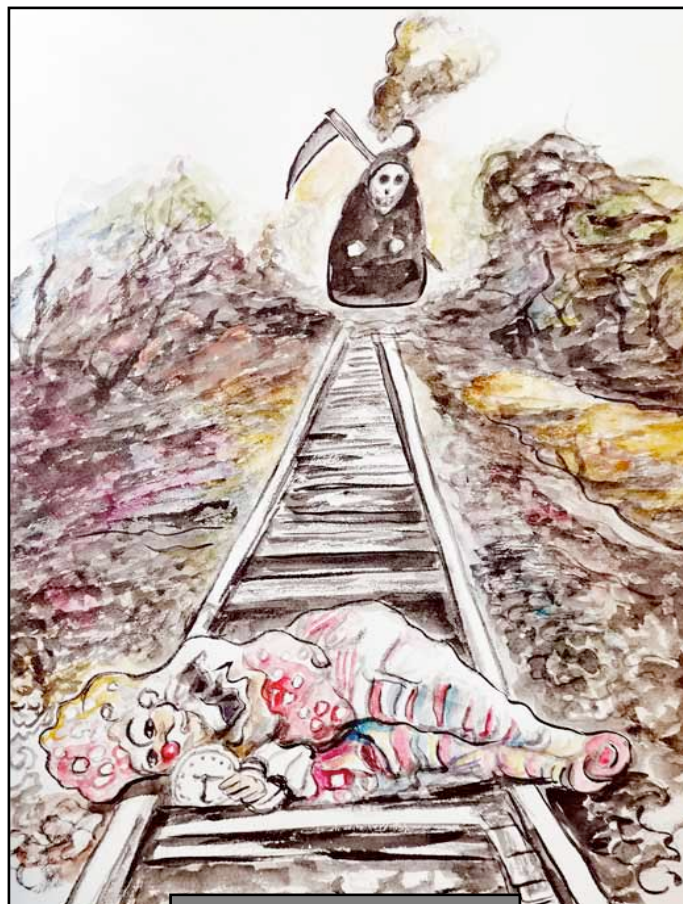
Bingling, China

Mileta Miloradovic, Serbia

Jamal Sahif, Morocco

Zhao Yunsheng Hi, China

Ali Qahtan Mohammed, Iraq

YOUNG CARTOONISTS from Türkiye

Rana Sarı

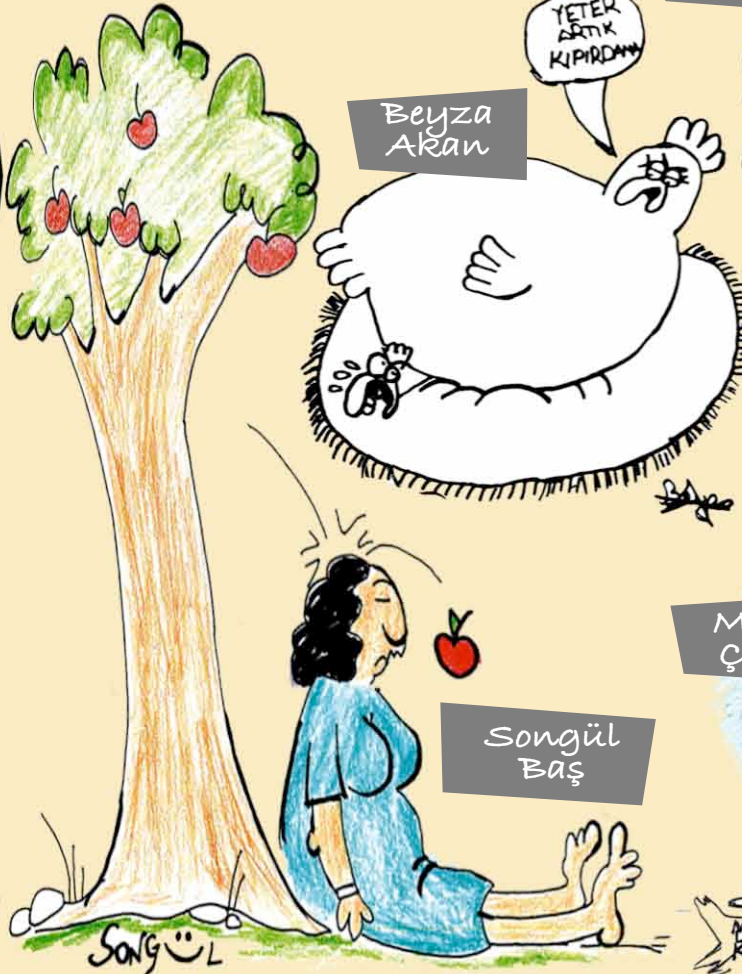

Ayşegül Aksamal

Gel seninle de evlilik oynadım

Zeliha Çakan

Beyza Arkan

YETER ARTIK KIPIRDIM

Songül Baş

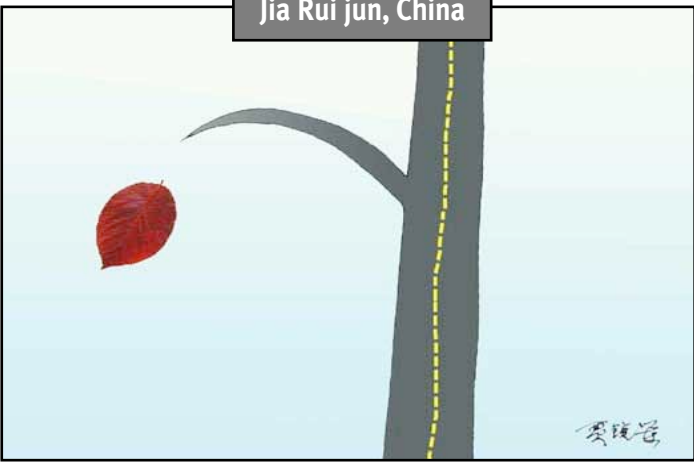

Bu güzellikle de evde kaldım ya ?

Melek Çelik

Jia Rui jun, China

Ramazan Özçelik, Türkiye

Konstantin Chakhrov, Russia

Alireza Radfarnia, Iran

Niwan Mirrezaie, Iran

Hao Wen Lu, China

international humor magazine

ferna

mizah

MUSTAFA YILDIZ - Türkiye

mustafa yıldız